

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ก๋อ สวัสดิพิพานิช. วัยรุ่นกับค่านิยมและระบบศีลธรรม. เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการศึกษา.
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2518.

กิ่งแก้ว อัทธการ. คติชนวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ครูสภาลาดพร้าว, 2520.

_____ . วรรณกรรมจากบ้านโน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครูสภา, 2514.

กุสุมา รัชมณี. นิทานปัญจตันตระ. นครปฐม : คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2525.

กุลลาบ มัลลิกะมาส. คติชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร : ชวนการพิมพ์, 2528.

เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์. การรักษาและส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั่งงาม.
วารสารวัฒนธรรมไทย 23, 3 (มีนาคม 2527) : 39-40.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. นโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ และแนวทางใน
การรักษาส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร, 2529.

คณะราชครู. ประเพณี พิธีสำคัญของไทย. กรุงเทพมหานคร : อุดมศึกษา, 2512.

จรัญ พรหมอยู่. สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2526.

จันทร์ศรี นิตยฤกษ์. ความรู้เรื่องคติชนวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาภาษาไทย
คณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี, 2526.

จินดา เม่นประเสริฐ. วิเคราะห์นิตานชาวบ้าน ตำบลคู้ยายหมี อำเภอสนามชัยเขต
จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2530.

เจือ สตะเวทิน. คติชาวบ้านไทย. กรุงเทพมหานคร : สุทธิสารการพิมพ์, 2517.

ณรงค์ เล็งประชา. พื้นฐานวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2531.

ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยา. วัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ
ของไทย. กรุงเทพมหานคร : คลังวิทยา, 2514.

ทัศนีย์ ทานตวงนิช. การศึกษาและรวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียง (ระยะต้น).
โครงการวิจัยภาษาและวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียง มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2523.

_____. คติชาวบ้าน. ชลบุรี : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออกเฉียง คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2523.

ธวัช ปุณโณทก. กิจประเพณี. วารสารวัฒนธรรมไทย 22, 4 (เมษายน 2526) : 25-26.

_____. นิตานพื้นบ้าน. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2536.

นฤมล สายะบุตร. การวิเคราะห์เนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในหนังสือ
เรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญา-
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

นิภา อุดมโชค. การนำเสนอโครงการการใช้เพลงพื้นบ้านภาคกลางในการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

นุช ม่วงแก้ว. การนำเสนอโครงการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2520.

_____. การอบรมศึกษากับค่านิยมที่พึงประสงค์. ในรายงานการประชุมสัมมนาเรื่อง การนำค่านิยมที่พึงประสงค์ไปสู่การปฏิบัติ. ม.ป.ป. (อัดสำเนา).

แปลก สนธิรักษ์. ระเบียบสังคม ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภา, 2515.

ผ่องพันธุ์ มณีรัตน์. มานุษยวิทยากับการศึกษาคติชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

พัทธา สายหู. ค่านิยมที่เป็นคุณและโทษในสังคม. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ค่านิยมของสตรีไทยที่มีและกระทบต่อการพัฒนาประเทศ. ม.ป.ท., 2523. (อัดสำเนา).

พนัส หันนาคินทร์. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เขต, 2526.

- พิศิษฐ์ ปัญจันทร์สิงห์. ตำราพิธีมงคลไทย. กรุงเทพมหานคร : อุดมศึกษา, 2512.
- พุทธชาติ อินทร์รักษา. ความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้尼ทานพื้นบ้านอีสานประกอบการเรียนการสอนอ่าน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ไพฑูรย์ เครือแก้ว ๗ ลำพูน. ลักษณะสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : บริษัทพบพิช จำกัด, 2518.
- ภัสสร่า อินทรกำแหง. การศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ภิญโญ จิตต์ธรรม. ความเชื่อ. วารสารรามคำแหง 2 (กรกฎาคม 2518) : 54-57.
- ม.ประชิดโรมรัน. เรื่องของประเพณี วารสารวัฒนธรรมไทย (มีนาคม 2519) : 22-28.
- มรรยาท กิจสุวรรณ. ความเชื่อดั้งเดิมของไทย. เอกสารเผยแพร่ความรู้ฉบับที่ 14 ม.ป.ท. : ศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้านแห่งชาติ, 2525. (อัดสำเนา).
- ระงับ วัฒนะสิงห์. ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย. วารสารวัฒนธรรมไทย 22, 6 (มิถุนายน 2526) : 34-43.
- รัชณี ศรีไพวรรณ. "การเล่านิทานและเล่าเรื่อง" สื่อภาษาชุมชนภาษาไทยของครูสภา. 3 (เมษายน 2516) : 37-41.

- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- วัชรวิ รมยะนันท์. นิทาน. สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 15 (2522) : 9773.
- วชิรญา บัวศรี. การอภิปรายเรื่องค่านิยมของสตรีไทยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ. ในรายงานการสัมมนาเรื่องค่านิยมของสตรีไทยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ. ม.ป.ท., 2523. (อัดสำเนา).
- วิษุตา วัตรนันท์. การวิเคราะห์เนื้อหาด้านวัฒนธรรมไทยในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- วิชากร, กรม. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- วิไลวรรณ พุ่มเกษม. การใช้พื้นที่บ้านภาษาตะวันออกเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มะขาม อำเภอมะขาม จังหวัด จันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วีระ บำรุงรักษ์. ค่านิยม. ในความหมายค่านิยม. กองวิจัยและแผนงาน สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ผู้รวบรวม. ม.ป.ป. (อัดสำเนา).
- วีระเกียรติ รุจิรกุล. การวิเคราะห์การอบรมเลี้ยงดูที่ได้รับกับพฤติกรรมของตัวละครเอกในวรรณคดีไทยสมัยรัชกาลที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ศิวพร จิตะฐาน. พัฒนาการการวิเคราะห์ข้อมูลทางคติชนวิทยาในประเทศไทยตะวันตก, ใน การประชุมสัมมนาการวิเคราะห์ข้อมูลทางคติชนวิทยา ชมรมวิจัยเชิงคุณภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 7-9 เมษายน. กรุงเทพมหานคร, 2531.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานปลัดกระทรวง. การศึกษาและวัฒนธรรม.
กรุงเทพมหานคร : บริษัทประชาชนจำกัด, 2526.

ส. ประพัฒน์ทอง. "การเลือกนิทานสำหรับเด็ก" รามาศิบัติ 14, 10 (มีนาคม 2527) : 59-61.

สุกัญญา สุจฉายา. "วรรณกรรมมุขปาฐะ คืออะไร." โลกหนังสือ 3 (กุมภาพันธ์ 2525) : 42-45.

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรย์. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. คดีชาวบ้านปักษ์ใต้. กรุงเทพมหานคร : ก้าวหน้าการพิมพ์, 2512.

สุนทรี ดวงทิพย์. วิเคราะห์วรรณกรรมพื้นบ้าน ตำบลท่าไม้ อำเภอพรานกระต่าย จังหวัด กำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

สุภัตรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2528.

สุภัตรา อักษรานุเคราะห์. การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

อนุমানราชชน, พระยา. วัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ ของไทย. กรุงเทพมหานคร :
คลังวิทยา, 2514.

อุทัย วรสุวรรณรักษ์. อิทธิพลของนิทานพื้นบ้านที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของ
ชาวไทยภูเขาเผ่าเย้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2525.

อุไร ด็จริง. การศึกษาเชิงวิเคราะห์นิทานเรื่องวงษะมาต อำเภอดอกปุย จังหวัดปราจีนบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

ภาษาอังกฤษ

Bascom, Willian. "Folklore and Anthropology", Journal of American
Folklore, Vol. 66 (1958) pp. 283-290.

Byers, Judy Ann Prozzillo. "The Folk Culture Model : A Folklore
Dramatics Based Approach for the Teaching of Literature."
DAI 43/07 A. p. 2216, 1982.

Dundes, Alan. "Way of Studying Folklore" American Folklore. N.J.
Prentice-Hall, 1965.

Garforth, F.W. Value : An Essay Towards Clarification. Educational
Review 17, 3 (June 1965) : 189-197.

Good, Carter V. and W.R. Markel. Dictionary of Education. 3rd ed
New York : McGraw-Hill, 1973.

Levine, Deena R. and Adelman Mara B. Beyond Language : Intercultural Communication for English as a Second Language. New York : Prentice-Hall, 1982.

Mikkelsen, Nina. Patterns of story development in children's response to literature. Annual Meeting of the Canadian Council of Teachers of English, May 10-14, Canada, 1983.

Olrik, Axel. "Epic Laws of Folk Narrative", The Study of Folklore, ed. Alan Dundes, Englewood Cliffs, (N, T, : Prentice-Hall 1965), 129-141.

Phenix, Philip H. Philosophy of Education. New York : Holt, 1958.

Pierce. Preston Eugene. "The Use of Oral History in High School Social Studies Instruction (Foxfire. Folklore)." DAI 45/03 A, p. 710, 1984.

Thompson, Stith. The Folktale. Berkeley : University of California Press, 1977.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสมของเครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนีย์ ทานตวนิช อาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและ
ภาษาตะวันออก ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. อาจารย์ปราณี บุญชุ่ม ศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สายวิชาภาษาไทย
กรมสามัญศึกษา
3. อาจารย์สุนันทา สาดารมณ อาจารย์หมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียน
ชลราษฎรอำรุง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
4. อาจารย์ปราณี ปรวบรูปู นักวิชาการศึกษาระดับ 7 กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
5. อาจารย์สุชาติ ลาวัลย์กุล อาจารย์ประจำศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดระยอง

การตรวจประเมินโครงการ ใช้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/2393

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

23 มีนาคม 2536

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน

เนื่องด้วย น.ส.อนงค์ จักกะพาก นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การนำเสนอโครงการการเรียน - การสอนวิชาิทานพื้นบ้านระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดชายทะเลฝั่งตะวันออก" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อัจนรา ประไพตระกูล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียน เชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ที่นิสิตสร้างขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้
ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรวิทย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ภาคผนวก ข

รายชื่อโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ชลบุรี

- 1 ชลกันยานุกูล
- 2 ชลบุรี "สุขบท"
- 3 ชลราษฎร์บำรุง
- 4 บ้านสวน (จันทบุรี)
- 5 แสนสุข
- 6 อ่างศิลาพิทยาคม
- 7 หนองรีมงคลสุขสวัสดิ์
- 8 เกาะสีช้าง
- 9 บางละมุง
- 10 โพนธัมภ์วิทยาคาร
- 11 ฉินแจ่มวิชาสอน
- 12 บ้านบึง "มณูวิทยาคาร"
- 13 บ้านบึง "อุตสาหกรรมนุเคราะห์"
- 14 คลองแก้ววิทยา
- 15 เกาะโพธิ์ถ้ำงามวิทยา
- 16 ทุ่งเหียงพิทยาคม
- 17 พันสีวิทยาคาร
- 18 หัวถนนวิทยา
- 19 อุกกวิทยาคม
- 20 พานทอง
- 21 พานทองสหกรณ์ป้อม

- 22 ท่งคชลาพินทยา "กรุงไทยอนุเคราะห์"
- 23 บังศรีราชาพิทยาคม
- 24 ศรีราชา
- 25 สุรศักดิ์วิทยา
- 26 พลูตาหลวงวิทยา
- 27 สัตหีบพิทยาคม
- 28 สิ่งสมุท
- 29 หนองใหญ่ศิริวรราชวิทยาลัย
- 30 บ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา

ระยอง

- 1 ระยองพิทยาคม
- 2 เพ็ริขมาตาวิทยา
- 3 มาบตาพุดพันพิทยาคาร
- 4 วัดป่าประดู่
- 5 แกลง "วิทยสถาวร"
- 6 ชำนาญสามัคคีวิทยา
- 7 สุนทรภูษินทยา
- 8 พัฒนาพิทยาคม
- 9 สาขาแกลง "วิทยสถาวร" (ต.ห้วยยาง)
- 10 นิคมวิทยา
- 11 บ้านค่าย
- 12 ปลวกแดงพิทยาคม
- 13 บ้านฉางกาญจนกุลวิทยา
- 14 วังจันทร์วิทยา

จันทร์

- 1   บางกะจะ
- 2   เบญจมราชูทิศ
- 3   ศรียานุสรณ์
- 4   เบญจมานุสรณ์
- 5   ขลุ้งรัชดาภิเษก
- 6   สาขาขลุ้งรัชดาภิเษก (ต.ตกพรม)
- 7   ทำใหม่ "นุสวัตต์ราษฎร์นุกุล"
- 8   ศรีรัตนราษฎร์นุเคราะห์
- 9   มัธยมวัดเขาสุกิม
- 10   นายายอามพิทยาคม
- 11   สาขาทำใหม่ "นุสวัตต์๓" (ต.สนามไชย)
- 12   สาขามัธยมวัดเขาสุกิม (ต.ทุ่งเบญจา)
- 13   โป่งน้ำร้อนพิทยาคม
- 14   หนองตากงพิทยาคาร
- 15   มะขามสวรรค์เสวีญ
- 16   พลวงพิทยาคม
- 17   คลองพลูวิทยา
- 18   สอยดาววิทยา
- 19   ทุ่งขนานวิทยา
- 20   แก่งหางแมวพิทยาคาร
- 21   แหลมสิงห์พิทยาคมฯ

ตราด

- 1 ตราดสรรเสริญวิทยาคม
- 2 ตราษตระการคุณ
- 3 สตรีประเสริฐศิลป์
- 4 คีรีเวสรัตนูปถัมภ์
- 5 เขาน้อยวิทยาคม
- 6 สาขาตราษตระการคุณ (ต.อ่าวใหญ่)
- 7 เขาส้มวิทยาคม "จงจันต์รุจิรวงศ์อุปถัมภ์"
- 8 สะตอวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก
- 9 สาขาเขาส้มวิทยาคม "จงจันต์ฯ" (ต.ประณีต)
- 10 คลองใหญ่วิทยาคม
- 11 บ่อไร่วิทยาคม
- 12 หนองบอนวิทยาคม
- 13 สาขาบ่อไร่วิทยาคม (ต.ค่ายชุมพล)
- 14 แหลมงอบวิทยาคม
- 15 เกาะกุดวิทยาคม

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10 พฤษภาคม 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจ
เรียน อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย

เนื่องด้วยดิฉัน ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพียรชอบ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ของ น.ส.อนงค์ จักกะพาก นิสิตปริญญาโท ภาควิชามัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาไทย
คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีความประสงค์จะสำรวจข้อมูลเบื้องต้น
เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านของจังหวัดแถบชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก เรื่องที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการ
เรียนการสอนรายวิชา ท 031 นิทานพื้นบ้าน เพื่อนำมาทำวิจัยเรื่อง "การนำเสนอโครงการ
กิจกรรมการเรียนการสอนนิทานพื้นบ้าน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดชายฝั่งทะเล
ภาคตะวันออก"

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ อาจารย์หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย ตอบแบบสำรวจ
ที่แนบมาพร้อมกับหนังสือฉบับนี้ และขอความกรุณาส่งกลับถึง น.ส.อนงค์ จักกะพาก ภายใน 1-2
สัปดาห์ ข้อมูลจากท่านจะเป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อไป ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
ร่วมมืออย่างดี และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพียรชอบ)

ภาคผนวก ค

แบบสำรวจรายชื่อสถานที่นันทนาการของจังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือเพื่อเลือกนันทนาการของจังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก (จ.ชลบุรี จ.ระยอง จ.จันทบุรี และ จ.ตราด) ที่ท่านเห็นว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการเรียนการสอนวิชา ท 031 นันทนาการ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ลำดับที่	รายชื่อนันทนาการ	เรื่องที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการเรียนการสอน
	นันทนาการประจำถิ่น	
1	เจ้าแม่สามमुखและหาดบางแสน	
2	ตำนานพื้นบ้านศรีพะโล	
3	ตาม่องล่าย	
4	บ้านหนองจับเต่า	
5	เจ้าหลักเมือง (จันทบุรี)	
6	เขาสระบาป	
7	ตำนานเกาะช้าง และแหลมงอบ	
8	เขาสมิง	
9	บ้านวังหิน	
10	พระรถเมรี	
11	เจ้าพ่อเขาใหญ่ (เกาะสีชัง)	
12	เขาชานาง	
13	รอยพระบาท	
14	วัดทับมา	

ลำดับที่	รายชื่อนิทานพื้นบ้าน	เรื่องที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการเรียนการสอน
	<u>นิทานเทพนิยาย</u>	
15	พญาสีเส้า	
16	สวรรค์สิทธิ์	
17	นางแดงอ่อน	
18	พระเจ้าศุภนิมิตร	
19	พระนางกาไว	
20	พญาจักรทัน	
	<u>นิทานชีวิต</u>	
21	พ่อค้าไม้หอม	
22	มหาเศรษฐี	
23	คนจน	
24	ดาหลวงคง	
25	หลวงพ่อเป็น	
26	หนุ่มน้อยตัดฟัน	
27	สามพี่น้อง	
28	พ่อหมาแม่หมา	
29	ดาวเรือง	
30	สุริยคราส จันทรคราส	
31	แม่โพลพ	

ลำดับที่	รายชื่อนิทานพื้นบ้าน	เรื่องที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการเรียนการสอน
	<u>นิทานตำนานและเทพปกรณัม</u>	
32	เจ้าชื้อกับเจ้าโงง	
33	พญาวานร	
34	ตัวอุบาศน์	
35	ความไม่เที่ยง	
36	นันทิยะเถระ	
37	สุวรรณสาม	
38	นายประจบนายประจักษ์	
39	ช้างสมมนาคคุณ	
40	กากับนกยูง	
41	นางก้อย	
42	เมืองลับแล	
43	นกแขกเต้า	
44	นางวิสาขา	
45	พระมโหสถ	
	<u>นิทานสัตว์ (อุทาน)</u>	
46	นกอินทรี ช้างเผือก กบนักโก๋	
47	นกกระยาง	
48	นกกระจาบ	
49	ลิงกับเต่า	

ลำดับที่	รายชื่อนิทานพื้นบ้าน	เรื่องที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการเรียนการสอน
50	นกรอยไถกับนกเหยี่ยว	
51	ยายกับลิง	
52	สัตว์สี่เกลอ	
53	สุนัขจิ้งจอก กับนกกระสา	
54	นกกานกแก	
55	หมูแสนรู้	
	นิทานมุขตลก	
56	หลวงพ่อดีตขนุน	
57	ตาแดงแสนกล	
58	พ่อกับลูก	
59	เจ้าสุชชยอดคาถา	
60	อาจารย์ทอง	
61	หลวงพ่อดีตะกละ	
62	ชายโสดสองคน	
	นิทานอธิบายเหตุ	
63	ระฆังหลังเลือด	
64	ทำไมอีกาฟักไข่ให้กาเหว่า ทำไมนกเค้าแมวออกหากินตอนกลางคืน	
65	สัตว์หีบ	

ลำดับที่	รายชื่อทานพื้นบ้าน	เรื่องที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการเรียนการสอน
66	หนองแช่แวน	
67	เกาะสะเก็ด	
68	เลื่อมี่ลาย	
69	ทำไมจระเข้ไม่มีลิ้น	
70	เขายายดา	
71	เกาะทะเล	
72	วังจระเข้	
73	หมู่บ้านเต่าปูนหาย กรรไกรสูญ	
74	หมู่บ้านยายว่า	
75	วัดเนินยาง	
76	ทำไมงูเหลือมจึงมีพิษน้อย	
77	เขาแหลมสิงห์	
78	เขามูลเขาชะเมา	
79	หนองน้ำมนต์	
80	ตะปอนน้อย วันยาว ตะปอนใหญ่ คานรูด	
81	แก้วหินหัก ไม้ตะเคียน	

ภาคผนวก ง

แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการการเรียนการสอนวิชานิทานพื้นบ้าน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

คำชี้แจง จากการพิจารณาโครงการการเรียนการสอนวิชานิทานพื้นบ้าน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในจังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนี้อย่างไร
กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เห็นสมควร

ข้อความ	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
1. หลักการและเหตุผล	.....	.....	.....
2. วัตถุประสงค์	.....	.....	.....
3. เนื้อหา	.....	.....	.....
4. กิจกรรมการสอน ..	.....	.....	.....
5. ผู้รับผิดชอบโครงการ	.....	.....	.....
6. การประเมินผล.....	.....	.....	.....
7. แนวทางในการจัด กิจกรรม	.....	.....	.....
8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	.....	.....	.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

.....

แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวอย่างแผนการสอนวิชาทันพื้นบ้าน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

คำชี้แจง จากการพิจารณาตัวอย่างแผนการสอนวิชาทันพื้นบ้าน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในจังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการสอนนี้
อย่างไร กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เห็นสมควร

ข้อความ	ความคิดเห็น		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
1. วัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม	.....	.....	.....
2. เนื้อหา	.....	.....	.....
3. กิจกรรมการสอน			
3.1 ชี้นำ	.....	.....	.....
3.2 ชี้นำสอน	.....	.....	.....
3.2 ชี้นำสรุป	.....	.....	.....
4. สื่อการสอน	.....	.....	.....
5. การประเมินผล	.....	.....	.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

.....

ภาคผนวก จ

นิทานพื้นบ้านของจังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

นิทานประจำถิ่น

เขาสามมุขและหาดบางแสน

สมัยก่อน โนน ตอนยังมีหาดบางแสนหรือหมู่บ้านอ่างศิลา ชายทะเลย่านนั้นเป็นที่ตั้งหมู่บ้านชาวเมืองผู้มีฐานะดีที่สุด ชื่อกำนันพ่ายปกครองบุคคลในละแวกนี้ กำนันพ่ายมีลูกชายอยู่หนึ่งคนชื่อแสน แสนเป็นหนุ่มรูปร่างคนหนึ่งในละแวกนี้ ว่าง ๆ แสนก็ชอบนั่งเล่นที่หาดทรายเสมอ แต่กำนันพ่ายอยากให้แสนแต่งงานกับมะลิ สาวบ้านเดียวกัน เพราะมีฐานะทัดเทียมกัน แต่แสนก็ผิดผ่อนเรื่อยมา ในจำนวนลูกบ้านที่อยู่ในปกครองของกำนันพ่าย มีหญิงชราคนหนึ่ง ปลุกกระท่อมเล็ก ๆ อยู่หน้าผาริมทะเล ชื่อป้าบาน พวกหนุ่ม ๆ รู้จักป้าบานดี เพราะแกมีหลานสาวซึ่งย้ายมาจากบางปลาสร้อย ชื่อสามมุข เป็นคนสวยมาก แต่สามมุขไม่ไยดีต่อหนุ่มทั้งหลาย สาวสามมุขมานั่งเล่นที่หน้าผา ในขณะนั้นว่าชาติลอยผ่านมา สาวสามมุขคว้าสายป่านไว้ได้อยู่ เจ้าของว่าก็คือแสน แสนพบสาวสามมุขก็เกิดรักกันขึ้น สัญญาว่าจะแต่งงานกัน แสนถอดแหวนให้เพื่อเป็นพยานรัก ต่อมากำนันพ่ายรู้เรื่องก็เลยกีดกันลูกชายไม่ให้ไปมาหาสู่กับสาวสามมุขเลย ก็ถือโอกาสเรียกให้ติดต่อกับสาวมะลิแต่งงานกัน ก็เลยกักโดยไม่ให้มีโอกาสมาพบกับสาวสามมุขเลย พอดีมีการเตรียมการจะแต่งงานกัน ในขณะแต่งงานกำลังรดน้ำ ก็มีผู้หญิงคนหนึ่งก็คือสามมุขนั่นเอง ไปในพิธีแต่งงานในขณะรดน้ำ สามมุขก็ถอดแหวนที่แสนให้ไว้ รดลงไปที่มีมือแสน พอแสนรู้ตัวว่าแหวนวงนี้ให้กับสามมุขไว้ ก็รู้ว่าสามมุขคงมา พอเงยหน้ามามาก็เห็น สามมุขหนีไปเรียบร้อยแล้ว แสนก็ลูกร้างจะไปตามสามมุขให้ได้ วิ่งตามไป ไล่ก็ไม่ทัน พอไปถึงหน้าผา พอดีสามมุขกระโดดแสนไล่มาทันก็เห็นสามมุขกระโดดหน้าผาตายเสียแล้ว แสนเลยตัดสินใจโดดลงตายตามทั้งคู่ เขาปัจจุบันก็เลยเรียกเขาสามมุข และชายหาดบางแสนปัจจุบันทุกวันนี้

(นายภพ สุวรรณลาภ)

ตาม่องล่าย

เรื่องที่เล่ากันมา มีดังนี้ มีบ้านหลังหนึ่งอยู่บนเนินเขา ริมหนองน้ำที่อ่าวน้อย อำเภอเมือง ประจวบคีรีขันธ์ เจ้าบ้านชื่อ ตาม่องล่ายและยายรำพึง ลูกสาวของแกชื่อ ยมโดย เป็นที่

เลื่องลือความงามอยู่ในละแวกบ้านนั้น ความสวยของสาวงามโดย เลื่องลือถึงเมืองเพชรบุรี ซึ่ง
 เจ้าลายหนุ่มอยากเห็นตัวสาวเจ้าเป็นยิ่งนักก็ทำตัวเป็นชาวเรือเที่ยวหาปลาถึงหมู่บ้านที่ตา
 ม่อมล่าอาศัยอยู่ เจ้าหนุ่มลายเป็นชายรูปงาม ใครเห็นก็เกิดความนิยมพิสมัย เรื่องเจ้าลายรูป
 งามได้เข้าหาสาวเจ้างามโดย ก็อยากพบปะเห็นหน้าเหมือนกัน การเห็นหน้านั้นกระทำโดยง่าย
 โดยมีแผนให้เจ้าหนุ่มนำปลามาขายที่บ้านงามโดย สองหนุ่มสาวได้พบกัน เกิดความปฏิพัทธ์รักใคร่
 ตั้งแต่วันนั้นมา เจ้าหนุ่มลายก็ไปมาหาสู่สาวงามโดยเสมอ เจ้าหนุ่มลายถูกชะตายายรำพึง เพราะ
 รู้จักเข้าผู้ใหญ่ มีข้าวของติดมือมาให้ แต่เป็นที่ซึ่งน้ำหน้าของตาม่อมล่า เนื่องจากจังหวัด
 ประจวบคีรีขันธ์ เป็นจังหวัดชายทะเล มีอ่าวเรือที่ค้าขายในฝั่ง และน่านทะเลไปมาค้าขายเข้า
 จอดเทียบอยู่เสมอ ทำให้พ่อค้าสำเภาก็ใหญ่จากเมืองจีนผู้หนึ่ง เมื่อความเลื่องลือถึงความงาม
 ของสาวเจ้างามโดยรู้เข้าหูแก ก็อยากเห็นหน้าเป็นกำลัง ในที่สุดได้พบเห็นหน้าสาวเจ้างามโดย
 ถึงหลงรัก เจ้าสัวสำเภานี้เป็นที่ชอบอัธยาศัยกับตาม่อมล่า แต่เป็นที่ซึ่งซึ่งของยายรำพึง
 ตกลงสาวเจ้างามโดยมีคนปองรักสองคน คือ เจ้าลายและเจ้าสัวสำเภา (บางแห่งว่า เป็น
 พระเจ้ากรุงจีนออกเรือมาค้าขาย) และนำชันหมากมาหมายกันคนละที เมื่อเจ้าลายนำชันหมาก
 มาตาม่อมล่าไม่อยู่ ยายรำพึงรับไว้ ครั้นเจ้าสัวสำเภานำชันหมากมาหั้น ยายรำพึงไม่อยู่ ตา
 ม่อมล่ารับไว้ บังเอิญให้เป็นวันไม่อยู่ของฝ่ายผิวและฝ่ายเมีย แต่วันแต่งงานเข้าจริง ๆ ทั้งตา
 ม่อมล่าและยายรำพึงอยู่บ้านด้วยกันทั้งคู่และเป็นอันว่า สาวเจ้างามโดยจะต้องเข้าพิธีแต่งงาน
 ทั้งเจ้าลายและเจ้าสัว ท่ามกลางแขกเหรื่อที่มาเป็นเกียรติ ต่างพากันสนเท่ห์ งงงัน และ
 ประหลาดใจยิ่งนัก ตาม่อมล่ากับยายรำพึงก็เกิดทะเลาะกันขนานใหญ่ คือ ลูกสาวคนเดียว ตา
 พ่อก็ยกให้เจ้าสัวสำเภา ยายแม่ก็ยกให้เจ้าลาย ในที่สุด ยายรำพึงโมโหจัด ฉวยหมวกได้ก็ขว้าง
 ตาม่อมล่า ตาม่อมล่าฉุนโกรธขึ้นมาบ้างก็คว่ำกระบุงขว้างยายรำพึง กระบุงลอยไปตกเป็น
 เขากระบุงในจังหวัดตราด ยายรำพึงหยิบได้งอบก็ขว้างตาม่อมล่าตอแทน งอบลอยกระเด็น
 ไปตกเป็นแหลมงอบ ในจังหวัดจันทบุรี ตาม่อมล่าบันดาลโทสะจัด ฉวยได้สากก็เอาไล่ตียาย
 รำพึง ยายรำพึงหนีตาม่อมล่าก็เอาสากขว้าง ไปโดนเกาะทะเลจึงเรียกว่าเกาะทะเลถึงปัจจุบันนี้
 สากนั้นลอยไปตกฝั่งทะเลตะวันออกเลยกลายเป็นเกาะสากในจังหวัดตราด ส่วนยายรำพึงหนี
 ตาม่อมล่าไปนอนรำพึง จนกลายเป็นเขารำพึงที่อ่าวบางสะพานใหญ่ ก่อนจะกลายเป็นเขา

ตาม่องล่ายและเขายายรำพึง ก็เกิดการต่อว่าต่อขานต่างฝ่ายต่างไม่ลดละ ตาม่องล่ายก็จะยก ลูกสาวให้กับเจ้าลัวส์สำเภายายรำพึงก็จะยกให้เจ้าล่าย เพื่อไม่ให้เสียวาจา ตาม่องล่ายก็บอก ว่า งั้นก็มาแบ่งซีกลูกสาวกัน ว่าแล้วก็นั่งมือยายรำพึงมาบ้านก่อน พอถึงก็จับร่างลูกสาวได้ก็ฉีก ออกเป็นสองซีก ซว้างไปทางทิศเหนืออันเป็นหมู่บ้านของเจ้าล่าย เกิดเป็นเกาะนมสาวที่บางปู อีกซีกหนึ่งซว้างไปทางทิศตะวันออกซึ่งเป็นทิศทางบ้านของเจ้าลัวส์สำเภา กลายเป็นเกาะนมสาว ในจังหวัดชลบุรี ลูกสาวก็ตาย ยายเมียงก็หนีหน้าไปแล้ว อยู่ทางนี้มีแต่ความอัปอายชายหน้า และความกลัดกลุ้ม หมากพลู ขนมจีน จาน กระจก ตะเกียบ และขันหมาก ตาม่องล่ายก็ซว้างไป กระจกกระจายหมดสิ้น บ้างก็ตกในทะเลบ้างก็ตกในที่ต่าง ๆ พลุมวนคราวแต่งงานก็กลายเป็น ส่าหรัยทะเล ขันหมากก็กลายเป็นเทือกเขาสามร้อยยอด กระจก ตะเกียบ จานก็ได้เป็น เกาะต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว เจ้าลายนั่นกลับบ้านด้วยความเสียใจจนตายก็เลยกลายเป็นเขา เจ้าล่าย ที่จังหวัดเพชรบุรี และเขาหันรูปคนนั่งกอดไหเหलाเพราะความกลุ้มใจของตาม่องล่าย นั้น ก้อนหินดังกล่าวเป็นที่นับถือของชาวเรือ และชาวบ้านว่าเป็นของศักดิ์สิทธิ์ มักจะบนบานกราบ ไหว้อยู่เสมอ

(ไม่ปรากฏชื่อวิทยากร)

ตำนานพื้นบ้านศรีพะโล

"ศรีพะโล" เป็นชื่อหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ริมถนนสุขุมวิท ขึ้นอยู่กับตำบลหนองไม้แดง อำเภอ เมือง จังหวัดชลบุรี ถ้ามาจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางสายสุขุมวิท ต้องผ่านหมู่บ้านแห่งนี้ก่อน จะถึงตัวจังหวัดชลบุรี เดิมเป็นเมืองเก่า (กลางที่เรียกเมืองศรีพะโร) ถือว่าเป็นสถานที่สำคัญ ทางประวัติศาสตร์แห่งนี้ เนื่องจากมีการขุดพบเครื่อง "สังคโลก" เช่น ถ้วยชาม ชั้นสัมฤทธิ์ ชั้นทองคำ ซึ่งโบราณคดีได้พิสูจน์แล้วว่าเป็นถ้วยชามสมัยสุโขทัย

ในสมัยโบราณ เมืองศรีพะโลเป็นเมืองท่าเรือ มีเรือสำเภาดังชาติมาติดต่อค้าขาย เสมอ แต่พวกเรือสินค้ามักถูกเศรษฐีเจ้าเมืองใช้อุบายคดโกงเอาสินค้าไปเป็นของตน โดยให้คนใช้แอบนำเอาสิ่งของมีค่าของตนไปซ่อนไว้ในเรือของพ่อค้า แล้วโวยวายว่าพ่อค้าขโมย

สมบัตินั้นไป ทำการขอกันเรือและมีสัญญาว่าถ้าหากค้นพบ พ่อค้าจะต้องถูกริบสินค้าในเรื่องทั้งหมด ซึ่งก็ย่อมแน่นอนว่า วิธีการของเศรษฐีใช้ได้ผลสำเร็จเรื่อยมา ทำให้แกร่ำรวยเป็นมหาเศรษฐี เกวียนบรรทุกทรัพย์สมบัติของเศรษฐีเดินผ่านเขาข้างพระบาททางทรายมีมากจนกระทั่งเขาขาด ชาวบ้านจึงเรียกบริเวณนั้นว่า "คอเขาขาด" มาถึงปัจจุบันนี้ บางตำนานก็ว่าเพราะตาเศรษฐี ใช้กลโกงพ่อค้าคนหนึ่งไม่สำเร็จ ทำให้ต้องแพ้พันเสียทรัพย์สมบัติ แต่ความที่เคยโกงจนเป็นนิสัย ตาเศรษฐีรับขนทรัพย์สมบัติหนีข้ามภูเขาทำให้เขาขาด (ท่านลองนึกวาดภาพความร่ำรวยของแกดูเอาเถิดว่า ขบวนเกวียนขนทรัพย์สมบัติจะยาวเหยียดขนาดไหนจึงจะทำให้ภูเขาค่อย ๆ ราบเตียนลง) ความมีเล่ห์เหลี่ยมคดโกงของตาเศรษฐีเป็นที่ขึ้นชื่อ ถึงกับได้รับสมญานามว่า "เศรษฐีพาลพาโล" เมื่อเอ่ยถึงเมืองนี้ก็เรียกว่า "เมืองเศรษฐีพาลพาโล" เรียกไปเรียกมาก็สิ้นเข้าเป็น "เมืองเศรษฐีพาโล" แล้วในที่สุดเหลือเพียง "เมืองศรีพะโล"

(นายอ้วน องค์กร)

เขาสมิง

เรื่องนี้จะจริงหรือเท็จผู้เล่าก็ไม่อาจทราบได้ เพราะเล่าตามผู้ใหญ่เขาเล่ามา เรื่องที่เล่ามามีดังนี้

มีผู้เมียคนหนึ่งเป็นชาวป่าปลูกกระท่อมอยู่ที่เชิงเขาสูงหนึ่ง ตามประสาผู้เมีย อยู่กันมาจนเมียตั้งครรภ์ เมียก็แพ้ท้องอยากกินโน่นกินนี่ อยู่มาวันหนึ่งเมียก็อยากกินเนื้อหมูป่า สมัยนั้นก็ต้องเข้าป่าล่าสัตว์ถึงจะได้ เนื้อสัตว์เอามาทำอาหารกิน แต่ผู้เป็นสามีวิชาที่จะล่าสัตว์โดยไม่ใช้อาวุธ วิชานั้นก็คือแปลงตัวเป็นเสือเพื่อไปล่าสัตว์ การแปลงกายเป็นเสือนั้นก็ต้องมีของแก้เอาไว้ ถ้าไม่มีของแก้ผู้แปลงก็จะไม่มีวันที่จะกลับคืนมาเป็นมนุษย์ได้อีกเลย แต่ถ้ามีของแก้เอาไว้แล้ว ก็จะกลับคืนเป็นมนุษย์ได้ภายใน 3 วัน ว่าแล้วเข้าวันนั้นผู้เป็นสามีได้เสกหว่ายอาคมเอาไว้เส้นหนึ่ง แล้วสั่งผู้เป็นเมียเอาไว้ว่า ถ้าเห็นเสือคาบหมูป่าเอามาวางไว้ที่หน้าบ้าน ให้เอาหว่ายที่เสกไว้ฟาดลง ไปสามครั้ง แล้วเสือกก็จะกลับกลายเป็นมนุษย์ ว่าแล้วผู้เป็นสามีก็ออกจากบ้านไป พอตกเย็นก็มีเสือใหญ่ตัวหนึ่งคาบหมูป่าเอามาวางไว้ที่หน้าบ้าน พอผู้เป็นเมียออก

มาเห็นเสือใหญ่คาบหมูมาวางไว้ แต่ผู้เป็นเมียก็ไม่กล้าเอาหวายที่เสกไว้ไปตี กลับหนีเข้าห้อง
 ปิดประตูเงียบ ฝ่ายผู้เป็นผัวซึ่งอยู่ในร่างของเสือใหญ่ก็นอนน้ำตานองหน้า พอตะวันตกดิน เสือ
 ตัวนั้นก็เข้าป่าไป รุ่งเช้าเสือตัวนั้นก็มาที่หน้ากระท่อมอีกด้วยน้ำตานองหน้า ฝ่ายเมียพอออกมา
 เห็นก็หลบเข้าไปในห้องอีก ไม่ยอมเอาหวายเสกไปตีพอมืดเสือตัวนั้นก็เข้าป่าไปอีกเหมือนวันแรก
 พอรุ่งเช้าของวันที่สาม เสือตัวนั้นก็มานอนที่หน้ากระท่อมด้วยน้ำตานองหน้าอีกเช่นเคย เมียก็ไม่
 กล้าเอาหวายเสกไปตีเพราะกลัวเสือจะกัดเอาเพราะเสือตัวใหญ่มาก ผู้เป็นผัวซึ่งอยู่ในร่าง
 ของเสือใหญ่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไรจะพูดก็พูดไม่ได้ พอตกเย็นเสือกก็กลับเข้าป่าไปเหมือนวันก่อน ๆ
 และไม่ได้กลับมาให้เมียเห็นอีกเลย เวลาว่างเลยมาจนมีหมู่บ้านขึ้นหลายหลัง วันหนึ่งก็มี
 เสือตัวใหญ่ตัวหนึ่งออกมาเดินแถวชายป่า แต่ไม่มีใครได้รับอันตราย ก็เลยเข้าใจว่าเป็นปาฏิหาริย์
 ของผู้แปลงเป็นเสือเพื่อออกมาเยี่ยมเมีย อ้อ ลืมเล่าถึงผู้เป็นเมีย ซึ่งได้เสียชีวิตไปเพราะ
 ตระอมใจตาย และวันดีคืนดีก็จะมีผู้พบเสือตัวนั้นอีก แต่ก็ไม่ได้รับอันตรายจากเสือตัวนั้นเลย ต่อ
 มาชาวบ้านกลุ่มนั้นก็ได้ตั้งชื่อเขาลูกนั้นว่า "เขาส้ม" มาจนตราบเท่าทุกวันนี้

(พระนกลีกร รอดทุกชี)

เจ้าหลักเมือง (จันทบุรี)

เจ้าหลักเมือง ตั้งขึ้นเพื่อให้บ้านเมืองแข็งแรงมั่นคงก่อนจะตั้ง ได้มีการป่าวร้องบอก
 ก่อนแล้วว่า คันนี้จะมีการตั้งเมืองเรียกชื่อ ใครอย่าขานเป็นอันขาดถ้าเรียกถูกชื่อใคร ถ้าใครขาน
 จะต้องเป็นเจ้าหลักเมือง เขาเล่าว่าก่อนจะเรียกชื่อมีการเซ่นก่อนว่า ถ้าใครจะต้องเป็นเจ้า
 หลักเมืองขอให้ใจอ่อนลุ่มทุกสิ่งทุกอย่าง พอได้ยินใครเรียกชื่อให้ขาน พอตกกลางคืนเขาก็ออก
 ร้องเรียกชื่อคนทั่ว ๆ ไป มีอิน จัน มัน คง เผอิญชื่อทั้ง 4 ที่เขาเรียกไปตรงกับชื่อของหญิง
 ท้องแก่คนหนึ่งชื่อว่าจัน ซึ่งกำลังหิวจะหะจะไปทอดกัณฑ์ เมื่อได้ยินคนเรียกชื่อก็ขานว่า "ซา"
 พวกที่เรียกชื่อก็มาพาตัวไปที่ที่จะตั้งเจ้าหลักเมือง พอถึงหลุมที่ขุดไว้เขาก็เอาเครื่องเซ่นลงไปก่อน
 แล้วนางจันก็ลงไปหลุมเอง โดยไม่มีใครใช้ เมื่อนางจันลงไปหลุมแล้ว เขาก็เอาเสาตอกลง
 ไป แล้วหลุมนั้นก็กลายเป็นเจ้าหลักเมืองที่แข็งแรง เพราะมีถึง 4 ตา

(นางเนียม อุทัยรัมย์)

พระรถเมรี

เริ่มเลย... ฮึม... นางยักษ์นั้นะ ... ก็เอานางสิบสอง เอาไปซึ่งที่หมอนนาง โน่น แล้วก็หลังจากนั้นก็ท้องทั้งสิบสองคน ทำไงละ พี่สาวใหญ่ออกลูกมาไม่มีข้าวกินนะ ก็จับ ฉีก ๆ ๆ นะ คนที่สองออกมาก็ฉีก แต่นางเอาไม่กินนะ เก็บไว้ ๆ จะเนา จะเหม็นอะไรก็แล้ว แต่สู้กินกันเท่านั้น ถึงคนที่ 11 ก็หมด กินหมดที่นี้จะทำไงละ ไม่มีใครเอาข้าวมาให้กิน ก็ที่นี้นาง ภาคลอดลูกออกมา เทวดาดลบันดาล ก็นางเอาลูกไปซุกซะ ก็ฉีกเนื้อของแก่นะ เอามา จ่ายพี่สาวไปทุกคน ๆ พระรถก็รอดตาย ที่นี้ทำไงละ เกิดมาก็ไม่ได้กินข้าวกินปลา ไปเที่ยวหา ข้าวมาให้แม่ ก็พั่นไอนั้นไอนี้มาเลี้ยงแม่ ที่นี้ทำไงละ ก็พอดี... อ้า... เมืองร้อยเอ็ดเค้ามานะ พั่น จะตีไก่เอาเมือง... ชนไก่ ... ชนไก่ที่นี้ มาตีไก่ เอาเมือง ทำไงพระรถ พ่อไม่มีทำ ไม่มีทางอะไรเลย ไปเที่ยวหาคนที่ไหนมาเป็นคนพั่นก็ไม่มี ใครเป็นคนบอกไปเอาพระรถมา มี เด็กคนหนึ่ง มีความสามารถไปตามเอาลูกมา พระรถก็รับอาสาจะไปตีแทน ที่นี้กับพระอินทร์ ทำไฉน ละ ให้วิษณุกรรมแปลงเป็นไก่ ตัวนิดเดียวเท่านั้นแหละ ก็ไปตีกัน ก็ชนะ ชนะก็ไม่เอาอะไร เอาขอข้าว ขอข้าวสิบสองห่อเท่านั้น ไม่เอา... บ้านเมืองก็ไม่เอา ที่นี้นางสนธมาร จัดแจง ปวดตรงนั้น ปวดตรงนั้น นอกพลิกไปก็ร้องครางไป ตัวก็สงสารที่นี้จะให้ใครไปเอามะม่วงก็รู้หา มะนาวก็รู้ให้มาให้กินถึงจะหาย ไปโน่นเมืองตามตะวันโน่น ที่นี้จะเอาใครหละ นอกจากพระรถ ตามพระรถ พระรถก็รับไปให้ ก็เขียนสารไป เอ ไปกับพ่อ จัดแจงไม่มีอะไรขอมาตัวหนึ่ง ม้านี้ ในเมืองพระรถ พระรถไม่ชอบเลยสักตัว องค์พระอินทร์ก็แปลงให้พระวิษณุกรรมแปลงเป็นม้าตัว เมี่ยมีลูกอ่อน ไปเจอลูกม้าเข้า เลยไปจับเอาลูกตัวนั้น ใครก็จับไม่ได้ พระรถจับเอง ที่นี้ก็ได้ ม้ามา ที่นี้ก็เขียนสารสั่งให้ ไปถึงนางเมรี ว่าพระรถไปถึงเข้าให้กินเข้า ถึงคำให้กินคำ พระรถก็ไม่ได้ดูสาร ผูกคอมาให้แล้วก็ขี่ม้าไป ไปก็เหนื่อย พอตีไปไม่รู้ว่าภูฤๅษี ไป นอนอยู่ที่ศาลาพระฤๅษี นั่งเฝ้าอยู่มองเห็น ไม่ได้ความแล้ว ยักษ์มันจะเอาพระรถไปให้ยักษ์กิน เสียแล้ว พระฤๅษีก็แปลงสาร แปลงสารเสร็จก็ผูกคอม้า ผูกคอมาพระรถตื่นขึ้นมาเห็นพระฤๅษี ก็บอกว่าไปได้ พระฤๅษีเขียนไว้แล้วว่า ถ้าว่าพระรถไปถึงคำ ให้รับเป็นผัวคำ ไปถึงเข้าให้รับ เป็นผัวเข้า ถ้าถึงกลางคืนก็ให้รับเป็นผัวกลางคืน เป็นคู่ปกครอง เป็นคู่อุปถัมภ์คำชุกกันมาตั้งแต่

ภาคก่อน พระรถก็ไป ไปก็เหมือนว่าไปเห็นเข้า พระรถเอามาไปผูกไว้แล้ว แก้อาสงเอาสาร ออก ยักษ์ก็แก้อาออก เอาไปส่งนางเมรี นางเมรีอ่านสารเสร็จก็ยังไม่เห็นตัวพระรถ พระรถ ก็นอนสบายเลย ว่างั้นเถอะ กินข้าวกินปลาอื่นหน้าสำราญแล้วก็นอนสบาย นางเมรี เอ๊ พระรถ นี่สวยนี่หว่า ยักษ์ก็บอกว่ามันสวย ก็ค่อย ๆ ย่องไปแอบมอง เห็นหน้าพระรถก็รักพระรถเลย (หัวเราะ) หลงรักก็ทำไงล่ะ กลับไปทำที่ท่าทางที่หลับที่นอนเรียบร้อย ก็ใช้ให้พวกเหล่านั้นมา เชิญตัวพระรถเข้าห้องเข้าหอกันเลย พระรถก็รู้สึกอูบายเหมือนกัน ก็มีมันคอยเตือน แหม จะไม่กลับบ้านให้ได้นะ หลงนางเมรีเหมือนกัน หลงนางเมรี ทำไงละ ที่นี้ก็มีมาเตือนที่หนึ่ง ที่นี้ก็ถูก ไปเห็นทำอะไร ๆ ห่อไอ้นั้น คิดกลอุบายถามเมีย ถามเมีย ถ้าไม่บอกไม่อยู่จะขอตาย ห่อไอ้นั้น ห่อ ตานางสิบสอง ไม่กับทำโค่นซี่ตายปลายซี่เป็น เอ้ารู้แล้วที่นี้จะไปเอามะม่วงรู้ท้าวมะนาวรู้โท ก็ออกไปพากันไปเที่ยวชมสวน ก็เจอว่านไฟ ไปถามเมรีก็ไม่อยาก ไม่บอก ก็ทำกลอุบาย กลัว ฝังจะโกรธาต้องบอกว่านไฟเวลาจะรบจะราอะไร ก็เออว่านนี้เหวี่ยงไปเป็นไฟไอ้อ้วนหลาย ว่านจำไม่ได้เหมือนกัน ที่นี้ก็ไป ไปถึงต้นม่วงรู้ท้าว ลูกมันตก พอไปถึงก็ไปจับต้นนั้นแล้วก็ท้าว เอา ท้าวเอา พอไปถามเมียว่าต้นอะไร เมียก็ส่งสารผัวก็ต้องบอก มะม่วงรู้ท้าว ถัดไปโน้นก็ มะนาวรู้โทอะไร อ้อ จำได้หมดแล้วก็กลับมา

คืนหนึ่งอยู่ด้วยกัน คืนสองม้านั้นก็เตือนอีกแล้ว ก็ได้จัดแจงอยากกิน โตะ เสาวยเครื่อง โตะ ก็จัดแจงบอกพวกยักษ์ตั้ง โตะ เอาอะไรมาตั้ง โตะเข้า พระรถก็ฉันทึ่ละน้อยกินที่ละน้อย ส่งให้เมรีมาก ๆ กินไม่หมด พระรถก็ไม่ยอม หนักเข้านางเมรีก็เมา เมธาหลับไปเอาหัวพาด ตรงนี้ พระรถก็รู้ว่าเมรีเมาแล้ว แล้วก็ยกหัวเมรีมาวางไว้ แล้วก็ลุกไปหยิบห่อตานางสิบสอง ไปเก็บมะม่วงรู้ท้าวมะนาวรู้โท แล้วว่านไฟอะไรเอาหมด พอกลับมายังเห็นเมรียังเมาอยู่ ยัง หลับอยู่ก็จัดแจงขึ้นม้า ขึ้นมาก็เหาะหนี เหาะไปม้านพาไป พระรถยังหันหน้าไปมองเมีย อยากจะไปแต่ไม่ออกไป ที่นี้รักเมียแล้วสิ มาไม่ยอม ที่นี้ไป... ไป เมรีตื่นขึ้นมา มองไอ้ โน้นก็ไม่เห็น มองไอ้ก็ไม่เห็นซะแล้ว พระรถหนีซะแล้ว จัดแจงขึ้นหมู ขึ้นหมูเหาะตาม ตามก็ เรียก เรียกพระรถ พระรถก็ได้ยิน เอ ! ไม่ได้ตามแล้วก็ขำว่านไฟ ไฟก็ลุก หมูก็มาไม่ได้ กว่าไฟจะดับก็ยังมีอีกไกล ที่นี้ไปอีก ตามไปอีกพระรถเออว่านน้ำหวาน ที่นี้เป็นแม่น้ำ ทำไงละ ไอ้หมูมันไม่ฟังเสียง เมรีมันไป มันก็ไปก็ลอยน้ำไปดิบ ๆ ๆ เอ ! ไป ๆ แล้วที่นี้ไปถึงเขา ถึง

เขาก็ไปหยุดม้าคอย นางเมรีก็ร้องพระรถ พระรถก็ไม่ลงมา ทำไงหละ ถ้าไม่มาหาน้อง น้องจะขอตาย จะกลืนใจตาย พระรถจะลงมาเหมือนกัน ม้าไม่ให้ลงมาทีเดียว ที่นี้นางเมรีเห็นว่าพระรถไม่มาก็กลืนใจตาย พอตายเสร็จก็พระรถก็ลงมา พวกยักษ์นั้นแน่นไปหมดเลย บอกพระรถ แกก็เลยสั่งพระรถก็เลยสั่งพวกยักษ์ทำโกศของใส่เมรีไว้แน่หละ ที่ตายแน่หละ แกก็มาหาแม่ พ่อมาถึงเอายาใส่ตาให้แม่เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็เอาแม่กับพ่อยังไม่ได้อันไหนนะ ที่นี้ไม่ได้อะไร ๆ ก็จ๊ะจิ้น ทั้งพ่อแม่จิ้นกัน จะต้องฆ่าอัยักษ์เสียก่อน คอยเอาไม้กระบองตี พอแลเห็นกระบอง จ๋าได้ว่ากระบองของมันเลยทำอะไรไม่ได้ เอาไม้ตีเสียตาย พอตายแล้วก็เอาพ่อกับแม่เข้าหากัน (หัวเราะ) มันก็หมดแค่นี้

(หลวงพ่อดี ธมฺมวิจาโร)

เจ้าพ่อเขาใหญ่

เจ้าพ่อเขาใหญ่หรือที่ชาวจีนเรียกว่า "เจียนะปุนเถ้า" เกิดขึ้นจากหินธรรมชาติเมื่อหมื่นปีมาแล้ว และจากจารึกภาษาจีนโบราณที่นายอู๋มั่งเซ็ง แซ่ฉิ่ง หรือนายบั้นเซ็ง เซ็นหวงตามภาษาจีนกลาง ชาวอำเภอบุงเซียง เกาะไหหลำ ประเทศจีน เป็นผู้จารึกประวัติของเจ้าพ่อเขาใหญ่ ไว้ในไม้สักราว ค.ศ. 1883 หรือ 109 ปีล่วงมี และขณะนี้ยังเก็บรักษาไว้ที่ศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่ ความว่า

เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มหัศจรรย์ 1 ใน 4 ของโลก เป็นรูปเจ้าพ่ออยู่ในถ้ำบนเขากลางทะเล หันหน้าไปทางทิศตะวันออกตรงตามลักษณะของเจ้าพ่อเขาใหญ่

ผู้สูงอายุของเกาะสี่ซังเล่าสืบต่อกันมาว่า "มีพ่อค้าเรือสำเภาจากเมืองจีนมาค้าขายสมัยสุโขทัยเป็นราชธานี ขณะที่ผ่านเกาะนี้ได้เห็นแสงสว่างที่ปากถ้ำเจ้าพ่อ จึงขึ้นไปสำรวจพบลักษณะเจ้าพ่อที่ศักดิ์สิทธิ์ทุกประการ จึงได้ขนานศาลกล่าวและเซ่นไหว้ตามประเพณีจีน ขอให้เจ้าพ่อแสดงอิทธิปาฏิหาริย์ให้เรือสำเภาหยุดไว้ ปรากฏว่าเป็นจริงตามคำขนานทุกประการ อีกทั้งขอโชคลาภให้ค้าขายรุ่งเรืองก็ได้ดังประสงค์" จึงกลายเป็นสิ่งที่ชาวจีนที่อพยพมาอยู่เมืองไทยสั่งสอนลูกหลานไว้ให้มากราบไหว้มิได้ขาด

นอกจากชาวจีนแล้วยังมีชาวต่างชาติ ทั้งมาเลย์ จีนแผ่นดินใหญ่ สิงคโปร์ ย่างกุ้ง ต่างเดินทางมากราบไหว้เพิ่มขึ้นทุกปี จนเป็นหมื่นเป็นแสนคนในแต่ละปี ผู้ที่มากราบไหว้เจ้าพ่อต่างประสบแต่ความโชคดี โดยเฉพาะด้านการค้า

ความมหัศจรรย์ของเจ้าพ่อเขาใหญ่ที่กล่าวขานกันมายังมีหลากหลายดังเช่นปี พ.ศ. 2530

เจ้าพ่อเจ้าใหญ่ได้ไปเข้าฝันหลวงพ่อบุญสิทธิ์ ถาวโร หัวหน้าสำนักวิปัสสนาถ้ำยายปริก เกาะสีซัง ให้ไปตั้งผ้าป่าที่เขาใหญ่แล้วจะได้เงินมาบำรุงศาสนา และสาธารณประโยชน์อีกมากมาย ซึ่งก็เป็นจริง เงินปัจจัยจำนวนมากได้ถูกหลวงพ่อบแบ่งมาสร้างห้องสงฆ์อาพาธ ร.พ. เกาะสีซัง สร้างอาคารอเนกประสงค์ และสมทบทุนสร้างมูลนิธิหลวงพ่อบุญสิทธิ์ ถาวโร เพื่อเผยแพร่ธรรมปฏิบัติของพุทธศาสนาสืบไป"

ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2532 ขณะที่ผู้คนโดยสารเรือข้ามฟากจากฝั่งศรีราชามายังเกาะสีซัง ก่อนออกเดินทางท้องฟ้าปลอดโปร่ง ทะเลเรียบแจ่มใส เมื่อเรือแล่นมาได้สักพักก็เกิดลมกระโชกอย่างรุนแรง สายฝนเริ่มกระหน่ำหนักขึ้นเรื่อยๆ แม่นายท้ายเรือจะพยายามประคองเรืออย่างสุดความสามารถ แต่คลื่นสูงกระหน่ำใส่เรือจนเรือแทบพลิก เสียงผู้โดยสารต่างร้องลั่นขอให้เจ้าพ่อเขาใหญ่ช่วย ขณะที่เรือกำลังจะจม ปรากฏว่าท้องทะเลเริ่มแจ่มใสทันที ฝนหยุดทะเลกลับราบเรียบเหมือนกับไม่มีอะไรเกิดขึ้น บรรดาผู้โดยสารต่างยกมือท่วมหัวเชื่อกันว่าเจ้าพ่อเขาใหญ่มาช่วยให้พ้นจากอันตราย

ความศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าพ่อเขาใหญ่นั้นเรียกได้ว่า เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตชาวเกาะสีซัง ที่ให้ความเคารพบูชาควบคู่กับพระพุทธศาสนา ชาวเกาะสีซังได้จัดประเพณีถวายสักการะเจ้าพ่อมาเป็นเวลาเกือบร้อยปีแล้ว ในงานเทศกาลแก่นเจ้าพ่อเดือน 9 บรรดาของเช่นไหว้ประกอบไปด้วยห่อหมก เบ็ด ไก่ ไข่และผลไม้รวมทั้งพวงมาลัยดอกไม้อสด และที่ขาดไม่ได้คือ ลิเกพร้อมจุดประทัดนับหมื่นดอกเป็นการแก่น

(ไม่ปรากฏชื่อวิทยากร)

นิทานเทพนิยาย

พญาจักรกัน

กาลครั้งหนึ่งในสมัยที่พระพุทธเจ้าเสวยชาติเป็นช้างใหญ่ ชื่อ พญาจักรกัน อยู่ในป่าหิมพานต์ มีบริวาร 500 ตัว มีเมียหลวงชื่อแก้วกิริยา เมียน้อยชื่อ แก้วสุพัตรา อยู่ป่าหิมพานต์แค่นั้น วันหนึ่งพญาจักรกัน พาบริวารและเมียออกไปหากิน ไปพบต้นมะเดื่อใหญ่ต้นหนึ่ง จึงหักมะเดื่อกิ่งแรกส่งให้เมียหลวง ขาดแต่ละข้างยาวสามโอบ มีอายุเป็นพันปี หักกิ่งที่ 2 ให้เมียน้อย เผอิญกิ่งที่ 2 มีรังมดแดง เมียน้อยก็เสียใจเพราะธรรมดาข้างกล้วยมดแดงอยู่แล้วหาว่าพญาจักรกันไม่รัก รักแต่เมียหลวง จึงกลืนใจตาย ก่อนตายก็บอกว่าจะขอจองเวรทุกชาติ ๆ (ชื่อแก้วสุพัตรา) ก็ไปเกิดเป็นลูกสาวเศรษฐี เมื่อเติบโตเป็นสาว คั้นหนึ่งก็ฝันว่าได้นอนเตียงงาช้าง ตื่นมารู้ว่าฝันก็เสียใจ ตั้งแต่นั้นไม่ยอมกินข้าวกินน้ำ ลูกสาวคนเดียวก็รักใคร่มาก เศรษฐีก็ปลอบใจ นางก็เล่าความฝันให้ฟัง ถ้าไม่ได้นอนเตียงงาช้างก็จะกลืนใจตาย เศรษฐีจึงป่าวประกาศให้หาช้างมีนายพรานคนหนึ่งชื่อโง้งจำไม่ได้ รับอาสาไปเอางาช้างของพญาจักรกัน พญาจักรกันก็ฝันว่ามีคนมาล้วงเอาดวงใจ ก็รู้ว่าเมียน้อยจะมาเอา เพราะพระพุทธเจ้ารู้แกลง พญาจักรกันจึงให้เมียหลวงและบริวารไปหากินที่อื่น เป็นโอกาสของนายพราน นายพรานก็เอาลูกดอกยิงพญาจักรกันตาย ยิงปิทะลุถึงปอดตลอดกระทั้งหัวใจ ก่อนตายก็อธิษฐานให้เลี้ยงงาช้าง 1 ชั่วโมงเสร็จ และให้งาช้างเล็กลงเหลือเพียงใส่ยามได้ ครั้งแรกเดินทาง 7 ปี 7 เดือน 7 วัน 7 ชั่วโมง 7 นาที 7 วินาที ก็ร่นลงมาเหลือเพียง 7 วัน 7 ชั่วโมง 7 นาที 7 วินาที เมื่อมาถึงก็จ้างคนเลี้ยงต่อเป็นเตียง จนเสร็จ แต่พอเข้านอน พระธรณีก็สุมจมหายไปทั้งบ้านทั้งคน

(นายแผน สุขศรี)

พระนางกาไว

มีผู้เล่าสืบต่อกันมาว่า กษัตริย์ผู้ครองนครโบราณ พระองค์หนึ่งทรงพระนามว่า พระเจ้าพรหมทัต มีพระโอรสกับพระเอกอัครมเหสี 2 พระองค์ พระเชษฐาทรงพระนามว่าพระไวยทัต

และพระอนุชาทรงพระนามว่าพระเกตุทัต ต่อมาพระเอกอัครมเหสีสิ้นพระชนม์ พระองค์จึงได้ทรงอภิเษกพระมเหสีองค์ใหม่ ทรงพระนามว่า พระนางกาไว ซึ่งทรงสิริพิลาศ เป็นที่โปรดปรานของพระเจ้าพรหมทัตยิ่งนัก และมีโอรสด้วยกันอีกพระองค์หนึ่ง

พระนางกาไวมีพระประสงค์จะให้โอรสของนางได้ครองราชสมบัติในนคร (จันทบุรี) จึงได้ขอให้พระเจ้าพรหมทัตส่งพระโอรสของพระมเหสีเดิมออกไปสร้างเมืองอยู่ในท้องที่กันดารทางเหนือแดนต่อแดน ทั้ง 2 พระองค์ พระเจ้าพรหมทัตก็ทำตามใจ ต่อมาเมื่อพระเจ้าพรหมทัตสวรรคต พระนางกาไวจึงสถาปนาพระราชบุตรของพระนางขึ้นเป็นกษัตริย์ครองนครต่อไป และพระนางเป็นผู้สำเร็จราชการเพราะพระราชบุตรยังเยาว์พระชนม์อยู่ ดังนั้นนครนี้จึงเรียกติดปากว่า "เมืองกาไว"

ต่อมาพระไวยทัตและพระเกตุทัต รู้เรื่องพระบิดาสวรรคต และพระนางกาไวครองเมือง จึงยกกองทัพลงมาเพื่อจะชิงเมืองคืน แต่กองทัพผู้กำลังของกองทัพพระนางกาไวไม่ได้จึงถอยทัพไป และขอกำลังจากกษัตริย์ขอม ขอมได้ส่งกองทัพมาช่วย คราวนี้ได้ยกกองทัพมาตั้งพลับพลาพักพลอยู่นอกเมือง ตำบลที่พักพลนี้เรียกว่า "ตำบลพลับพลา" ซึ่งยังเรียกกันมาจนถึงปัจจุบันนี้

เมื่อส่งคนไปเจรจาไม่ได้ผล กองทัพของพระไวยทัตและขอมก็เข้าตีเมืองจันทบุรี พระนางกาไวก็เห็นจะสู้ไม่ได้จึงขนพระราชทรัพย์ขึ้นหลังช้างที่พระเนียด เปิดประตูด้านทิศใต้หนีไป พอกองทัพของพระไวยทัตเข้าเมืองได้ก็ให้ทหารออกติดตามไป พระนางกาไวเห็นท่าจะจวนตัวก็เอาทองและเพชรพลอยออกหว่าน เพื่อล่อให้ทหารเข้าศึกมัวพระวงเก็บทอง และรีบหนีลงเรือไป สถานที่ซึ่งพระนางกาไวหว่านทองคำไว้เรียกว่า "ทองท้าว" ในปัจจุบันนี้ยังมีชื่อว่า วัดทองท้าวตั้งอยู่

(อ.สุเรชา สุพันธ์ไพบูลย์)

พญาสีเส้า

ยังมีเมือง ๆ หนึ่ง พระราชาองค์นี้ แต่ไม่ทราบนาม มีบุตรชายคนหนึ่ง พระราชาภิสถาปนาชื่อบุตรชายว่าพญาสีเส้า เป็นผู้ที่มีอำนาจราชศักดิ์มากเป็นคนที่มุกตะลุดดีอย่างมาก ไม่ยอมเชื่อ

ถ้อยฟังคำแห่งโบราณ บางทีก็ลบลู่ห่มินคำโบราณนี้เป็นเครื่องหาสาระประโยชน์อะไรมิได้
 เชื่อได้ก็ไม่เกิดประโยชน์ วันหนึ่งซึกจะร้อนเร่าเจ้าฉานชะแล้ว เพราะอายุเข้ามาได้ 17 ปีแล้ว
 กำลังอยู่ในวัยคะนอง เรียกว่าเป็นผู้มีกำลังวังชา สามารถอยู่ในวัยคะนองหรือวัยมุกะลุคุดื้อ ไม่
 เชื่อถ้อยฟังคำใครทั้งสิ้น พระบิดาเห็นว่าลูกนี้จะออกไปในทางที่ชั่วชะแล้ว ก็ไปขอนิมนต์พระ
 บรมอาจารย์มา คือ พระฤษีผู้มีศักดิ์มา นิมนต์มา พระฤษีองค์นั้นก็มาลงเลขลงรวบรวมอายุ วัน
 เดือน ปี ว่า อ้อ คนเกิดมาในขั้นนี้แล้วนะ พระเสาร์มาเสวยอายุชะแล้วละ ถ้าท่านไม่ได้
 สะเดาะเคราะห์ทำพิธีอะไรต่าง ๆ นี้ ท่านจะป่วยไข้จะพลัดพราจากบ้านช่อง ท่านจะต้อง
 ถึงตายวายชีวา เพราะเคราะห์ร้ายกำลังที่จะเข้ามาสู่ถึง พระราชาองค์นั้นก็เชื่ออยู่ในเครดิต
 ของพระบรมอาจารย์นั้นว่า ทายว่าจะแพ้กองทัพหรือข้าศึก แพ้เป็นแพ้นะเป็นชนะ ว่าดีเป็นดี
 ชั่วเป็นชั่วไปเลย จะศักดิ์สิทธิ์เหมือนพระวาจาที่พระบรมอาจารย์นั้นที่ทำนาย พระราชาก็อยากให้
 ลูกไปสู้ความดี เพื่อไม่ให้มุกะลุคุดื้อ เอามาบังไว้ข้าง ๆ แล้วก็เตือนว่าให้ฟัง ฟังคำบรมอาจารย์
 ที่กล่าวไว้ พระราชกุมารนั้นก็ลุกขึ้นพรวดพราดต่อหน้าเลย ปิดผ้าปิดผอนต่อหน้าพระอาจารย์เลย
 ไม่จริงไม่เชื่อ ของเก่าโบราณหาสาระประโยชน์มิได้ ถ้าตายไปแล้วไม่จริงอย่างว่าจะจับ
 พระอาจารย์ไปลงโทษ ชังเป็นไว้ว่าจะสั่งให้ปล่อยเมื่อไร ถ้าหากเป็นจริงแล้วจะถวายทองคำ
 ให้หนัก 9 ตำลึง พระราชาองค์นั้นก็จับเอาพระสี่เส้านั้นไว้ก่อน ช้าก่อนชี้พระราชกุมาร เพราะ
 พระราชบิดาเคยเชื่อคำของพระอาจารย์มาแล้ว เรื่องที่พระบรมอาจารย์ทักทายปราศรัยใน
 เรื่องชะตาอายุที่จะเป็น ไปตุ้มกถูกแล้ว ตั้งแต่ครั้งสมัยปู่ของท่านนั้น ครั้นอยู่ต่อมา ๆ พระสี่เส้าก็
 สั่งเสนาอำมาตย์ทั้งหลายว่า เอ๊ยอย่าไปฟังเลย ไม่มีสาระประโยชน์เราไปเที่ยวป่าดงพงไพร
 ดีกว่า ไปร่วมกันต้อนเอาแก้งเอากวางออกจากป่าให้มันวิ่งออกมากกลางดงเถอะ เราหัดธนูให้
 เชี่ยวชาญดีกว่า สามารถให้ว่ายิงตาให้เป็นยิงตา ยิงขาให้เป็นยิงขาไปเลย ยิงรักแร้แดงแดงนี้
 ให้เป็นรักแร้แดงไปเลย ให้มันเชี่ยวชาญในฝีมือของเราดีกว่า เมื่อกองทัพทั้งหลายยกมารุก
 รานเราจะยิงธนูได้แม่นยิ่งดีกว่า อย่าไปเชื่อฟังคำในสิ่งเหล่านั้นมันไม่เป็นผลเลย ญาลี่เส้าจึง
 ได้สั่งพวกเสนาอำมาตย์ทั้งหลายว่าให้ไปตัดเอาไม้มายาว ๆ หน้อย ให้สูง ๆ หน้อย ทำพลับพลา
 หรือว่าห้าง ให้สูงขึ้นไป สูงได้เท่าไรยิ่งดี ให้ปลูกขึ้นไป องค์ญาลี่เส้าเขาก็ขึ้นไปประทับอยู่
 ณ บนเนิน พร้อมด้วยธนูศร ได้เสนาอำมาตย์ทั้งหลายเข้าไปต้อน แก้งกวางออกมาจากดง

กระทั่งแก๊งกวางอะไรก็แล้วแต่ แล้วแต่ว่าจะเป็นอะไรที่วิ่งออกมาทางด้านนั้น ทางทุ่งพญาสีเส้า จะเลือกยิงเอาได้ตามสบายเลย และก็เป็นผู้แม่นธนูด้วย ที่นี้ท้ายสุดวันนั้นก็กลับบ้านได้แล้ว เพราะพระอาจารย์ไว้ว่าครบอีก 7 วันนี่ละ ผลร้ายซึ่งจะมาถึงท้ายที่สุดก็พญาสีเส้านั้นก็เป็นผู้แม่นธนูอยู่แล้ว ยิงได้ตามสมมติปรารถนาจริง ๆ ยิงตาเป็นยิงตาเลย พอยิงตาเสร็จหมู่แก๊งกวางจะหันคว้างหันที่เลย จะสั่งให้เสนาอำมาตย์ทั้งหลายนะ ไล่จับเพราะตามันแตกแล้วนี่ ตามันเสียแล้วจะไล่จับเลย จับได้ ถ้าจับได้ก็พากันกลับบ้านกลับเมืองเสียที่ วันหลังไปไหมไปอีก เพราะความเร่าร้อนในจิตในใจมันให้ขึ้นไป ไปที่ที่เกิดลมสลาตันนะ ลมวงลมงามมาพัดอย่างขนาดหนัก หมุนเอาขึ้นไปสู่อากาศโน้น ซ้ำมโห่งเขตไปตกริมป่าเขา ป่าใหญ่ ดงหลวงโน้น ที่นี้ในหนทางที่ไปมานะ มันช่างดูร้ายพร้อมด้วยเสือสางปีศาจมหัศจรรย์ทั้งหลาย ไม่สามารถที่จะเอาตัวมาได้ซะแล้ว เพราะภัยพิบัติอันนั้นมันเกิดขึ้นในทันตาเสียแล้ว ทำยังไงหนอก็กังเลใจอยู่ พญาสีเส้าก็กังเลใจ เคว้งคว้างหันไปหันมาจะไปพึ่งพาอาศัยใครดี เพราะมันกลางดงพงไพร มีแต่เหล่าพวกคนตงคนป่าทั้งนั้นเลย ซึ่งในถิ่นนั้นแถวนั้นระแวกนั้นนะก็มีวัว มีควาย เลี้ยงกันไว้มาก ที่นี้พวกนั้นก็ชักจะพากันซุบซิบ ๆ เสียแล้ว ว่าเออ มันจะมีคนดี หอบเข้ามาในนี้อีกแล้วนะ ดูเหมือนจะเป็นแนวที่ 5 หรือเป็นท่าวมหาโจรอะไรพวกนี้ มันหอบเข้ามาอยู่ในนี้ ที่นี้กุ่มงหน้าตรงไปหาพระอาจารย์นั้น ก็กัมกราววันทาขึ้น 3 ที่ว่า พระอาจารย์ครับผมมาด้วยความยากเย็น เชิญข้อ ที่ลมสลาตันพัดมาตกที่นี้แหละครับผมไม่รู้จะไปทางไหน พระอาจารย์ที่ดีเฟ่งมองดูแล้วว่า เอ๊ ดูท่าจะไม่ใช่คนสามัญหรอก น่ากลัวจะเป็นลูกเจ้าฟ้ามหากษัตริย์ หน้าตาก็มุกตะลุดดีอยู่สักหน่อยหรอก พระอาจารย์ว่าอย่างนั้น เอ้อ หลาน เอ๊ย ถ้าท่านจะพักอยู่ที่นี้ก็พักได้ คิดถึงบ้านไหม อาจารย์ถาม ว่าจะขอพักอยู่กับพระอาจารย์นี้ละครับ เพราะผมนี่พลัดบ้านเมืองมาซะแล้วละ กล่าวย้อนไปถึงพวกเสนาทั้งหลายที่พาพญาสีเส้ามาล่าเนื้อ ล่ากวาง ล่าแก๊ง ก็กลับไปกราบทูลต่อพระราชานั้นว่า องค์พระราชกุมารพญาสีเส้า นั้นลมสลาตันพัดเอาไปแล้วพะยะค่ะ อ้าวทำยังงัยละ แล้วเมื่อไรจะได้กลับ ก็ไม่รู้สิพะยะค่ะ ควรมิควรก็แล้วแต่จะโปรดเถิดพะยะค่ะ ที่นี้ก็พาเจ้าโหรนั้นมาทำนายทายทักลงเลขดูว่า พระราชกุมารชื่อพญาสีเส้าที่ลมพัดเอาไปนี้จะถึงแก่ชีวิต หรือจะกลับมาได้ พระอาจารย์ลงเลขแล้วว่า โอ๊ยกลับไม่รอดหรอก พรุ่งนี้ละวันตายจะมาถึงแล้ว ทางพระราชมารดาที่ร้องไห้ร้องไห้ให้โหรทำนายว่าลูกเอ๊ยเขาบอกว่าความประมาท ถ้า

ผู้ใดประมาทแล้วก็เหมือนนกที่ตายแล้ว ทำยที่สุดพระอาจารย์ก็บอกให้ไปท่อง เวทมนตร์คาถานี้

(ถาม) ให้ใครท่อง

(ตอบ) ให้พญาสีเส้านั้นท่อง

ท่อง เวทมนตร์คาถานี้จะได้เป็นอาวุธป้องกันศัตรู หมู่มารและพวกมหายักษ์ทั้งหลาย เหล่านี้ เพราะหนทางไปหนทางมามันดูร้ายด้วยเลื้อยสามมหายักษ์อะไรก็แล้วแต่ เพราะทางมันไปลำบากมาลำบาก ทิ้งก็ท่อง เวทมนตร์ไปก็ชักจะง่วงซะแล้ว พระอาจารย์ก็บอกว่า เอ้อเมื่อจะทรงผนวชหรือบวชเป็นผู้มีศีล แล้วจะได้เดินธุดงค์กลับ จะได้เดินธุดงค์กลับไปยังบ้านยังเมือง ในขณะที่ท่อง เวทมนตร์คาถา ก็มีชาวบ้านในละแวกนั้นแอบมาดู เขาพิศเพ่งเล็งดูแล้วว่าเป็นผู้ร้ายทั้งสิ้น ที่มาแอบอยู่กับพระอาจารย์นี้ คือ เขาพระนี่เป็นที่พึ่ง คนนี้ผู้ร้ายซัด ๆ ทำมันไม่คมถึงสันมันก็ไม่มาถึงนี่ แล้วไม่เชื่อแล้วค่อยดู พระอาจารย์ก็บอกว่าให้จิวระเอาปีปนะไปตกเอาลูกขนุนใส่ปีปเข้าต้ม แล้วจะได้ข้อมจิวระนั้นใหม่ ให้มีสีสันขึ้นข้อมแล้วก็เอาไปตากไว้ เพื่อเผ่าจิวระด้วยไฟ เพราะต้มน้ำกลัก แก่นขนุนด้วยขมิ้นด้วย แล้วเอาจิวระนั้นชุบลงไปแล้วเอาไปตาก เพราะตัวที่อ่าน เวทมนตร์คาถาท่องให้มันเข้าฟุง ใจ เมื่อเดินธุดงค์จะกลับมาบ้านมาเมืองนี้ จะได้คุ้มกัน โภยภัยพิบัติ เพื่อจะได้เอาชีวิตรอดอาจารย์สงสาร ทำยที่สุดพอกกลางคืนได้เวลาชาวบ้านเขาก็ตีเกราะ เคาะกะลอกันแล้ว

(ถาม) เคาะอะไรอะ

(ตอบ) เคาะกะลอก เขาเรียกเคาะกะลอก ที่ตี โป๊ก ๆ ๆ ๆ นะ แสดงว่าเหตุมันมีบังเกิดในละแวกนี้แล้ว เขาก็จุดได้ดำเพลิงกัน จุดได้นะเพราะอยู่ในดงในป่า เขาว่าไม่มีใครละเลยว่าได้ตัวพญามารร้ายนี้แอบมาอยู่กับพระอาจารย์นี้ เขาก็พากันบ่นพึม ๆ พ่า ๆ ว่า อ้อใช่แล้วถ้ามันไม่แน่จริงก็ไม่มาถึงนี่ ไอ้ตัวนี้ต้องแน่จริงทีเดียวแหละ มันลักเอาจิวไปฆ่าซะแล้วลามิ่ง ก็มีรอยงัวออกจากปากคอกไปเลย ตรงไปยังที่นั่น ที่ต้มกลักข้อมกลักมีรอยงัวออกไปยังอยู่ตามนั้นเลย ไปชะ โงกดูตามันจะผาดไปริยง ใจ ก็แก่นขนุนสับต้มเอาไว้ในปีปมันเห็นเป็นเนื้องัวต้มไปซะแล้ว แล้วตัวผู้ร้ายมันอยู่ที่ไหน นั้นยัง ใจละนอนเอาหนังสือครอบหน้าอกอยู่นั้นนะแล้วเอาไว้ทำไม ก็ฆ่ามันซะไม่ดีหรือ ก็เลยฆ่าพญาสีเส้านั้นตายเลย ที่นี้บริมิตทำวถึงไปถึงพระมารดา ๆ ว่า เอ๊ะหัวใจอยู่ในนี้ใครล้วงเอาไปซะแล้วละ

(ถาม) ผันหรือฮะหรือว่ายังไง

(ตอบ) ฮะ เนรมิตผันไป ว่าหัวใจที่หลุดหายไปซะแล้วละ แล้วก็เสียอกเสียใจ ร้องไห้ร้องไห้ รีบตื่นแต่เช้า แล้วก็มาบอกกับพระราชินีว่า ค่ะเนรมิตผันไปว่าใครไม่รู้มาลักลวงไปซะแล้ว ก็อยู่แต่ว่างเปล่า ๆ เอ๊ ไม่เอา ยิ่งงั้นก็เดือดร้อนถึง ไทรบ้าน ไทรเมือง เอามาหลงเลข ดูซึกไม่ได้ ใครอีกก็ได้กับพระบรมอาจารย์มาหลงเลขเข้า อ้ายลูกศิษย์ตักไปทางยาวคราวไกล เสียชีวิตแล้ว

(นายแพทย์ ยอดสร้อย)

นิทานชีวิต

เรื่องคนจน

มีตาเกยาย 2 คน อยู่บ้านคนหนึ่ง ตากก็ไปหาฟันไปขายในเมือง มีเทวดา 2 องค์ แก่อยากให้แกรวย เทวดา 2 องค์ก็เถียงกัน "เฮ้ย คนจนมันไม่ถึงรวย มันรวยไม่ได้หรอก" เเถียงกันไปเถียงกันมา "เอ้า คุณลองก่อนซี"

เทวดาองค์นั้นเขาก็ลอง มีสระ ไปถึงนั้นก็อาบน้ำ... เทวดาองค์นั้น "เอ้าผมลองก่อน" เอาเงินไปไว้ไหนสัก แกก็ไปถึงอาบน้ำข้างบ้านเข้าเซตริ้ว แต่แกเอาไปไม่ได้หนัก ไปถึงกับอกเมื่อย "แหมฉันได้เงินมาไหนสัก ไปช่วยเอาหนอยซี" เมื่อยออกมาช่วยเอ้าเงินหายไป "แกไม่ต้องซ้ำได้ทุกวัน"

ไปเอาใหม่ เอามาวางตรงที่เดิม มาถึงก็อาบน้ำอาบท่า หอบผ้าลงไปอาบน้ำเดี๋ยวจ้ำกรรม เอาไปหายอีก "แหม นี่ นี่ ยายเอ๊ย ฉันได้ทองมาตั้ง 3 ลิ่ม หายอีก"

เอ้า ฟรุ้งนี่ไปอีก ไปถึงตรงนั้น เอาแก้วสารพัดนึกไปวางไว้ พอมาถึงได้แก้วสารพัดนึกแล้ว ถูกลงไปอาบน้ำ ใ้อปลาเจ้ากรรมเอาไปกินอีก 3 ทนแล้ว หมดท่าเสียแล้วแหม ซ้ำได้แก้วสารพัดนึก ปลาเอาไปกินเสร็จ

เทวดาองค์หลัง ก็โง่งอยู่ "ไม่ถึงที่รวย มันรวยไม่ได้หรอก เอาจันผมลองมั่ง" องค์
หลังมาก็ไม่มีอะไร เอาสตางค์ไปวางตรงที่เดิมเพียงเดียว นี่ก็ไปอาบน้ำ มาถึงก็ได้สตางค์เพียง
ก็พวกประมงเขาลงปลากันหมด "แหม ตา อยากกินแกงส้มจริง ๆ" เทียวหาไปเถิดก็ไม่ได้
"ปลาตายนี้ขายสักตัวซิ" "เอาชิลุง" "เอาเท่าไร" "เอาเพียงเดียว"

เอาไปถึงบ้าน "ยาย ๆ แกงส้มให้กินสักหน่อยเถอะ ข้าจะไปหาไอ้โบมะขาม" แก
มาถึง แกก็ไปหาโบมะขามยอด เด็ดโบมะขามเหยี่ยวก็โฉบไปทำรังบนยอดมะขาม... เมียก็ทำ
ปลา ก็ได้แก้วสารพัดนึกได้ในตัวปลาในฝูง ที่นั้นอะไร ถึงที่จะรวยมันก็รวย มันถึงครารวย

(นายกิ่ง คมกล้า)

สุริยคราสจันทรคราส

มีเรื่องอยู่ว่า มียายตาสองคน ที่มียูจีนสองคน นี้ไอ้ความอดอยากแร้นแค้น มันทำ
ให้พ่อแม่อยากเกลียดชังลูก ความจริงไอ้พ่อแม่ธรรมดาไม่ได้เกลียดได้ชังหรอก นี้ไอ้ความอด
อยาก ความแร้นแค้น มันจึงทำให้ลูกที่รักก็เป็นทีเกลียดที่ชัง นี่ก็ท้ายที่สุดก็อยากให้ลูกทั้งสองคน
ตาย ไม่อยากให้อยู่ ไอ้ของที่เราคควรจะกันได้สักสองวัน นี้เรามาวันเดียวก็หมด ถ้ามันตายเสีย
สองคน เราอยู่สองคนก็กินได้ถึงสองวัน มาคิดตั้งก็อยากให้ลูกมันตาย เจ้าพ่อก็พาลตีลูก อยากให้
ลูกตาย ได้ของมาก็ไม่อยากจะให้ลูกกิน ให้แม่กิน แต่ไอ้เจ้าแม่ก็ความ... แม่กะลูกย่อมรักกันเป็น
ที่สุด ไอ้เรื่องของกินของใช้นะแม่ยอมอดอยากเพื่อเอาไว้ให้ลูกกิน แต่ตาพ่อไม่ให้กิน พ่อก็เพื่อ
ให้ลูกตายก็ไม่อยากให้กิน ถ้าให้แต่เพียงแม่กิน ก็สู้อุต ๆ อยาก ๆ ลอบเอาไว้ให้ลูกกินเสมอ ๆ

จันทรคราสเป็นคนสุดท้อง คนกระบวน ชี้แจงยังเล็กอยู่ สุริยคราสพี่ชาย นี้พ่อจะหา
ผลไม้ หาเผือกหามัน น้อยูทางนี้ รอกิน เย็นกลับมาก ที่จะเห็นพ่อกลับมาดีใจว่าจะได้ของกิน
มา พ่อก็ยังแอบเอาชุกเสียอีก ว่าไม่มี ไม่ได้มา ว่าให้เกรียนนอนกันเถอะ อะไรกันเถอะ พา
น้องไปนอน น้องร้องเขาดีเอาหลังรับชะ สุริยคราสนะไม่ให้ลูกน้อง (เสียงแทรก เขารักน้อง)
รักน้อง ที่นี้ท้ายที่สุดก็... นอนมันก็ไม่หลับ ไม่หลับเพราะความหิว มันเป็นต้นทุนอยู่นี้เขาก็นอน
เงียบกันอยู่กัน ที่เงียบนะไม่ได้เงียบเพราะความจะหลับ เพราะความกลัวเขาจะตี ลูกชายก็

เงียบ หลับเงียบ ไข้เจ้าพ่อก็ถือว่าลูกหลับกันไปหมดแล้ว ก็เอาไข้ของที่ซ่อนไว้เน้อออกมา ชวน
 กะแม่กินกัน กับเมียกินกัน 2 คน ลูกก็ วิ่งกระเสือกกระสนลงมาละซี เขาก็บอกกินไม่ได้ กินไม่ได้
 เป็นเด็ก เป็นเด็ก ไม่ควรหัดกินของค้ำ ๆ คั้น ๆ เสียมารยาท (เสียงหัวเราะ) พรุ่งนี้เข้าถึงกิน
 จะเอาไปไหน เข้าถึงกินเถอะ ไปนอนเถอะ ไปจะเอาไปไหน กินเข้า ๆ เอะ เพราะมันหิว
 มาตั้งพอวัน แล้วนี้ ก็นอนไม่หลับตามเคยแหละ จันทรคราสก็ตื่นขึ้นร้องอี ๆ อ้า ๆ สุริยคราส
 บอกกะน้อง ออย่าร้องไปเลย พรุ่งนี้เข้ากินนะ พ่อเขายกไว้ให้แล้วแล้วเข้าถึงกิน ทำยที่สุดเป็น
 ใจ เข้าตื่นขึ้นลุกร้องหาของจะกิน จะเอาไหนมา ก็หมดตะคินแล้วนี้ เอออีก (เสียงแทรก พ่อ
 กะแม่กินซะหมดเนาะ) หมดตะคินแล้ว

นี้เจ้าพ่อก็ติดอยู่ว่า เอ ถ้าขึ้นเอาแม่เอ็งไหวงี้ จะไม่ไหว มันลอบเอาของให้ลูกมัน
 กินอยู่เรื่อย เห็นจะไม่ได้ เอาไปเสียด้วยดีกว่า ได้แล้วก็กินมันเสียที่ในป่านั้นแหละ ทายเรื่อง
 ทายราว นี้ลูกไม่ได้กินมาถึง 2 วันแล้ว เข้าวันที่ 3 ซี้ก็พ่อแม่ไปหมดแล้ว อยู่ทางนี้ลูก 2 คนก็...
 สุริยคราสก็อยู่ก็ไม่ไหวแล้วซี้ ก็มันวันที่ 3 แล้ว เด็กนะ ออกจากบ้านเถอะ อีตอนจะออกนะ เขา
 ก็คิดในใจว่า เขาไปกะน้อง ทำไถถึงเขาจะหาอะไรไปให้น้องกินได้ ก็ออกจากบ้านไปแล้วยัง
 หันกลับมาให้ความกะบ้านอีกนา คือ หันกลับมามองว่าบ้านเราจะมองเป็นครั้งสุดท้าย หันกลับมา
 เราไปนี้ก็ไม่หวังว่าจะกลับมาบ้านได้แล้ว

พอออกจากบ้านไปก็ (กระแอม) คนที่เขาอยู่บ้านใกล้เรือนเคียงเขารู้เขาก็ให้กิน
 ให้กินอยู่กะเขาก็ไม่ได้ เขาก็ไล่ส่งให้ไปอีก พ่อยังมีแม่ยังมี ไปให้กินแล้ว ไม่ต้องมาอยู่ที่นี้ ไม่
 ได้ อยู่กะเขายืดยาวไม่ได้ไปไล่ส่งสุริยคราสก็บอกกับพี่ว่า เอ๊ ทำไมน้อคนเรานี้ใจคอโหดร้าย
 จริง ให้เรากินก็ตีหรือก อีตอนไล่ส่งหนูไม่ชอบเลย หนูเกลียดเหลือเกิน ทำไมจะต้องไล่ส่งเรา
 ด้วย สุริยคราสทำไถ สุริยคราสเอามือปิดปากน้องไว้ ไม่ให้ว่าไม่ให้ินินทาเขา ย่อมเป็นธรรมดา
 เขาจะเอาเราไว้จนนั้น ออย่าว่าแต่คนอื่นเลยแม่ พ่อ เรายังเอาไว้ด้วยไม่ได้ เป็นธรรมดา ที่
 เขาให้เรากินไปมือ ๆ นี้ก็บุญคุณเสียเหลือล้นแล้ว ก็ไปเรื่อย ๆ ที่นี้มันไม่ได้ไปวันสองวัน ไป
 เก้าปีสิบปีไปเลย

ที่นี้ไปอีตอนนั้น ที่จะข้ามไปเมืองกันดาร ไปก็เล่นกัน พี่ชายก็... สุริยคราสก็ไปเล่น
 กับเพื่อนเท่า ๆ ตัว จันทรคราสก็ไปเล่นกับเพื่อนเท่า ๆ ตัว แต่ ... อยู่ ... อยู่ เมือง...

ชมชายทะเล พี่ชายก็เล่น พอบ่ายเช้า เย็นเช้า บ้านที่เขามีก่อนมีแม่ เขากลับไปหาพ่อหาแม่
 เขาหายไปทีละคนสองคน ทีละคนสองคนท้ายที่สุดเหลือ จันทรคราสกะสุริยคราส 2 คน
 จันทรคราสไปเที่ยวอยู่ทะเล พอเพื่อนเขากลับไปแล้ว ไปได้ปุ้ 4 ตัว ใ้ปุ้เจ้ากรรมก็เหลือเกิน
 พอจับมาแล้วตายหมด อีตอนจับนะมันยังตื่นยังคลานอยู่ แต่พอจับมาแล้วตายหมด มาถึงก็มาหาพี่ชาย
 พี่ชายก็ร้องไห้ เอาปุ้มาให้พี่ชายหยิบปุ้ก็ร้องไห้ พอหายจับปุ้ก็หัวเราะ พอหายจากร้องไห้ก็หัวเราะ
 จันทรคราสก็ถามพี่ชายว่าพี่ร้องไห้ทำไม เขาว่าที่ร้องไห้ก็นึกถึงพ่อถึงแม่ ถ้าหากว่าเรา
 อยู่ในบ้านในช่องเรานี้ มี 4 ตัวเนี่ยะ ถ้าเราไปปิ้ง เราก็กินกันคนละตัว ๆ นึกถึงพ่อถึงแม่แล้ว
 ก็ตันไป จึงนำดาไหลร้องไห้ ไอ้ที่หัวเราะนี่ก็เพื่อตีใจว่าไปได้แล้ว ทีหลังอย่าไปเที่ยวจับเขามา
 เลย เราเองก็ไม่มีที่พึ่งอยู่แล้ว ไม่มีใครจะช่วยเหลือเราแล้ว เนี่ยะ ไปจับผู้อื่นเขามาให้เดือดร้อน
 เราไม่ควรหาความสุขบนกองทุกข์ผู้อื่น ไอ้การหาความสุขบนกองทุกข์ผู้อื่นนี่ไม่ดี บอกน้องเขา
 ลังแล้ว ลังเล่า กลับไปกลับมาว่าอย่าหาความสุขบนกองทุกข์ผู้อื่น นี่ตกลงมันตายแล้ว มี 4 ตัว
 ก็เอาไปย่างซี ย่างพอย่างปุ้เสร็จ รุ่งวันก็ข้ามไปในถิ่นกันดารนะ ข้ามไปถึง 3 วัน ถึงจะถึง
 เมืองถึงจะมีบ้านคนนะ ตัวเองกินตัวหนึ่ง ให้น้องกินวันละตัว ๆ นะ ปุ้ 4 ตัวนะ 3 วัน ตัวเอง
 พี่ชายกินปุ้ตัวเดียว น้องชายกินวันละตัว ๆ นะ ข้ามไปสามวันกินปุ้หมดสามตัวนะ เดินไ้การ
 เดินเนี่ยะมันเหน็ดอ่อนนะ พอเดินข้ามเมืองกันดารไปกลางวันก็ลง เจอะร่มไม้ เจอะป่าเข้าก็
 พักร่มกันร้อนเทวดาจึงจำแลงเป็นพ้งพอน กับงูเห่ากัดกัน กัดกันเจียวจิว สุริยคราสกะจันทรคราส
 ก็ผลัดกันตู่ ชวนกันไปดูว่าอะไรมันกัดกันเสียงลั่นไปหมด ไปดู ไป ไปมองเห็นพ้งพอนกับงูเห่ากัด
 กันอยู่ แต่พ้งพอนกัดงูเห่าตาย พ้งพอนก็เข้าไปในถ้ำ เข้าไปเอาต้นยามาเคี้ยวพ่น เตี่ยวนิงงู
 เห่าก็พ่น ว่าแต่งูเห่ากัดพ้งพอนตายลง งูเห่าก็เลื้อยเข้าไปในถ้ำ เข้าไปเอาต้นยามาเคี้ยว
 ผลัดกันแก้กันตายอยู่งั้น

จันทรคราสกะสุริยคราสก็เลหายวิธีทำให้งูเห่ากับพ้งพอนนี้ไปเสียเลย เข้าไปดูว่ามัน
 เอาอะไรกันมา ทำไม้ป่า ทำเป็นพิธีให้มันรู้สึกตกใจ ก็ยั้งหนีไปหมดเหมือนยังว่าคือ เทวดานี้ก็
 ไปซี ไปก็เข้าไปในถ้ำก็ไม่เห็นมีอะไร เห็นมีแต่กอกอยู่กอนึง แล้วก็มียอยกัดหล่นอยู่ก็มี รอย
 ขาดเป็นตออยู่ก็มี ก็ไม่เห็นมีอะไร เข้าไป 2 คน พี่น้อง ปรีक्षाก็ไม่เห็นมีอะไร ที่นี้แต่ไอ้ 2 ตัวมัน
 ผลัดกันไปเอา มันเป็นของเขี้ยว ๆ คล้าย ๆ กันเนี่ยะ เอาถอนไปทั้งกอก ถอนไปหมดทั้งกอกเลย

ถ้าเราไปเจออะลัต์ว้ออะไรตายก็ตามเถอะ เราควรจะทำตลองดู เอาไปทิ้งกอลเอย แล้วเดินข้าม
ทุ่งนาไปเจออะอีกาตายเข้า เจอะอีกาตายก็ลองซี้ ทำการซุบอีกาดูหน่อย ลองของพอเคี้ยวมัน
เข้าไป ฟันเข้าไป กรอกเข้าไปทางปากอีกา อีกามันก็ร้องกากา (เสียงแทรก - อ้อฟันเลย)
ฟัน ฟันก็มันก็รับอาสาช่วยหาอาหารให้กิน น้กมันก็ยวักเนื้อเข้าเนะ มันชอบหาเนื้อกิน มันก็
หาเนื้อมาให้กินเสมอ

ที่นี้เมืองอีกเมืองหนึ่งนะ อ้า เมืองยักซ์ เมียยักซ์ตาย น้มนจะต้องการทำศพนะ จะ
ตลองหาเนื้อลัต์ว 12 จำพวก 12 อย่าง เนื้อลัต์ว 12 อย่าง ยังขาดเท่าเนื้อมนุษย์อย่างเดียว
เนื้ออื่นได้หมดแล้ว ทามาสะสมไว้ น้เจ้ากานะเขาเห็นว่าที่นั่นเนื้อซุ่ม กับอกกับจันทรคราส
สุริยคราสว่าเมืองนั้นเนื้อซุ่ม อาหารการกินซุ่ม ก็พาไปซี้ ก็เพื่อนไม่รู้ว่ายักซ์นี้ ก็ไปลักเอาเนื้อมา
ให้กินน้ น้ยักซ์มันหาเนื้อไว้มันก็โกรธเค้น มันก็ตามมาเอา ปะเออกาปีกหักเข้า พลัด เอาสอง
กุมารไว้ที่สระ ตามเข้ามาก็ตาม ก็จับเอาสุริยคราส จันทรคราสไว้ได้ ก็ไปซังไว้ในบ้านมัน
น้มันเก็บศพเมียมันไว้ แล้วมันก็ไปเที่ยวบอกเขายังขาดเนื้อมนุษย์อยู่นี้ เวลาได้มนุษย์มาแล้ว
ได้กุมารไป 2 คน สมควรแล้วที่จะทำศพกันได้แล้ว สมควรที่จะทำพิธีกันได้แล้ว ได้เนื้อมนุษย์
ครบแล้ว อยู่ทางนี้ก็ ทางลัญชาติเด็กก็ซันเป็นต้นเหตุ ความซนนะ เทียวเปิดน้ดู น้ดู ก็ไม่รู้ว้
บ้านยักซ์ ยักซ์มันจับไปซังไว้ ก็ไปเห็นคนตาย ไปเห็นเมียยักซ์ตาย เรามือของอยู่ กาดตายแล้วก็
ลองซุบดูแล้ว น้ยักซ์คนตาย เราอยากให้ลองซุบคนบ้าง ซุบเมียยักซ์ซี้ เมียยักซ์ก็ฟันพอยักซ์มัน
ไปบอกญาติมันกลับมา เห็นเมียมันฟันมันก็ตีใจ เอ ถ้าว่า ญาติ ๆ เขามากก็จะไม่ปล่อยทรอก 2
คน นี้ ก็จะไปถูกกิน จะถูกทำงาน ที่นี้มาทำเมียเราฟัน จำเราจะต้องส่งให้ฟันเมืองยักซ์นี้ รับ
เอาไปให้ฟันเมืองยักซ์ เขาช่วยเหลือเราไว้เนะ เราควรจะช่วยเหลือเขาไม่ควรจะทำเขานี้
เปรียบเหมือนว่าอาศัยเขา เปรียบเหมือนว่าศาลานะ อาศัยร่วมแล้วไม่ควรทำลาย บ่อน้ำอาศัย
พักกัน กันดื่มกินแล้วไม่ควรทำสกปรก ต้นไม้อาศัยร่วมแล้วไม่ควรรานกิ่ง อ้อ มันน้กันอย่างงั้น เอา
ไปปล่อย เอาไปปล่อย ให้เข้าเมืองมนุษย์ทีเดียว ไม่ให้อยู่ในเมืองยักซ์ เดี่ยวยักซ์ตนใดตนหนึ่ง
จะไปเจอเข้า เอาไปเข้าเมืองมนุษย์ เอาไปปล่อยให้เข้าเขตมนุษย์

น้เมืองเมืองนั้น ลูกสาวพระเจ้าแผ่นดินไปเที่ยวประพาสป่า ถูกกัตมาถูกรัษนิษกัตมา
เอาไว้ศพ แต่เอาไว้ซี้ซี้ซี้... เอาไว้ซี้ซี้ซี้มันก็ไม่เนา ไม่เปื่อย ที่นี้สองกุมารเข้าไปเนียะ

พอปล่อยเมืองมณเฑียรนี้ยะ พอเข้าไปก็... เขาประกาศไว้ที่ให้โกนหัวไว้ทุกข์กันทั้งเมือง อ้า เจ้าหญิงตาย ให้โกนหัวไว้ทุกข์กันทั้งเมือง ที่นี้สองคนนี่เข้าไปก็... พอเข้าไปนั้นก็... ทางเข้าไปในเมืองเขาก็... ว่าที่เดียว เอ สองคนนี่ เจ้าช่างไม่รู้อะไรเสียเลย ไม่รู้จักขนบธรรมเนียมเสียเลยเชียวเนาะ ก็เขาโกนหัวไว้ทุกข์กันทั้งเมืองนี้ทำไมไมโกน เราเป็นคนยังไวกว่าต่อว่าต่อขานกันซี ถูกตำหนินะแหละ ก็จันทรคราสกะสุริยคราสก็ถามว่า ทำไมละ โกงหัวไว้ทุกข์กันเพราะเหตุใด เขาก็บอกว่าเจ้าหญิงตาย โกงหัวไว้ทุกข์กันทั้งเมือง ก็ถามเรื่องราวว่า ตายแล้วปลงศพแล้วหรือยัง ไร ๆ แล้วยัง เขายังตายอยู่ยังไม่พอเดือน เขากำลังเก็บศพไว้ ยังโกนหัวไว้ทุกข์จนผมยังไม่สั้น ก็พาไปซี พาไปตู ก็รับอาสา รักษา รักษานั้นก็ให้จันทรคราสคอยฟังเหตุการณ์ ให้จันทรคราสคอยฟังเหตุการณ์ สุริยคราสนี้ทำการชุป ทำการรักษา เอม่านกันเสีย ทำการรักษา พอทำการรักษาพินี้... พระเจ้าแผ่นดินก็ยกลูกสาวให้ ก็มัน พินี่ ยกลูกสาวให้ ก็ยกสมบัติให้ครองพระราชอาณาจักร พุทธาภิเศก เอ๊ย อุภิเศก (เสียงแทรก อภิเศก) อภิเศกขึ้นนี่ก็ ก็เตรียมข้าวของ

พอเป็นพระเจ้าแผ่นดินแล้วก็เตรียมข้าวเตรียมของ ได้ทหารมากมายนี้ ก็เตรียมหาข้าวหาของ ก็ตัวไปได้ดี แต่ยังไม่ได้ลืมนวลลืมนม ยังไม่ได้ลืมนวลลืมนมที่เคยอุปการะตน ที่ออกจากบ้านมา น้องสุริยคราสก็ถามพี่ชายว่า เตรียมของทำไมนักร รำพึงรำพันบ่นถึงแต่ไอ้พ่อไอ้แม่ บ่นทำไมนักร ก็พ่อแม่เรา มันดีตรงไหน เราอยู่ก็อยากจะให้เราตาย ทั้งเขียนก็ทั้งดี ให้เราไม่ให้กินอาหาร พี่ชายก็ห้ามน้อง บอกว่าอย่าทำยังงั้น อย่าว่ายังงั้น พ่อแม่ที่ไหนละจะอยากให้เราตายนี้ไอ้ความแค้น ไอ้ความอดอยากนะ มันบันดาลให้มันเป็นไปยังงั้น พ่อแม่เราไม่ใช่เป็นคนเช่นนั้น นี้ความอดอยากความแค้น มันบันดาลให้เป็นไป แล้วคนบ้านใกล้เรือนเคียงละ จะไปให้เขาทำไมละ เขาเคยไล่ส่งไล่เสีย อย่าเป็นเช่นนั้นไม่ควรจะไปว่าเขา เราควรจะทำของไปตอบแทนเขา ถ้าว่าเมื่อก่อนเราออกจากบ้านนะ เราไม่ได้คนที่บ้านใกล้เรือนเคียงให้เรากินมา เราไม่สามารถเอาร่างมาได้ถึงงั้หรือ เราจะมีมาถึงงั้มันเป็นไปไม่ได้ มันควรจะไปตอบแทนเขา พอเตรียมของเสร็จแล้วก็เอาเรือไป เอาทหารไป เอาเรือ เรือหลวงนะแหละ เอาข้าวเอาของไป ผ่าผอนท่อนสะไบไปแจก พอไปถึงก็ไปเป็นเรือค้ำนี้ พอเข้าเมืองเขาก็ว่าเรือค้ำมาต่างประเทศมา ชายของดีเหลือเกินเชียว ของที่นั่น ยายตาแก่ห่อหมกแล้ว บิดามารดา

ของจันทรคราสสุริยคราส ก็เอาเผือกเอามันไปขาย ไปขายกับพระจันทรคราสกะสุริยคราส เห็นก็รู้ว่าบิณฑามารดา จำได้ แต่ว่าพ่อแม่จำลูกไม่ได้ คือ ลูกไปตั้งเด็ก ไปเป็นพระเจ้าแผ่นดิน โตใหญ่ซะแล้ว จำไม่ได้ ก็ให้ทหารมารับเอาขึ้นเรือไป ของในกระเจาตะนะให้เอาไปหมด เหมามาหมด เอาไปนะ ไม่ใช่เข้าไปทำเขา เอาไปอาบน้ำเอาไปเปลี่ยนเครื่องนุ่งห่ม เอาไปเปลี่ยนหมอนคือ คือ เกรียมไปให้ ให้นุ่งห่มผ้าดี ๆ ของที่มีค่า ให้อาบน้ำชำระร่างกาย ตัดผม ตัดผ้าให้เรียบร้อย แล้วก็ได้แต่บ่นกันว่า เอ๊ย นายเรื่อนี่เขาดีจริงนะ ไอ้ของนี่เขาก็เหมาะของเรามาจนหมด แล้วเขาดีจริงนี่นายเรื่อนี่ อ้า ประเทศไหนนี่นำพ่อค้าคนนี้ประเทศไหนกัน เขาช่างดีนักยิ่ง ก็ได้แต่บ่นกันสองคนผิวเมีย ยังไม่รู้ว่าลูก พ่อเข้าไปนั่นเขาก็เล่าให้ฟัง จึงรู้ว่าลูก พ่อเป็นไงอายุลูก รุ้มัย แต่ความจริงก็ไม่ใช่เช่นนั้นหรอก เขาก็ไม่ได้ถือ แล้วก็พ่อได้ตอบแทนบุญคุณคนที่ไป ที่เอาของไปขายที่ลำเขาเขา จึงได้ตอบแทนเขา นี่เคยให้ข้าวให้น้ำกินแต่เดิมอ้อ แค่นี้

(นายหรีด สว่างกล้วย)

ตาทหลวงคอง

หนองหงส์แต่ก่อนเป็นหนองน้ำใหญ่มีนกหงส์มาลงจึงเรียกหนองหงส์ ปัจจุบันยังอยู่ที่หนองหงส์มีศาลเทพารักษ์อยู่ เรียกกันว่าศาลตาทหลวงคองหรือพ่อเผ่าหลวง ตาทหลวงคองตาทหลวงคาลัย ๆ กับว่าจะเป็นนักเลงใหญ่อยู่ในหมู่บ้านนั้น ใครมีเรื่องเดือดร้อนอะไรเช่น วิว ควายป่วยหรือมีเหตุการณอะไรเกิดขึ้น ก็ร้องให้พ่อเผ่าหลวงช่วย นึกถึงพ่อเผ่าหลวงมีเหตุเพทภัยอะไรเกิดขึ้นในหมู่บ้านนี้ เช่น ฝนไม่ตกฟ้าไม่ร้องก็ให้พ่อเผ่าหลวงช่วยให้ฝนดี น้ำดีอย่าได้เกิดแห้งแล้ง ท่านช่วยพระมาสวดมนต์ตามฤดูกาล แต่ละบ้านจะปั้นรูปคนในบ้านชายก็คนหญิงก็คน สัตว์เลี้ยงก็ตัวก็ปั้น ใส่กระเข้าไปวางไว้หน้าศาลเวลาพระสวดมนต์ กลายเป็นงานปีไป การที่นำรูปปั้นไปวางนั้นก็เพื่อให้พ่อเผ่าหลวงช่วยให้สุขสบายไม่มีเหตุเพทภัยอะไรมารบกวน

(นายพทย์ ยอดสรว้อย)

หลวงพ่อบ้าน

ประวัติหลวงพ่อบ้าน เดิมมาจากปากเกร็ดนนทบุรี มาบวชที่มีหลวงพ่อก้าว เป็น
อุปัชฌาย์ หลวงพ่อบ้านเป็นคนคงกระพันชาตรี เป็นคนมีของคลัง ชาวบ้านมีโรคภัยท้อหรือ
เกี่ยวกับโรคระบาดอหิวาตกโรคเกิดขึ้น ก็มาให้หลวงพ่อลงเล็บแล้วก็หาย โรคอื่น ๆ ก็ไม่เป็น
ในสมัยนั้นแถวตำบลบ้านเก่า ฝืดมาก ต้องให้หลวงพ่อบ้านเป็นผู้ช่วย หรือบางคนถูกโจรปล้น ก็ต้อง
ให้หลวงพ่อบ้านช่วย ต่อมาเมื่อหลวงพ่อบ้านมาควบคุมบริเวณโคกฝรั่ง ที่เรียกว่าโคกกระเหยิง ชาวบ้าน
ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร หลวงพ่อบ้านก็ให้ลูกศิษย์มา เอน้ำหมากป้ายหน้าแล้วก็ให้ไปบอกว่าห้ามตีหัว
ห้ามตีหน้าฝรั่ง ให้ตีเปิดปึกคือตีได้รักแร้ขึ้นมาไม่ให้มีบาดแผล พอคนไหนแย่งหลวงพ่อบ้านก็เข้าล้อม
ไว้ ฝรั่งก็ยิงหลวงพ่อบ้านก็เปิดจีวรให้ฝรั่งยิง ฝรั่งก็ยิงไม่ออก ยิงลูกน้องก็ไม่ออก ฝรั่งก็ถอย หลวง
พ่อบ้านก็ควบคุมที่ตำบลหนองรีไว้ เดียวนี้ได้ทั้งหมด 215 ไร่ ประชาชนก็เลยยกถวายให้วัดบ้านเก่า
เป็นที่ธรณีสงฆ์อยู่จนทุกวันนี้

หลวงพ่อบ้านมรณภาพเมื่อ พ.ศ. 2461 ในปี 2492 เดือน 5 ขึ้น 9 ค่ำ 3 โมงเช้า
ก็ได้ทำการหล่อรูปหลวงพ่อบ้านขึ้น ในวันนั้นฟ้าสว่างแจ่มใสแต่พอจะเทพของหล่อรูปปั้นก็เกิดครีมีฟ้า
ครีมีฝน ฟ้าผ่าตูด ๆ กันหลายครั้งแต่ฝนไม่ตก บรรดานกพิราบ นกทะเลเป็นหมื่น ๆ แสน ๆ ตัว
พากันบินมาเวียนทักษิณาวัตร น้ำในคลองที่เค็มก็กลับจืด แต่จัดเฉพาะบริเวณหน้าวัดเท่านั้น ที่อื่น
ไหลออกไปก็เค็มอย่างเก่า ดังนั้นเขาจึงเรียกว่าหลวงพ่อน้ำจืด

(เจ้าอาวาสวัดบ้านเก่า)

ศูนย์วิทยพัทยาการ
พ่อหมาแม่หมา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เขาเรียกว่ามีพ่อหมา แม่หมาอยู่คู่หนึ่งเป็นัวเมียกัน ที่นี้อยู่มากก็แม่หมาก็เกิด
ท้องขึ้น ท้องที่นี้จะไปอยู่ที่ไหนละ ก็เพราะตัวเป็นหมาจำเป็นจะต้องไปอยู่ในป่าเรียกว่าป่าโกงกาง
นี้อยู่วันหนึ่งก็ทำการคลอด คลอดลูกออกมาเกิดเป็นมนุษย์ ลูกเกิดเป็นมนุษย์ หญิงคนหนึ่ง
ชายคนหนึ่ง ก็เลี้ยงกันเรื่อยมาจนกระทั่งลูกโตเป็นหนุ่มเป็นสาว พ่อหมาแม่หมาก็พยายามหา

เลี้ยงลูก กลัวลูกจะอด น้อยมาวันหนึ่งพระราชานในเมืองเมืองหนึ่งออกประพาสป่า ออกเดินทาง
 เรื่อยมาในป่า มาเจอเอาลูกสาวหมาเข้า โอ สวยงาม โสภาเสียนี่กระไร พระราชาติดเนื้อ
 ต้องใจก็เข้าไปถามนางว่า เธอลูกเต้าเหล่าใคร นางบอกว่านางเกิดมาเองในป่านี้อยู่ตัวคน
 เดียว พระราชาก็ดีใจ ก็เลยเชิญนางเข้าไปในพระราชวัง อภิเษกเป็นพระมเหสี ก็ได้รับความว่า
 ลูกสาวของหมานี้ก็ได้เป็นมเหสีของพระราชา น้อยมาอีกหน่อยหนึ่งเจ้าลูกชายนี้ ก็ออกเที่ยวป่า
 ในท้องไร້ท้องนา ก็ไปเจอเอาสาวชานาเข้าคนหนึ่ง ก็นึกชอบต้องใจ ก็เลยขอแต่งงานกับลูกสาว
 ชานานั้น เจ้าลูกสาวชานาก็ยอมแต่งงานด้วย ที่นี้เมื่อแต่งงานแล้วก็อยู่กินด้วยกันดี แต่นี้มาวัน
 หนึ่งพ่อหมาแม่หมาก็มองดูว่า เออ... ลูกของเราที่มีครอบครัวไปหมดแล้วเราอยากไปฟังลูก
 ลักคนหนึ่งเราจะไปฟังใครดี พ่อหมาก็บอกว่าอย่าอย่างนั้นเลย เราต้องไปฟังลูกสาวเถอะ เป็น
 ถึงเมียพระราชาเราจะต้องมีความสุขความสบายแน่ ก็พากันไป พอไปถึงประตูพระราชวังก็บอก
 ความประสงค์ต่อพวกมหาดเล็กว่า เราต้องการมาหาลูกสาวเรา ชื่อั้น ๆ ที่เดียว มหาดเล็ก
 บอกว่าไม่มี แต่พ่อหมาแม่หมาก็บอกว่ามีเป็นมเหสีของพระราชาอยู่ที่นั่นแหละ อ้าวไม่เป็นไร งั้นจะ
 ไปทุลถามก่อนว่ามีจริงหรือไม่ ที่นี้มหาดเล็กก็เข้าไปหาพระราชา ไปถามพระมเหสีว่า ท่านมีพ่อ
 มีแม่เป็นหมาหรือเปล่า มีพ่อหมาแม่หมามาอ้างตัวว่าเป็นพ่อเป็นแม่ แต่มีมเหสีของพระราชาเกิด
 ความละเอียดว่าเราไม่มี พ่อหมาแม่หมาที่ไหนมี ให้ไล่ตีออกไปให้พ้นหน้าพระราชวังเดี๋ยวนี้ เอา
 นี้ก็พวกมหาดเล็กก็มาไล่ตีหมานั่นวิ่งเข้าป่าเข้ารุกไปเลย วิ่งชะเกือบเป็นเกือบตาย หนีรอดมา
 ได้ มาอยู่ป่าเดิม ไร่เราก็แก่ลงไปทุกวัน ๆ นี้เราจะทำอย่างไรกัน ก็ปรึกษากัน เสร็จแล้วอย่า
 อย่างงั้นเลย ครั้งสุดท้ายเราไปหาลูกชายเถอะ ว่าลูกชายเราเนี่ยจะรู้จักพ่อรู้จักแม่บ้างไหม
 แม่หมาก็บอกว่าก็ดีเหมือนกันถ้าที่มันสั่งให้ตีเราให้มันตีซะให้ตายเถอะอย่างนี้เลย เราแก่แล้ว
 ไร่ที่นี้ก็มากันมาถึงบ้านลูกชาย พอลูกชายเห็นพ่อหมาแม่หมามา โอยดีก็ใจเข้าไปต้อนรับขับสู้
 เชิญที่เดียว เชิญพ่อ เชิญแม่เข้าไป ก็บอกกับเมียว่า ฉันทะมีพ่อเป็นหมา มีแม่เป็นหมาเธอ
 รังเกียจหรือเปล่า เขาบอกเขาไม่รังเกียจจะเป็นหมาเป็นหมาก็ยังพ่อแม่อยู่อย่างนั้นแหละ เขาว่า
 อย่างนั้น เมียของลูกชายของหมานั่น ก็เลยรับเข้าไว้ แต่นี้รับเข้าไว้พ่อแม่หมาก็เล่าให้ฟังว่า
 เออ... เราไปหาพี่สาวของเอ็งมันให้มหาดเล็กไล่ตีซะเกือบเป็นเกือบตาย หนีมาชะเกือบเป็น
 เกือบตายที่เดียว เอาตานี้ไอ้น้องชายนี้ก็แหมไอ้พี่สาวนี้ทำไมเนรคุณเหลือเกิน อย่าอย่างงั้นเลย

ปรึกษากับเมียว่าเราจะต้องมีการกินเลี้ยงพี่สาวซะทีครั้งนี้ ก็ตกลงกันทำสำหรับกับข้าวอย่างดี มีหนังสือไปเชิญพี่สาวพี่เขยมายังบ้าน ต้องการจะเลี้ยงพี่สาวพี่เขยก็มา พ่อหมาแม่หมาเนี่ยเจ้าลูกชาย ชั่งไว้ในห้องไม่ให้ออก แต่มีสำหรับอยู่ 2 ที่ ใช้ฝาชีครอบไว้ทั้งสองสำหรับ อีกสำหรับหนึ่งก็กางปลา ทั้งนี้แหละ อีกสำหรับหนึ่งก็มีแต่เนื้อปลาเนื้อหมูเนื้ออะไรพร้อม มีสองสำหรับ เอตานี้พ่อมาถึงก็เชิญให้นั่งลงที่เดียวแต่ห้ามเปิดฝาชีเปิดพร้อม ๆ กันกับพ่อกะแม่ เขาก็เรียกพ่อแม่เข้ามาให้ออกมา ก็สั่งให้เปิดได้แล้วสำหรับ เปิดออกมาของพี่สาวมีแต่กางปลาทั้งนั้น กระจุกปลา ก้างปลา กระจุกหมูบ้าง อะไรบ้าง สารพัดที่พี่เขยเป็นแค้นใจเหลือเกิน สำหรับ สำหรับพ่อหมาแม่หมา มีแต่เนื้อทั้งนั้น นี่มันดูถูกเรา อ๋ออย่างนั้นเลย เราไม่กินเรากลับ ไปพระราชวังเถอะ ไปให้มหาดเล็กมาจับเอาไปประหารชีวิตซะ มันดูถูกเรา เขาเรียกว่าบุพกรรมที่เนรคุณบิดามารดา ดินฟ้าไม่เข้าข้างด้วย พอไปถึงพระราชวังที่ไหนได้ เกิดพระเพลิงไหม้หมดเลยในพระราชวังก็ไม่มีที่อยู่ เรียกว่าเกิดอุทกภัยขึ้นมา ให้พระราชวังไหม้ไม่มีที่อยู่ต้องไปอยู่ป่าอยู่รก อีตานี้ กล่าวถึงพ่อหมาแม่หมาอยู่กับลูกชายนี่กินอ้อมสำราญทุกวันแหละ มาวันหนึ่งพ่อหมาแม่หมาก็ตาย พอตายแล้วเจ้าลูกชายก็นิมนต์พระมาชักบังสุกุลเอาไปเผาแล้วก็ซื้อโกศมาสองลูก โกศเงินก็ให้กับแม่ โกศทองให้กับพ่อ เก็บกระจุกไว้ เอาบูชาไว้บนหิ้ง อยู่มานานเข้า นานเข้า ก็มีการบูชาอยู่อย่างนั้นแหละ ถึงเวลาก็ตองเอาข้าวให้พ่อให้แม่กิน เอาไปบูชาทุกวันแหละ อยู่มาวันหนึ่งไอ้เจ้าลูกชายจะไปไถนาก็ เขาเรียกว่า คล้าย ๆ มันมีอะไรบางอย่างมาดลบันดาลให้พูดไปว่า นี่เธอ ถ้าเธอจะเอาข้าวไปให้พ่อกับแม่กินล่ะ เธออย่าไปเปิดโกศนะห้ามเปิดเด็ดขาดเปิดไม่ได้นะห้าม เมียก็บอกว่าจะไม่เป็นไร ฝวออกไปไถนเมียอยู่ทางนี้ทำสำหรับกับข้าวก็เอาไปเช่นไหว้ ไทน์เปิดดูที่เป็นอย่างไรถึงห้ามไม่ให้เปิดเพราะเหตุใด เมียก็เปิดโกศทองเข้าไม่มีกระจุกมีแต่ทองคำทั้งนั้น เปิดโกศเงินก็มีแต่เงินทั้งนั้น ดีใจบิดาวิ่งไปบอกพี่เจ้าพี่เรารวยแล้ว เรารวยแน่คราวนี้ ไอ้เจ้าผัวก็ว่ามันรวยได้อย่างไร ไปหะอะไรไปหะไปบ้าน ไปดูเดี๋ยวนี้รวยแล้วเราเอา... ไอ้เจ้านั้นก็ปลดควายปลดอะไรเสร์จก็กลับบ้านมาดู เมียก็พาเข้าไปดูที่โกศไปเห็นโกศทองก็มีแต่ทองคำทั้งนั้น เปิดโกศเงินก็มีแต่เงินทั้งนั้น ดีอกดีใจก็เอากระจุกพ่อกระจุกแม่เนี่ยไปจำหน่ายจ่ายแจกได้เงินได้ทองตั้งหลายสิบ โกฎิที่ได้มา ไอ้ตานี้เมื่อได้เงินมาแล้วก็ปรึกษากันว่าเราจะต้องเอาไปสร้างให้พ่อให้แม่เราเถอะ เอาไปสร้างโบสถ์บ้างสร้างเจดีย์บ้าง สร้างอะไร

ต่าง ๆ เมื่อก่อนสมัยก่อนพร้อมทุกสิ่งทุกอย่างนี้ เพราะฉะนั้นนิทานเรื่องนี้เรามาคิดว่าให้เราพิจารณาว่า กระจกที่กลายเป็นทอง กระจกที่กลายเป็นเงินนะ เพราะเหตุใด ก็เพราะบุญบารมีของ บิฑามารดาที่ได้เลี้ยงอุ้มชูลูกมาตั้งแต่อ่อนแอต่อจนกระทั่งเติบโตใหญ่ รู้จักคุณของท่านเมื่อเรารู้จัก กตัญญูทวดที่ต่อท่าน ท่านก็พยายามทำให้ลูกมีความสุขได้ คือ กลับเพศมาให้เงินเป็นทอง ขึ้น มาลูกเต่าก็รวย ได้สร้าง โบสถ์วิหารลานเจดีย์ต่าง ๆ เอาไว้ในพระพุทธรศาสนา

(นายบ้าย ศรีเพชรศรีศรี)

สามพี่น้อง

ในป่าแห่งหนึ่ง มีผิวเมียคนหนึ่งอาศัยอยู่ในป่า จนนานหลายปีมาแล้ว แก๊งสองมีลูกชายอยู่ 3 คน ก็ชื่อ เจ้าหนึ่ง เจ้าสอง เจ้าสาม สองผิวเมียคนนี้ แกมีอาชีพขายของป่า ขายเป็น ขายเป็น เอาไปขายในเมือง และในวันหนึ่งสองผิวเมียคนนี้เกิดป่วยขึ้นกระทันหัน จึงให้ลูกชายคนโตคือ เจ้าหนึ่ง ไปตัดฟันแทน ในระหว่างการเดินทางของเจ้าหนึ่งที่กำลังไปตัดฟันนั้นก็เจอคนขอทานหลงป่าเข้ามาขอทานคนนั้นก็ขอข้าวกินกับเจ้าหนึ่ง เจ้าหนึ่งไม่ให้กลับทำร้ายขอทานคนนั้น โดยการชกต่อยด้วยความไม่ไยดี แล้วก็เดินขึ้นไปแต่แล้วด้วยความโชคร้าย บังเอิญเกิดตัดไม้พลาดไปตัดมือของตัวเองเข้าทำให้มือขาด และในวันต่อมาก็มีเจ้าสองก็ขึ้นไปตัดไม้แทน ก็เจอเจ้าขอทานอีก คนขอทานก็ขอข้าวกิน เจ้าสองไม่ให้เหมือนกับพี่ชายตน และเจ้าสองก็ทำร้ายโดยการเตะเจ้าขอทาน ด้วยความไม่ไยดี เจ้าสองก็เดินขึ้นไปตัดไม้ แต่แล้วด้วยความบังเอิญหรือว่าอาจเป็น โชคร้ายก็ได้ พอดีต้นไม้กำลังล้ม เจ้าสองก็วิ่งหนีหลบไม่ทัน ต้นไม้ก็ล้มทับขาเจ้าสอง ทำให้เจ้าสองขาขาดไป และในวันต่อมา เจ้าสามก็ขึ้นไปตัดไม้แทน ก็เจอคนขอทานอีก คนขอทานก็ขอข้าวกินอีก เจ้าสามมีความเมตตากรุณา ก็ให้ข้าวที่ห่อมาให้กับคนขอทาน เมื่อคนขอทานรับห่อข้าวแล้วกินเสร็จก็กลายเป็นเทวดา แล้วพูดว่า เจ้าสามเจ้าเป็นคนดี เจ้าเข้าไปตัดต้นไม้ต้นใหญ่ นั้น เมื่อเจ้าสามฟังเสร็จก็วิ่งไปตัดต้นไม้ต้นใหญ่ นั้น เมื่อเจ้าสามตัดเสร็จก็มีเงินทองไหลออกมาจากต้นไม้ และแล้วเจ้าสามก็กลายเป็นเศรษฐีขึ้นมา ทำให้พ่อแม่อยู่สุขสบาย ส่วนเจ้าหนึ่ง เจ้าสอง ก็กลายเป็นคนพิการไป

(นายประพันธ์ ห่อศิริกุล)

นิทานตำนานและ เทวปกรณ

พญาวานร

พญาวานรตัวนั้นก็เป็พระโพธิสัตว์ สมัยพระพุทธเจ้าเสวยพระชาติเป็นพญาวานร คุมลูกน้อง อยู่ตั้ง 5 หมื่นตัว ที่สมัยนั้นมันข้าวยากมากแพง ส่วนแ้งไม่มีที่จะกิน

ในสวนของพระมหากษัตริย์นั้นมีคูนน้ำล้อมรอบ ก็ผลหมากรากไม้มันก็มีลูกติดอยู่ได้ เพราะมัน ๆ ไม่แ้ง พอดีมีต้นไม้ใหญ่อยู่ต้นหนึ่ง มันก็ล้มข้ามคลองที่ขวางไป

พญาวานรตัวนั้นก็เลยพาลูกน้องเจ้านั้นละ เข้าไปเก็บผลหมากรากไม้ ลักผลหมากราก ไม้ในสวนของพระมหากษัตริย์กิน ขณะ ... เค้าวู้ เอ๊ ผลหมากรากไม้มันหายไปเยอะเยอะ ทำไงเค้าก็เดินสำรวจ ก็ไปปรากฏชัดว่ามีต้นไม้ต้นนั้นนะล้ม เป็นสะพานข้ามไป ก็ตัดทิ้ง ตัดทิ้ง ก็พยายามไล่จะไล่ฆ่าพวกลิง พระโพธิสัตว์เป็นลิงก็เลยวิ่งไปบอกลูกน้องว่าไม่ต้องกลัว ก็ไปหา เถาวัลย์ต้นหนึ่งผูกเอาตัวเอง แล้วก็ผูกไว้กับโคนต้นไม้

ที่นี้ก็โดดไปคว่ากิ่งไม้อันนั้นติด ติดกิ่งไม้ ลูกน้องก็วิ่งข้ามหลังตัวเป็นสะพานไปเลย กว่าจะหมด 5 หมื่นตัวเนี่ยเล่นเป็นลม เค้าก็จับได้ จับได้

พระเจ้าแผ่นดินก็มาถามพญาวานรว่า

"ทำไมละถึงทำอย่างนั้น"

บอก "ข้าพเจ้าเองนะ ไม่อยากทรอก ไปทำเรื่องไอ้ทจริตแบบนี้ ไม่ชอบ แต่จำเป็น เหลือเกิน ที่ควบคุมลูกน้องอีกตั้ง 4-5 หมื่นตัว ถ้าหากไม่ทำอย่างนั้นลูกน้องก็อดตายหมด จึง จำเป็นต้องพาลูกน้องเข้ามาลักหาอาหารกินในสวนพระมหากษัตริย์" ก็เลยขาดใจตาย พระมหากษัตริย์สั่งให้ทำศพพญาวานรในพระราชวัง ว่าเป็นคนที่รักลูกน้องยอมตายกระทั่งชีวิตตัวเอง

นี่มันก็เล่าเทียบสมัย เดียวนี้คนบริหารประเทศเดี๋ยวนี้ถ้าไม่รักลูกน้องก็เสีจ นี่มันก็ เทียบความได้ ก็จบนิทานเรื่องนั้นไปเรื่อง

(นายถม พงศ์เจริญ)

เจ้าชู้กับเจ้าโง่

ยังมีเป็นนิทานที่คนเก่าเล่ากันมาว่า เจ้าชู้กับเจ้าโง่ เป็นเพื่อนกันมาตั้งแต่ เล็ก เป็นเด็กวัดมาด้วยกัน รักกันมาก มีอะไรก็แบ่งกันกินเรื่อยมา แต่พอโตขึ้นต่างคนต่างก็ไปหากิน ต่างสถานที่ เจ้าชู้เป็นคนขยันและทั้งเป็นคนชื้อ นิสัยดี เศรษฐีจึงรับไว้ให้ช่วยงานในบ้าน เจ้าชู้ก็ทำงานทุกวันขยันขันแข็งดีมาก อยู่มาเศรษฐีพอใจเลยยกลูกสาวให้หนึ่งคนให้เป็นเมีย เจ้าชู้ก็ดีใจมากอยู่กินด้วยกันมาได้สิบวันเศษ เจ้าโง่รู้เข้าก็มาเยี่ยมเจ้าชู้เพื่อนรักมาแต่ก่อน เพราะรู้ว่าเจ้าชู้ได้ลูกสาวเศรษฐีรวยมาก จึงคิดริษยาเจ้าชู้ จึงชวนเจ้าชู้ว่า ชู้โว้ยเรา เป็นเพื่อนกันมาแต่เล็กแต่น้อยตั้งแต่อยู่วัดด้วยกันมา ตอนนี้เรามาเดินเรือกันดีกว่าคงจะรวยกัน เป็นแน่ เจ้าชู้ก็ด้วยความรักเพื่อนก็รับคำ จึงบอกกับเมียว่า ฉันจะไปเดินเรือกับเพื่อนสักหนึ่งเดือน เมียเจ้าชู้ก็ห้ามไม่ให้ไป แต่เจ้าชู้มีความรักเพื่อนมากก็ขึ้นไปไม่เชื่อคำเมีย เชื่อเพื่อน ก็ลงเรือไปกับเจ้าโง่แต่พอไปได้สามวัน เจ้าโง่ไม่ให้เจ้าชู้กินข้าว เจ้าชู้อ่อนวอนเท่าไร เจ้าโง่ก็ไม่ให้กิน เจ้าชู้หิวเจียนใจแทบขาดแล้วเจ้าชู้จึงร้องว่า ไอ้โง่เพื่อนรัก มึงให้กูกินบ้างสิหิวเหมือนกันแล้ว เจ้าโง่พูดขึ้นว่า ไอ้ชู้มึงจะกินข้าวของกูไม่ว่า แต่มึงต้องเอาลูกตา ของมึงข้างหนึ่งมาแล้วกินข้าวหนึ่งคำจะเอาไหม เจ้าชู้หิวเหลือทนจึงบอกกับเจ้าโง่ว่าเอาหว่า ไอ้โง่ เจ้าโง่ก็ให้กินข้าวหนึ่งคำแล้วควักลูกตาเจ้าชู้ออกข้างหนึ่ง เจ้าชู้เจ็บปวดก็ร้องคราง เรื่อยมาตลอดให้เจ้าโง่กลับมาส่งบ้าน เจ้าโง่ก็ไม่มาส่งกลับ เจ้าชู้ก็ร้องไห้เรื่อยมาตลอด มา ๆ ก็หิวข้าวอีก จึงขอข้าวเจ้าโง่กินอีก เจ้าโง่ว่ามึงจะกินข้าวกูก็ต้องเอาลูกตามึงออกอีก ข้างหนึ่งถึงจะให้กิน เจ้าชู้หิวเต็มทีจึงยอมตกลงให้เจ้าโง่เอาลูกตาออกอีกข้างหนึ่งแล้วให้ กินข้าวอีกหนึ่งคำ เจ้าโง่ก็ถีบเจ้าชู้ตทะเลไป แล้วเจ้าโง่ก็หันเรือกลับมาพอบ้านเจ้าชู้ ก็บอกกับเมียเจ้าชู้ว่า เจ้าชู้ตทะเลตายแล้ว เมื่อเมียเจ้าชู้รู้ชัดเจนว่าเจ้าชู้ตทะเลตาย แน่ก็ร้องไห้เป็นการใหญ่ เจ้าโง่ก็ปลอมว่า อย่าร้องไห้ไปเลย ฉันจะทำเลี้ยงแทนเพื่อนของฉัน ให้เธอได้รับความสุขเหมือนกับที่เจ้าชู้เคยอยู่เพราะเจ้าชู้ก็เป็นเพื่อนกัน นางได้ฟังดังนั้นก็ไล่ให้ เจ้าโง่ไปเสียจากบ้านเธอแล้วรำพึงถึงผิวอยู่ทุกวัน แต่อยู่มานานเข้าก็ค่อยคลายความอาลัยลง บ้าง ฝ่ายเจ้าชู้เมื่อถูกเจ้าโง่ถีบตทะเลไปแล้วก็ลอยไป ไปขึ้นเกาะแห่งหนึ่ง ทั้งตาก็แลไม่

เห็น เผลอญลยไปตรงเกาะพอดี เจ้าช็อกตื่นร้องเรียก พ่อจ๋าแม่จ๋าใครอยู่ที่ไหนบ้างขอข้าวกิน ลักหน้อยเถิด ฉันหิวข้าวเต็มที พ่อจ๋าแม่จ๋า แต่บนเกาะนั้นมีฤาษีญาดกล้ำอยู่คนหนึ่ง มีหมาดัวหนึ่ง ชื่อ ไอ้จู้ ฤาษีจึงบอกไอ้จู้ว่า เสียงใครมาร้องเรียกอะไร ไอ้จู้มึงไปดูซิว่าเป็นใคร ถ้าเป็นคน ตึกคียบแขนงมา ถ้าเป็นคนชั่วกตให้ตายไปเลย ไอ้จู้ก็ออกไปหาไย้ง ๆ ฝ่ายเจ้าช็อกก็ร้องขอ ว่า อย่ากัดข้าเลยพ่อหมาเอ๊ย ข้าตาก็แลไม่เห็นแล้วทั้งข้าก็หิวข้าวเหลือเกินแล้ว ไอ้จู้จึงคาบ แขนงมายังสำนักฤาษี ฤาษีก็ถามถึงความเป็นมาอย่างไร เจ้าช็อกก็เล่าเรื่องให้ฤาษีฟังตั้งแต่ต้น จนจบเรื่องที่เป็นมา ฤาษีก็มีความสงสารจึงรับให้เจ้าช็อกอยู่ที่นั่นด้วย แล้วชูปลูกตาใส่ให้ทั้งสอง ข้างก็แลเห็นเหมือนอย่างเดิม แล้วฤาษีบอกให้เจ้าช็อกทำที่แปลงหนึ่ง แล้วฤาษีก็ให้เม็ดฟักทอง เจ้าช็อกไปปลูกในที่นั้น ฟักทองก็ตกดีมาก ฤาษีจึงบอกกับเจ้าช็อกว่า เอ็งจะกลับบ้านก็กลับได้ตาคจะ เสกเรือให้หนึ่งลำ เป็นเรือสำเภาใหญ่ แล้วให้เก็บฟักทองที่ปลูกไว้นั้นใส่เรือไปให้เต็มเรือนั้น เจ้าช็อกก็เก็บฟักทองใส่เรือเสร็จแล้ว ก็ลาฤาษีลงเรือกลับบ้านทันที เจ้าช็อกลงเรือมาในกลาง ทะเล พอถึงบ้านก็จอดเรือแล้วเดินเข้าไปในบ้านร้องเรียกให้เมียลุกขึ้นมาช่วยกันขนข้าวขนของ ฟักทองที่ใส่เรือไป เพราะเวลานั้นเป็นกลางคืนตึกสงัด เมียเจ้าช็อกก็ร้องบอกไปว่าพี่ช็อกตายแล้ว ก็ขอให้ไปเป็นสุข เป็นสุขเถิดอย่ามาห่วงใยเลยจงไปตามที่ชอบ ๆ เถิด เจ้าช็อกบอกว่าพี่ไม่ได้ ตายหรือพี่กลับมาแล้ว น้องจงลุกมาเถิด เมียไม่เชื่อ เจ้าช็อกเข้าเรือนไม่ได้ ก็เล่าเรื่องที่เป็น มาให้ฟัง เสร็จเรียบร้อยเมียจึงเชื่อแล้วรีบมาช่วยขนฟักทองที่เรือ ฟักทองที่ในเรือกลายเป็น ทองคำหมดทั้งเรือ ตอนนั้นเจ้าช็อกรวยมาก ก็ดีใจกันมา กลับมาอยู่กันตามปกติเหมือนเดิม เจ้า โกงรู้เรื่องราวเจ้าช็อกกลับมาแล้วร่ำรวยทองมากมายก็มาหาเจ้าช็อกอีก แล้วถามเจ้าช็อกว่าเรื่อง ราวเป็นมาอย่างไร เจ้าช็อกก็เล่าให้ฟังตามที่ผ่านมาให้เจ้าโกงฟังจนจบเรื่อง เจ้าโกงก็ชวนลง เรืออีกครั้งหนึ่ง เจ้าช็อกก็ขัดเพื่อนไม่ได้ก็ไปกับเจ้าโกงอีกครั้งหนึ่ง เมื่อห้ามก็ไม่ใช่ฟัก ตกลงไปอีกครั้งหนึ่ง พอถึงที่ที่เขาควักลูกตาเจ้าช็อกนั้น เขาก็ร้องกินข้าวเจ้าช็อกก็ให้กินข้าว เจ้า โกงจึงว่า มึงต้องควักลูกตากูออกข้างหนึ่งก่อนซิถึงให้กูกินข้าวหนึ่งคำ เจ้าช็อกก็ไม่ควัก แต่เจ้า โกงขอร้องให้ควักออกจนเจ้าช็อกขัดไม่ได้ก็ควักออกข้างหนึ่งแล้วให้ข้าวกินหนึ่งคำ เจ้าโกงก็เจ็บ เจียนตาย แต่พอเรือไปถึงตรงที่เขาควักตาเจ้าช็อกเขาก็บอกให้เจ้าช็อกว่า มึงเอาข้าวมาให้กูกิน อีกคำหนึ่ง แล้วมึงควักลูกตากูออกอีกข้างหนึ่งแล้วถีบูกตูก้นไปที เจ้าช็อกไม่ทำตามก็โกรธเคือง

อ่อนวอนให้เจ้าชื้อทำ เจ้าชื้อขัดไม่ได้ก็ทำและถีบตักน้ำไป แล้วกลับมาบ้านหาลูกเมียได้ตามเดิม ฝ่ายเจ้าโงงนั้นก็ลอยไปขึ้นที่เกาะนั้นอีกเที่ยวไปร้องตะโกนร้องเรียกโอย ๆ ตาฤๅษีได้ยินก็บอก ไ้อ้จู้ว่า เสียงใครมาเรียก ไ้อ้จู้มึงไปตู่ชีว่าเป็นใคร ถ้าคนตึกก็คาบแขนงมา ถ้าคนชั้วก็กัดให้ตายเสีย ไ้อ้จู้ก็ไปเท่าโง้ง ๆ เจ้าโงงก็ร้องด่าว่าไอ้หมาแม่หมาพ้อมึง ยิ่งตาบอดยิ่งจะมาเท่าอีก ไ้อ้จู้เลยกัดเสียดับตายไปเลย เลยจบเรื่อง

(พระหมิง บุญอันต์)

เมืองลับแล

เมืองลับแลเขาล้านนิษฐานว่าเป็นหนองเบนเดี๋ยวนี้ ซึ่งปัจจุบันก็ยังอยู่ หนองเบนนี้อยู่ ตำบลหน้าพระธาตุ ใกล้ ๆ รางม้าพระรถที่เราเห็นอยู่ทุกวันนี้ มีศรพระรถอยู่ 2 อัน อยู่ลึกมาก เอาขึ้นไม่ได้ เมืองลับแลห่างจากหน้าพระธาตุสัก 500-600 เส้น ติดถนนรถ เมืองลับแลนี้มีคนเก่าแก่เล่าว่า มีชายคนหนึ่งหลงเข้าไปในเมืองลับแลซึ่งมีแต่ผู้หญิง ชายคนนั้นก็ไปอยู่กับหญิงคนหนึ่งจนมีลูก เมืองลับแลนี้เป็นเมืองที่ถือความสัตย์เป็นใหญ่ อยู่มาวันหนึ่งฝ่ายหญิงได้ให้ชายเลี้ยงลูกแล้วตัวเองออกไปหาอาหาร ชายคนนั้นก็เลี้ยงลูก เผอิญลูกร้อง จึงได้โกหกว่าแม่มาแล้วเดี๋ยวกินนม ซึ่งความจริงยังไม่มา ชาวเมืองก็รู้ว่าชายคนนั้นโกหกจึงรังเกียจ ฝ่ายหญิงจึงชายกลับออกมาจากเมือง ซึ่งเป็นกฎของเมืองว่า คนที่พูดปดจะอยู่ในเมืองนี้ไม่ได้ ฝ่ายหญิงจึงพาชายออกมาส่งนอกเมือง ก่อนออกจากเมืองได้ให้หิ้วหมั้นแก่ชายห่อใหญ่เป็นสิ่งตอบแทน ฝ่ายชายรับแล้วก็ออกมา เดินทางมาไกลจึงเห็นว่าหมั้นไม่มีประโยชน์หนักเปล่า ๆ จึงได้ทิ้งเสีย เหลือไว้เพียงนิตเดียว แต่พอเขากลับมาถึงบ้านกลับกลายเป็นทอง จึงได้กลับไปตู่ที่ทิ้งไว้อีกแต่ไม่พบ จึงได้นึกแต่เสียตาย แล้วยังมีคนเล่าต่อไปว่า เวลาจะใช้ของเช่น ถ้วยชามลามไห ถาด จะต้องจุดธูปบอกว่ายืมไปแล้วจะนำมาคืนเมื่อนั้นเมื่อนี้ แต่มีคนโลภเอาของไปแล้วมาส่งไม่ครบ หรือเปลี่ยนเอาของไม่ดีมาให้ ต่อมาก็ก่เลื่อมลงไม่มีใครคบ

(นายบุญจันทร์ ธนุทอง)

นกแขกเต้า

อดีต กาเล ในกาลครั้งหนึ่ง ยังมีพระโพธิสัตว์นกแขกเต้าทำรังอยู่ตามเชิงเขา วันหนึ่งนกแขกเต้าได้บินไปลู่หน้าข้าวสารีของท่านเศรษฐี ทั้งนี้เพื่อจะนำเอาข้าวที่ไปจิกกินหรือคาบเอามานั้นเลี้ยงกับนกผู้เป็นพ่อเป็นแม่ที่แก่ชรา และเลี้ยงนกที่ยังตกอยู่ในภาวะพึ่งตัวเองไม่ได้ ก็บินไปลู่หน้าและบินกลับมาทุกวัน ทุกวัน

ท่านเศรษฐีมีความโกรธเคืองมากกว่า นกแขกเต้าตนนี้มียุ่งนางอยู่หรืออย่างไร มากินข้าวในนาของเราแล้วก็ยังไม่ยอมคายเอาติดจอยปากไปเสมอ ๆ จึงใช้ให้คนเฝ้านาเอาตาข่ายดัก วันหนึ่งก็ดักได้สมความปรารถนา และก็ลั้งไว้ว่า ถ้าดักได้วันใดให้นำนกแขกเต้าตนนั้นให้ท่านเศรษฐีด้วย คนเฝ้านาทำตามคำสั่งของท่านเศรษฐีที่ลั้งไว้

เมื่อคนเฝ้านานำพยานกแขกเต้าไปเฝ้าท่านเศรษฐี เศรษฐีก็ถามนกแขกเต้าว่า เธอมียุ่งนางอยู่หรืออย่างไร เมื่อกินข้าวสารีในนาของเราแล้วก็ยังไม่คายเอาไปเสมอ ๆ นี้ นกแขกเต้าก็ตอบด้วยความสุจริตใจว่า การที่คายเอาไปนั้น มิได้มียุ่งนางอยู่แต่อย่างไร แต่ที่นำเอาไปนั้น นำไปในลักษณะสามทางด้วยกัน ทางที่หนึ่งใช้หนี้เก่า ทางที่สองฝากไว้ ทางที่สามให้กุ่ม เศรษฐีก็ซักงในปัญหาที่นกแขกเต้าบอกว่า อย่าพูดให้เป็นปริศนาแต่อย่างไรเลย ที่ว่าฝากไว้ นั้นฝากยังใง ก็คือหมายความว่า ฝากไว้ นั้นหมายความว่าเอาไปให้ลูกนกที่ยังเล็ก ๆ ซึ่งยังไม่สามารถพึ่งพาอาศัยตนเองได้ แก่ชราลงไปลูกนกเล็ก ๆ จะได้หามาให้เราได้ใช้กินบ้าง อันนี้เรียกว่าให้กุ่ม ส่วนที่ฝากไว้ หมายความว่า ให้นำแก่นกเฒ่าที่มีพระคุณไม่สามารถหาเลี้ยงตนเองได้ ส่วนที่ใช้หนี้เก่า นั้นให้กับนกผู้เป็นพ่อเป็นแม่ที่แก่ชราไปมาไม่ได้ เมื่อเศรษฐีได้ฟังดังนั้นก็เห็นว่านกแขกเต้ามีความกตัญญูท่วที่ รู้จักทำ คิดพระศาสนาว่าทุกสิ่งทุกอย่างคนเราที่เกิดมานั้น ต้องใช้จ่ายทรัพย์ให้เป็นไปในลักษณะ 3 ประการ สุตท้ายท่านเศรษฐีที่ตั้งใจจะฆ่าพยานกแขกเต้า แต่เมื่อได้ฟังการสนทนาปราศรัยเห็นว่าพยานกแขกเต้าอยู่ในความกตัญญูท่วที่ก็ปล่อยให้เป็นอิสระไป นอกจากนั้นยังปวารณาไว้ด้วยว่าตั้งแต่นี้ ถ้าหากต้องการข้าวในนาเมื่อไร ก็ให้มาเก็บกินเอาตามความปรารถนา เรื่องนี้ก็เป็นคติให้เห็นว่าบุคคลที่รู้จักหน้าที่

รู้จักกตัญญูรู้คุณท่าน กตเวทิตัดตอบแทนแล้ว จะตกอยู่ในสถานที่ภาวะใดใด ก็สามารรถจะปลดปล่อย
ทุกประการได้เสมอ

(ไม่ปรากฏชื่อวิทยากร)

ช้างสมนาคุณ

มีพรานสองคน เป็นคนที่มีอาชีพในการล่าสัตว์ หาเนื้อ หา... เนื้อ เนื้อกินนะฮะ
วันหนึ่งเขาคิดกันทั้งสองคนว่า วันนี้จะต้องไปหาเนื้อในป่า แล้วก็ระบุมาดด้วยว่าจะไปหาเนื้อเสือ
แล้วกับหมูสองอย่าง อย่างอื่นไม่เอา เขาตกลงเขาคิดกันตกลงแล้ว เขาก็ออกเดินทางเข้าไป
ในป่า พอเข้าไปในป่าก็ได้ยินเสียงช้างร้องโอดครวญมาก เขาก็เลยเดินไปตามเสียงที่ช้างร้อง
ไปเจอช้าง งูกำลัง... งูใหญ่ กำลังรัดช้างอยู่ (มีเสียงอุทาน และถามว่า "งูนี้คงใหญ่มาก)
ใหญ่มากครับ ช้างร้องโอดครวญมาก คือ คล้าย ๆ ว่า แบบว่า จะร้องให้ช่วยเหลือ (เสียง
ถาม - สู้ไม่ได้) สู้ไม่ได้ พี่นี่ เมื่อพรานสองคนเห็นช้างถูกงูรัดอย่างนั้นก็คิดว่า เราจะช่วย
ช้างไว้ดีกว่าช่วยงู ก็ตรงเข้าไปอ้าฟันงู อ้า ช่วยกันจัดการเรื่องงูเสียเสร็จเลย ช้างก็หลุดรอด
มาได้ พอช้างหลุดรอดมาได้ พรานสองคนนั้น เขาก็ถอยออกมาจะกลับ ช้างก็เอางวงนะวัดมาทั้ง
สองคน เอาขึ้นบ่าเลยพาไป พอพาไปซักหน่อยไปเจอสวนมันมีกล้วย สวนกล้วย ช้างก็พยายาม
หักต้นกล้วย เอากล้วยมาให้สองคนกิน แล้วช้างก็กินใบกล้วย กินกันอ่อมสำราญแล้วก็ออก
เดินทางไปอีก ช้างก็เอาขึ้นขึ้นหลังอีก ขึ้นหลังไปจนถึงที่ช้างนี้ ตายในปางหลัง (เสียงแทรก
- ป่าช้าช้าง) ฮะ... ป่าช้าช้างเลย ช้างก็เอางวงชุด ๆ และเอางาที่ช้างตายอยู่ก่อน ๆ นะ
มาให้ (เสียงถาม - มาให้พรานสองคน) ฮะ เอามาให้พรานสองคน พอพรานสองคนได้งา
คนละงาเนะฮะก็กลับ อันนี้ช้างก็ (เสียงถาม - เอามาส่งอีกมัย) ส่งครับ คือ ช้างเนี่ยะ พา
สองคนเนี่ยะ พาสองคนมาส่งออกป่าเลย อันเนี่ยะคล้าย ๆ ว่า เป็นการตอบแทนคุณของช้าง
เป็นการสมนาคุณที่ช้างจะตายแล้วยังช่วย (เสียงถาม - พรานสองคนนั้นก็เลยได้งาช้างมาขายก็
ร่ำรวย เป็นผลของการทำความดีหรือฮะ) ครับได้งาช้างมาขาย ครับ ๆ ก็ร่ำรวยครับ

(ไม่ปรากฏชื่อวิทยากร)

นิทานสัตว์ (อุทาหรณ์)

นกอินทรี ช้างเผือก กับนกไก้

วันหนึ่ง นกอินทรีก็ฝัน ส้มยก่อนฝันว่าได้อะไรก็จะได้อย่างนั้น วันนั้นเจ้านกอินทรี ก็ ฝันว่าได้กินหัวใจพญาช้างเผือก นกอินทรีก็ขึ้นไปเฝ้าพระอินทร์ ฝันว่าได้กินหัวใจพญาช้างเผือก พระอินทร์ก็เรียกช้างเผือกขึ้นมา บอกว่า "ว่าไง เจ้านกอินทรีเขาฝันว่าได้กินหัวใจช้างเผือก" ช้างเผือกไม่รู้จะทำยังไงก็ต้องยอมให้พญานกอินทรีกินหัวใจ แต่ขอผิดอีก 3 วัน ได้เวลา 3 วัน ก็จะขึ้นมาให้กิน ช้างเผือกก็กลับมาอนหมดกำลังนึกอยู่ เจ้านกไก้มาเห็นเข้าก็ถามว่า ทำไมถึง มาอนร้องให้ ช้างก็เล่าให้ฟังว่านี่อีก 3 วัน จะต้องขึ้นไปให้เขากินหัวใจ นกไก้เขาก็ว่าจะกิน ได้ใจล่ะ อย่างนั้นเลยเขาจะช่วย เวลาขึ้นไปให้บอกเขาก็แล้วกัน รุ่งวันที่ 3 ช้างก็จะไปให้ นกอินทรีกิน นกไก้ก็เกาะหลังไปทำหลับงักงัก ๆ พระอินทร์เห็นก็ถามว่า เจ้านกไก้ขึ้นมาทำไม มันก็ทำงักงัก ๆ แกล้งตื่นแล้วบอกว่าตอนนั่งหลังช้างหลับฝันไปว่าเขาได้กับเมียพระอินทร์แล้ว พระอินทร์ก็บอกฝันไม่แน่นอน นกไก้ก็ตอบว่าฉันก็กินหัวใจพญาช้างเผือกไม่ได้นะซี พญานกก็อดกิน เพราะพระอินทร์บอกว่าฝันไม่แน่นอน ไม่งั้นตัวเองก็ต้อง ได้กับเมียพระอินทร์ นกไก้ก็ช่วยชีวิต พญาช้างเผือกไว้ได้

(ลุงสุน เกษเงิน)

นกรอยไถกับนกเหยี่ยว

มีเรื่องอยู่เรื่องหนึ่ง ชื่อเรื่องนกไถเนี่ยเขาอยู่มาเขาบอกลูกเขาว่า แม่ก็แก่แล้ว (เสียงถาม - นกอะไรนะคะ) นกไถ นกรอยไถนะ ธรรมดาบ้านเรา ธรรมดาสამัญบ้านเรา เขาเรียกนกกะลัดใจ ร้องแ่งก แ่งกใจ เขาเรียกนกรอยไถ เขาสั่งลูกไว้ว่าจะอยู่ให้เป็นสุขนี้ แม่ก็แก่แล้ว ไม่สามารถจะอยู่เป็น... อีกันานได้หรอก ที่นี้ก็ใกล้จะตาย แต่ว่าถ้าจะเอาให้มีความสุขหลังจากที่แม่ตายไปแล้วอย่าไปเที่ยวหากินนกรอยไถ ให้หากินในรอยไถ ถ้าจะเอา

ความสุขก็ให้เชื่อคำแม่ ก็จะมีความสุข เขาก็เชื่อคำแม่เขา ทำยที่สุดแม่เขาก็ตายไปจับ เขาก็หากินในรอยไถเรื่อยไป จนนานปีเข้าก็มีความสุขไม่ได้เดือนร้อนอะไร

ที่นี้แม่ยกเหยี่ยวก็อึ้งนะแหละ เขาก็ว่าเขาแก่แล้วไม่สามารถจะอยู่ไปกะลูกได้ เขาก็ลี้ลูกเขาว่า อย่าให้ไปเบียดเบียนข่มเหงคนที่เชื่อถ้อยฟังคำของผู้หลักผู้ใหญ่ อย่าเที่ยวให้ไปเบียดเบียนข่มเหงกัน อย่าให้ไปเที่ยวข่มเหงเขาให้ได้แม่จะอยู่กะลูกไปไม่ได้ก็วัน ทำยที่สุดก็ตายไป

ที่นี้ยกเหยี่ยวเขา... นกไถเขาหากินในรอยไถ กลุ่มเขาก็ไม่เห็นมีอะไร แม่สั่งเหลือเกินว่าอย่าไปหากินนกรอยไถนี้ วันนี้จะไปหากินนกรอยไถ จะมีอะไรเกิดขึ้น เราอยู่มากหลายปีแล้ว ไม่เห็นมีอะไรเกิด ทำไม่ถึงสิ่งไว้อย่างนี้ ไทเราลองออกไปหากินนกรอยไถก็ออกไปหากินกลางแจ้งนกรอยไถ ที่นี้ยกเหยี่ยวเขาตื่นนอนเขาไปจับอยู่ปลายกิ่งไม้ ยังไม่ได้กินอะไรว่างั้นเถอะ ทิวเต็มแก่ตื่นนอนใหม่ ๆ ยังไม่ได้กินอะไรเลย ท้องยังว่าง ไปเห็นนกไถออกไปกินนั่นก็โง่ ไปทันทีไปจับฮือจับมากเขาก็ร้องให้ ว่าไอ้เราไม่ได้เชื่อคำของผู้ใหญ่ มันถึงเป็นเช่นนี้ ร้องให้ยกเหยี่ยวก็ว่า ร้องให้ทำไม กลัวตายหรือโง่ร้องให้เนี่ย กลัวตายเรอะ มันไม่พันหรือก วันนี้อันตรายแน่ ๆ มันหนีไปไม่ได้แล้ว ต้องตายแน่ ๆ ว่าไม่ใช่เช่นนั้นที่ร้องให้เนี่ยคือว่าเขาไม่ได้เชื่อถ้อยฟังคำของผู้หลักผู้ใหญ่ถึงได้เป็นเช่นนี้ ถ้าเขาเชื่อฟังคำของผู้ใหญ่สั่งไว้แล้ว เขาก็ไม่เป็นเช่นนี้ นกเหยี่ยวก็ถามติดมาอีก ไท สั่งว่าไงหรือบอกมาเร็ว ๆ เขาสั่งว่าไง ว่าเขาสั่งว่าอย่าไปหากินนกรอยไถ ถ้าหากกินในรอยไถแล้วจะไม่เดือดร้อน เขาไม่เชื่อฟังหากินนกรอยไถถึงเรื่องมันได้เป็นเช่นนี้ ยังได้ ยังได้ เอ้า แก่เชื่อแม่แก่ตื่นก็ ข้างจะปล่อยแกไป เอ้า แก่ไปหากินในรอยไถ เอ้า ปล่อยไป นกรอยไถก็บิน นกเหยี่ยวก็จ้องมองว่าจะบินไปทางไหน ก็ลงตลุ่มนั่นนะ สุกไปเลย เอ้าเตรียมพร้อมรียัง นกเหยี่ยวถามทีเดียว (เสียงแทรก - มีการต่อให้เสียด้วย) ต่อให้ด้วย ก็มันจะไปไหนล่ะก็รอนแลบินไปลงนั่น นกไถเขาก็ว่า พร้อมแล้ว นกเหยี่ยวก็มีความโกรธเป็นต้นทุนอยู่ที่นี่ มีความประมาทอยู่ที่นี่บินไปโดยแรงเลย ที่นี้มันลงไปสู่กระโถนกลิ้ง ตื่นนกเหยี่ยวมันสันนิษฐานเดี๋ยวนี หยิบลงไปไหนหลิมมันก็ไม่ถึงซี ปีกมันก็ตีไปกะไอ้ก้อนดิน คอเจอก็ตีกะไอ้ก้อนดินนะ คอก็หักไอ้ปีกก็หัก นกเหยี่ยวตายไม่เชื่อคำ นกเหยี่ยวไม่เชื่อคำสั่งของแม่ คือ แม่สั่งไว้ว่าอย่า (เสียงแทรก- ธรรมดานกรอยไถนี้ค่อมันจะ

หากินในรอยไถใช้ไหมคะ) ใช้ ตั้วมันก็ไม่เล็กเท่าไรหรอก แต่เขามีนิสัยอย่างนั้น (เสียงถาม - แล้วสิมัน) สีสลาย ๆ คล้ายซีไถ มันกลิ้งกันกะซีไถนะ

(นายหรีด สว่างกลับ)

นกกระจาบ

พี่เขาก็ ก็เริ่มตีว่าฉันเออะ เอาความดีเนี่ยเข้าต่อสู้นะฮะ... เขาว่าเรื่องบาป บุญคุณโทษไม่มีจริงมีย... เจียบเจียบหรือเป็นคำพังเพย กลวิธีนี้มี ๆ จริงแต่จะให้เห็นตัวหรือจะ จูงพวกเอ็ง ไปดูว่าบาปนะอยู่ตรงนั้น บุญนะอยู่ตรงนั้นนะเป็นไปไม่ได้ คือ บาปนะ เราสร้างความ ดีนะ พุดไฟเราเพราะพริ้งนี่มันจะจับใจคนมาฟัง แล้วเราจะถามว่าพวกนี้ลูกเต้าใคร พวกนี้ นะไม่เยื่อหยิ่งจงทองหรือก คนพงษ์พันธุ์เหล่านี้ลูกของคนนั้น ๆ นี่ผลแห่งความดีนะเขาเรียกบุญ ว่าการเขินยอมหรือได้รับผล ถ้าเราไปด่าพ่อด่าแม่เขาลี หรือว่าเราใช้กิริยาหยาบคายเขาจะ ถามทันทีว่าคนนี้ลูกใคร เหมือนเอ็งเหมือนกันแหละ ทีทะเลาะเบาะแว้งกัน เขาจะอุปมาว่า เหมือนเก็บหักเอาเรียวยไม้มามีตรวมกันเข้า มัด... พวกเอ็งจะหักมัน... แล้วอีกสถานหนึ่ง ให้ไม้เนาะแก้ออกมาแล้วให้ เอ็งหักเอ็งจะหักได้ตามสบายนะ พวกพี่น้องกันต้องพร้อมเพรียงกัน หรือสามัคคีปรองดองกัน

อ : ลุงพุดเป็นแบบกลอนลาวให้เขาฟังมียฮะ เวลาจะสอนเขานี้

ลุง : ไม่ ๆ เป็นไทยทั้งนั้น

อ : แล้วเล่านิทานสอนมั่งมียฮะ มีเรื่องอะไรฮะลุง

ลุง : คือหากว่าความสามัคคีดีไม่คอยปรองดองกัน มันจะเล่า... ถ้าเด็กมันมาห้อม

ล้อมว่าลุงเล่านิทานให้ฉันฟังมั่งซี เออ ยังมีนิทานเรื่องหนึ่งนะ

มีนกกระจาบฝูงหนึ่ง มันลงไปกินอาหาร นายพรานนั้นจะทำตาข่ายครอบไปหว่านครอบ

อ : อ้อครอบ

ลุง : หว่านครอบนกกระจาบฝูงนั้น ทีนั้นนกกระจาบฝูงนั้นก็พร้อมใจกันเลย เอ้าพวก เรารบินให้เข็มแข็ง จงเอาตาข่ายนั้นนะไปครอบไว้บนยอดไม้ นกกระจาบนั้นก็หนีรอดไปได้หมด

แล้วอีกทีหนึ่งนกะจาบฝูงนั้น ก็ถือดี กูก็อยากจะเป็นนายฝูง คนนั้นก็อยากจะเป็นนายฝูง ถือดี ซึ่งกันและกันอยู่ พอลงไปหาอาหารกิน นายพรานก็จ้องอยู่ นายพรานก็เอาดาบข้อมาครอบอีก ตัวนั้นบินแรง ตัวนั้นบินค้อย ตัวนั้นบินค้อยตัวนั้นบินแรงอยู่นั้นแหละ เพราะไอ้ความเก็งกันไม่สามัคคีกัน นายพรานนั้นก็เลยมาตะครุบเอาไปทอดกรอบซะเกลี้ยงเลย

อ : ตายหมดเลย

ล : ครับ ด้วยความไม่พร้อมเพรียงกันนี่นะ ให้จำเป็นอย่างเอาไว้

อ : ย่ะ เอานิทานมาสอน ที่มีเรื่องอันอกมัยยะลุ่ม

(นายพู่ ยอดสร้อย)

นิทานมขตลก

ชายโสดสองคน

มีชายโสดสองคน แล้วก็ไม่มีแฟนคนเดียวกัน (เสียงถาม - แฟนริเมีย) แฟนอะ เป็นแฟนเฉย ๆ ยังไม่ได้ขอได้สู้กัน เรียกว่าทางโน้นก็ไปทางนั้นก็ไป ด้านฝ่ายหนึ่งนะมีกิริยาทำทางดีกว่าไปถึงผู้หญิงนะ เจ้านั้นไม่ค่อยจะไปคุยกับผู้หญิงเท่าไรนัก คือ ไปถึงก็ไปคุยกับพ่อกับแม่นะ พุดกับผู้หญิงก็ประปราย พอรู้กันบ้างว่าไอ้เรื่องความรักเรื่องชอบเนี่ยรู้กันก็ไปพุดกับพ่อแม่ ไอ้แฟนคนหนึ่งไม่เอาแล้ว พ่อแม่ไม่ได้สนใจ รักแต่จะต้องไป ไอ้ที่ผู้หญิง รักกัน ที่นี้พ่อแม่ผู้หญิงเขาก็ เอ้อ ไอ้คนนี่ มึงดูถูกกูนี้ ดูถูกดูแคลนใช่ไหม เอ็งไม่ได้มาพุดกะเราเลยละ ไม่ได้มาพุดกับคนผู้ใหญ่ผู้ใหญ่เลยมันจะยัง ไรวะ ไอ้คนนี่

ที่นี้อยู่มา อยู่มาก็เลยถามลูกสาวว่า อีหนู ถ้าไอ้คนนั้นมันมาขอเนะ อีหนูจะเต็มใจไหม เอ็งที่นี้ลูกนะ จะพุดยัง ไรละ ก็พุดไปเป็นคำกึ่งกลาง ๆ ว่า ก็แล้วแต่พ่อเถอะ ถ้าพ่อให้ฉันก็จะเอา ปฏิบัติตามใจพ่อแม่เนะ เจ้านั้นมาขอ มาขอแล้วไอ้ข้างหนึ่งก็คิดริษยา ยุยงส่งเสริมเลยละว่า ไปจ้างคนใกล้บ้าน เรือนเคียงนั้นว่าให้ไปบอกอีคนนั้น เป็นกะสือ เป็นกะสือ นะ ไปยุว่าฉัน ก็มาบอกอีกทางหนึ่งว่า ไอ้ผู้ชายเป็นกะหง เออ วะ แล้วไอ้กะหงกะสือนะ มันยัง ไรกันนะ ที่นี้ก็ไป

บอกอีกแหละ ตัวเองไม่ไปนะ จ้างคนอื่นเขาไป ไปก็ไปเกลี้ยไถ่ว่า เอ ไอ้กะล่อนนี่เป็นไง ไอ้กะหังนี่เป็นไง ก็ไอ้ย ไอ้กะล่อน เวลารัตนี่มันจะมีทาง (เสียงถาม- กะล่อนมีทางหรือคะ หรือ กะหัง) เอ๊ะกะหัง (เสียงหัวเราะ) มีทาง กะหังมีทาง ให้คอยคลำเวลาเขาหลับหรือเปลอ ตัว เอ็งก็หนักใจนะ ได้เข้าแล้วนี่ ผู้หญิงก็สนใจเหลือเกิน เอ เขาว่าพวกเราเป็นกะหังนี่ ให้คอย คลำดูเถอะว่า ถ้ามันออกทางแล้วไม่ได้นะ มันทำวุ่น เอ้อ... นี่ไอ้ผัวก็ ไอ้คนมาบอกแหละว่า ไอ้เมียมึง เป็นกระสือ ถ้ามึงหลับเมื่อไรมันล้วงตุตนะ เอาอีกลำบากใจอีกแหละที่นี้แหมพอแต่ง งานแล้วก็นอนกัน เอ ไอ้ผัวก็นอนไม่หลับเหมือนกัน ไอ้เมียก็อยากจะคลำดูว่ามันมีจริงหรือเปล่า คอยให้ไอ้ผัวหลับ ไอ้ผัวก็ไม่หลับเหมือนกันแหละ เอ็งก็เมียนึกว่า ก็เห็นกรนต้อยู่นี่นา กรนตาม สภาพดีแล้ว อีเมียก็เข้าใจว่าผัวหลับแล้ว ก็เอามือไปคลำหน่อย คลำที่ก้นนะ ไอ้ผัวก็รู้ อันนี้กะล่อน แน่ ล้วงตุตกันก็ไวยวาย ไวยเอาไม่ได้แล้ว กระสือแน่แล้วไวย ชาวบ้านไวย ผลที่สุดก็ไอนันท์ จากไป ก็อีเมียก็มาได้กะไอ้คนที่ยุ้นั้นแหละ ไอ้คนที่ยุ้ก็รู้ว่าไม่ใช่กระสือ ไม่ใช่กะหังแต่มันยุ อยากรจะได้ แต่มันไม่รู้จักจะทำไง ก็หาเรียกว่าไม่ได้ด้วยเล่ห์ก็เอาด้วยมนต์ ไซ้ไหม เอมันเป็น ยิงง

(นายชำ อัจรักษา)

พ่อกับลูก

ในกาลครั้งหนึ่ง มีพ่อกับลูกอยู่ 2 คนก็ได้อยู่บ้านเรือนเดียวกันมานานหลายปี แต่ลูก ชายก็โตขึ้นบวชก็สึกออกมา ก็ได้ไปขอเอาเมียมาไว้ ฝ่ายทางเมียก็เป็นผู้ที่ขยันขันแข็ง เข้าชั้นก็ ลูกขึ้น ตั้งหม้อ เช็ดบ้าน ปัดกวาดบ้าน บ้านอยู่เสมอ ๆ มา

อยู่มาวันหนึ่งไอ้เจ้าผัวก็ต้องไปจ่ายตลาด เพราะว่าตลาดมันอยู่ห่างไกลจากบ้านไม่เท่าไรนัก อยู่ทางนี้พ่อผัว เอ้อ เจ้าพ่อก็ไม่มีเรื่องอะไรที่จะทำอะไรกะเขา ก็ตกลงว่านั่งตูดบุหรี ควันโขมงอยู่กับหัวระเบียง ฝ่ายเจ้าลูก อ้า... สะไก้ ก็กวาดเรือนเรื่อยมาเรื่อยมา ที่นี้ลูก สะไก้ก็เป็นคนอวบ อ้วน เมื่อเวลาทำความสะอาดบ้านก็ใส่เอาเสื่อกล้ำมไว้ตัวเดียว ฝ่ายทาง พ่อก็นั่งตูดบุหรีอยู่ที่รำคาญเต็มทนละ (เสียงหัวเราะ) ลูกสะไก้กวาดมาเรื่อย พอกระชั้นเข้า

กระชั้นเข้า ก็ก้มลงกวาดขี้บุหรี่ที่พอนั่งติดเอาไว้ที่หัวระเบียงนั้น ตั้งใจว่าจะกวาดให้มันเรียบร้อย ให้มันสะอาด ตาพ่อก็เกิดซ่าขึ้นมา คำว่าเอานมบีบเข้าให้ ลูกระโถกก็ว่า อ้าวพ่อทำไมทำกับฉัน อย่างนี้เล่า ตาพ่อก็เฉยไม่ว่าอะไร นั่งตบขี้เเจย ฝ่ายข้างลูกระโถกก็นั่งอยู่ในใจ ไม่ว่าจะยังไงละ นึกดูในใจว่าเอ้อประเดี๋ยวตัวมาจะต้องฟ้องเป็นแน่ ๆ ให้ผัวลงโทษให้ได้

พอลักพักใหญ่ ๆ ตัวก็มาถึง ลูกระโถกก็เข้าฟ้องตัวทันทีว่าพี่ ๆ เมื่อคืนพ่อได้ลวนลาม ทำอนาจารขึ้น ข้างตัวก็ถามว่าทำอนาจารระทำยังไง ก็จะทำยังไงละ เมื่อตะกี้ฉันทำความสะอาด บ้านอยู่ พ่อได้จับเอานมฉัน เจ้าตัวพ่อได้ฟังดังนั้นก็โกรธเป็นพินเป็นไฟเลย เออ พ่อ ข้างทำได้ ไม่อยู่ชะประเดี๋ยวเดียวเท่านั้นแหละมีเรื่อง เอาดีถ้าหากอยู่แล้วก็น่าดู พ่อก็พ่อเถอะ (หัวเราะ) ฝ่ายข้างตัวก็เข้าไปถามพ่อว่า พ่อเมื่อตะกี้จับเอานมเมียฉันใช้ไหม เจ้าพ่อก็บอกว่า เออ ข้าจับของแกจริง แต่ข้าจับนิดเดียวเท่านั้นแหละนะ ข้าไม่ได้จับของแกมาก ไ้เจ้าลูกชายก็ถาม ว่าพ่อจับนะหมายความว่ายังไง เจ้าพ่อก็ร้องออกมาสุดเสียงว่า หยุต เอ๊ย หยุตเอ็งหยุตเดี๋ยวนี้ ฟังพ่อพูดบ้าง อีที่เมียของพอนะมึงทั้งกิน ทั้งกัด ทั้งดิง ทั้งถีบ พ่อ...เมียพ่อ... จนเมฆานเป็น รังบวมแล้วพ่อไม่เคยพูดอะไรกะมึงเลยสักคำ นี่ของของมึงนิดเดียว มึงว่าพ่อเสีย ๆ หาย ๆ (หัวเราะ) นี่จบแค่นี้ เป็นนิทานของชาวบ้าน

(นายเชียว พลพิทักษ์)

อาจารย์ทอง

เอ้อ... นิทานเรื่องนี้เขาเรียกว่านิทานตลกขบขันนิดหน่อย เขาเรียกว่ามีอาจารย์ ทองอยู่องค์หนึ่งอยู่วัดโคกขี้แล้ง อาจารย์องค์นี้เป็นผู้รับบวชกุลบุตรกุลธิดาทุกคนแหละ เข้ามาก็ โกงหัว โกงหัว แล้วก็ห่มเหลืองนุ่งเหลือง เป็นพระหมด นึกอยู่มากออกพรรษาแล้วกุลบุตรกุลธิดา นี้ก็ลี้ก พอถึงบ้านพ่อแม่ก็บอกว่า เออ... ไอ้ทิดมึงไปบวชมาเรียนมาไหนรองตั้งนะ โมอะไรต่อ อะไรให้พ่อฟังบ้างซิ โอ๊ย... พ่อ เขาบวชกันสมัยนี้เขาไม่ได้ใช้หรงอก ไปถึงก็โกงหัวโกงคิ้ว นุ่งเหลืองห่มเหลืองแล้วก็พระแล้ว วะ ! มันจะใช้ได้หรือวะ อี... ใช้ได้ใช้ไม่ได้ก็ไปบวช มาแล้วนะ เออ... เอ ตานี้ชาวบ้านก็ชักไม่เลื่อมใสอาจารย์ทองซะแล้วซะ พอออกไปบิณฑบาต

ไม่มีใครให้ข้าวกิน ไม่มีอะไรให้ ชักจะอดละซิ ที่นี้อาจารย์ทองก็ยังมีลูกศิษย์กันกุฎิอยู่คนหนึ่ง สนิทสนมกันมากก็ติดต่อกันเลยว่า เอ้า ! คืนนี้มึง ไปลักไถบ้าน โน้น ไปไว้ที่ไหนแล้วมึงบอกกูนะ ไอ้เจ้าลูกศิษย์ก็ไปเลย บ้านนั้นมีไถอยู่หลายอันก็แบกหมดเอาไปฝังไว้ในคุนาแล้วก็มาบอก อาจารย์ทองว่าลักไถไปฝังไว้ในคุนาตรงนั้น ตรงนี้ ที่เดียว ไอ้ทางนี้พอรุ่งขึ้นเช้า พวกชาวไร่ ชาวนาก็ไปไถไร่ไถนากัน อ้าว ไถหายหมด มันไปไหนนี่ หากไม่เจอะ ชโมยลัก ไอ้เจ้านี่เขาก็ เป็นหน้ามำที่เดียวแหละ ต้องไปหาอาจารย์ทองดูท่านแม่จริง ๆ นะ ใครลักไปไว้ที่ไหน ๆ ท่านรู้หมดแหละ เอ... ที่นี้ชาวบ้านก็ต้องทำลากับกับข้าวไปหาอาจารย์ทองซิ อาจารย์ทองดีใจ เออ... วันนั้นกูไม่อดโวย เออ ได้กินข้าวกินปลาอ่อมมีพื้มันดีแล้วก็บอกว่าหลวงพ่อดีช่วยดูไอ้ไถ ชิชโมยมันลักไปไว้ที่ไหน โอ้ย ! ไม่ต้องกลัวหรอกไปเอาควายมาเถอะมึง เอาควายมาถึงก็ เทียมได้เลยไถของมึงหมกอยู่ตรงนั้น ๆ ที่เที่ยวไปดูเหอะ ชาวบ้านก็ดีใจไปเอาควายมาไปถึงก็ ไปค้นไถเจอหมด แหม ! อาจารย์ทองนี่ท่านแม่จริง ๆ แต่นักช็อกก็ส่งกระฉอนไปเลยว่า อาจารย์ทองวัดโคกขี้แล้งนี้ โอ้ย ! ดูแม่จริง ๆ ที่นี้อยู่มาวันหนึ่งในพระราชวัง ไอ้พระยาทอง ก็ไปลักเอาเงินในท้องพระคลังนั้นมา ลักเอาไป เอาไปหมกไว้ แต่นั่นพวกในพระราชวังก็เกิด กระส่ำกระส่าย ก็เงินทองหาย หาก็ไม่เจอ หายไปไม่มีใครรับ ไม่มีผู้ใครรับ ไปหาหมอดู แถวนี่ก็ดูไม่ได้ ไอ้เจ้านี่เข้าวังที่เดียว ให้ไปหาอาจารย์ทองว่าท่านดูแม่จริง ๆ นา แต่อาจารย์ ทองไม่รู้หรอกว่าลูกศิษย์ไปบอกพระเจ้าแผ่นดินแล้วว่าอาจารย์ทองนี่ดูแม่อยู่ที่ไหน ๆ รู้หมด อีตานี้ก็ใช้พวกมหาดเล็ก ไอ้พวกพระยามากัน ไอ้เจ้าพระยาทองเขาก็มาด้วย พระยาทองนี่เป็นคนลัก นี้ก็มามาถึงหน้าวัดอาจารย์ทอง อาจารย์ทองก็ถามลูกศิษย์ว่ามาทำไมกันเยอะแยะ เขาจะมาหา อาจารย์ดูเงินในท้องพระคลังหาย ก็ผมไปบอกไว้ว่าอาจารย์ทองนี่ดูแม่ตายละมึง ! คราวนี้ กูตายแน่ ที่นี้ก็เรือมาเทียบทำถึงหน้าวัดแล้ว อาจารย์ทองกระโดดผาง ตายแน่ ! ละมึงไอ้ทอง ตายแน่คราวนี้ แหม ... ไอ้พระยาทองโอ้ย ... ท่านรู้ถึงกุลัก อูย... อย่าเอาถึงตายเลย ขอรับผมเอาไปเองตรงนั้นตรงนั้นที่เดียว (มีเสียงหัวเราะ) รับเสด็จ แหม ! เออ ! ได้ ตานี้ก็พากันเข้าไปในพระราชวังท่านก็บอกที่เดียวว่าไอ้คนลักอย่าไปเอาโทษมันเลย เอาเงินคืน ก็แล้วกัน ฝังอยู่ตรงนั้นตรงนั้นที่เดียว พระยาทองก็พาไปเอามาหมด พระเจ้าแผ่นดินเลื่อมใสให้ อยู่ในพระราชวัง ดีใจได้คนที่แม่ยื่นย่าอย่างนี้ควรเอาไว้ในพระราชวัง ที่นี้อยู่มา อยู่มา อยู่มาเนี่ย

พวกพม่า ได้ยื่นข้ออ้างว่าในพระราชวังนี้ พระราชวังโทษนี่มีคนดี ไม่ได้การเราจะต้องทำรบกับเรา ต้องทำรบกับเรา ก็ทำรบต่อพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินก็รับปากเลย อาจารย์ทองว่ากูตายแน่ ๆ เลย ก็กูมีวิชาอะไรละ กูไม่มีอะไร อ้าว ! พระเจ้าแผ่นดินบอกจะเอาอะไรก็สั่ง อาจารย์ทองก็อึ้ง ... ให้ตม้ตายไปเลย เอาม้าตัวโต ๆ สูง ๆ กะว่าตม้ตายเลยนะ อาจารย์ทองนะไม่ต้องอยู่มันแล้ว ลูเขาไม่ได้แน่ แต่นี่เขาก็จัดม้าม้ามาให้ ก็เข้าสู่สนามรบกับอาจารย์ทองกัน พอเห็นพม้ามามากก็ตกใจที่เดียว ม้าก็วิ่งใหญ่ กระโดดเข้าไปเลย อาจารย์ทองก็กลัว ปาเข้าไปชี้ม้าใต้ท้อง ตินติดอยู่บนหลังม้า เอ้อ ! ก็ขี่ม้ายู่ใต้ท้อง ไข่มมาเห็นก็ยอมแพ้เลย เป็นอันว่าอาจารย์ทองก็เก่งอีกตามเคย

(นายปาย ตรีเพชรศรีคม)

นิทานอธิบายเหตุ

เขายายดา

เรื่องมีอยู่ว่า มีตากับยายปลูกบ้านอยู่เชิงเขาแห่งหนึ่ง ยายแก่ก็เป็นคนที่ขยันขันแข็งทำงานทั้งวันไม่หยุดหย่อน เองงานเอาการปลูกผัก ทำสวน ทำไร่บ้าง ปลูกเผือก ปลูกมันบ้าง ส่วนตาเองก็เป็นคนขี้เกียจไม่ขยัน ไม่ช่วยยายทำอะไร วัน ๆ แกจะเอาแต่งงานของแกอยู่อย่างเดียว คือ การต่อไก่ แกจะไปต่อไก่ในป่าอยู่เสมอ คือ เข้ากินข้าวปลาเสร็จก็ไปป่าเย็นกลับมาอีกกินข้าวปลา แล้วก็ยังอยู่กับไก่ ตาแก่ทำของแกอยู่เป็นนิจ งานอื่นเขาไม่สนใจจะคอยแต่ต่อไก่อย่างเดียว การต่อไก่ก็คือการที่เราเอาไก่ที่เราเลี้ยงไว้... เข้าไปปล่อยในป่า แล้วให้ไก่ของเราเข้าไปล่อไก่ป่าแบบว่า เมื่อไก่ป่าเห็นไก่ของเราเข้าก็คิดว่า เจอฝูงแล้วก็เพื่อนแล้วอะไร เทือกนั้น แล้วก็หลงตามไก่ของเรา มา ทำให้เราจับไก่ป่าได้โดยง่าย

ที่นี้ยายแก่ก็นึกขี้ใจ ตาแกอยู่เงียบ ๆ ละ คนอะไรไม่ทำอะไรเลย แล้ววัน ๆ กลับมาฉันต้องหุงหาให้แกกินอีก ยายคงนึกแบบนั้นก็พอใจจะต้องแก้เซ็ดตาบ้างละ

วันหนึ่งยายแก่กลับเข้าไปในไร่ ชูดเผือกชูดมันมา ตอนนั้นเขาเล่ากันว่าเผือกมันไม่มีชน

หรือก พอชุตมาได้ก็เอาชน-ผมของแกยัดใส่ เข้าไปในหัวเผือกหัวมันเสร็จแล้ว ก็ต้มหวังให้ตากิน เพื่อที่ตาจะกินไม่ได้ต้องอด ของแบบนี้มันคันนี้ กินเข้าไปได้อย่างไร หัวเผือกหัวมันจึงมีขนมาตั้งแต่บัดนี้ และเวลากิน ก็ต้องปอกเปลือกออกด้วย ไม่งั้นมันคันกินไม่ได้ เมื่อตากกลับมาเห็นเข้ารู้ว่ายายแกล้งตน จึงต่อว่าต่อขานยาย ยายนั้นไม่พอใจอยู่แล้ว ก็เลยพาลทะเลาะกัน ยายก็ด่าตา เจอหน้าตาก็พาลด่าอยู่เรื่อย ตาเอ็ดตะโรล้นบ้าน จนชาวบ้านแถวนั้นเรียกเขาลูกนี้ว่า "เขายายดา" เพราะยายแกด่าตาเก่งเหลือเกิน พอนานวันเข้าเสียงที่เรียกก็เพี้ยน ๆ ไป จากเขายายดา ก็เลยเป็น "เขายายตา" แทน

เขายายตาก็ถูกเรียกมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

(นางจวน สุวรรณเรตรา)

เขาแหลมสิงห์

ในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีภูเขาใหญ่ลูกหนึ่งตั้งอยู่ริมทะเลบริเวณเชิงเขา มีแหลมหินยื่นยาวออกมา ที่ส่วนปลายแหลมมีก้อนหินใหญ่ลักษณะ เหมือนสิงห์นอนหมอบอยู่ แหลมและหินรูปสิงห์นี้เป็นที่มาของชื่ออำเภอแหลมสิงห์

มีเรื่องเล่าสืบต่อกันมาว่า สิงห์ศิลาชิ้น เดิมเป็นสัตว์ที่มีชีวิตอาศัยอยู่บนภูเขา ชาวบ้านมักพบสิงห์ลงมาดื่มน้ำที่ลำธารใกล้เชิงเขาเสมอ สิงห์ไม่เคยทำร้ายใคร ชาวบ้านเชื่อว่ามันเป็นสัตว์เลี้ยงของเจ้าป่าเขาซึ่งคอยคุ้มครองป้องกันคนในหมู่บ้านให้พ้นภัยอันตราย

ในพุทธศักราช 2436 ซึ่งตรงกับรัตนโกสินทร์ศก 112 ฝรั่งเศสเข้าครอบครองเมืองจันทบุรี และได้ส่งทหารจำนวนหนึ่งมารักษาปากน้ำแหลมสิงห์ นายทหารฝรั่งเศสตั้งกองบัญชาการอยู่ที่ป้อมพิฆาตปัจจามิตร ซึ่งชาวบ้านมักเรียกกันว่า "ตึกแดง" เนื่องจากตัวอาคารก่อด้วยอิฐฉาบปูนทาสีแดงสะดุดตา ป้อมดังกล่าวตั้งอยู่ไม่ห่างจากภูเขาที่สิงห์อาศัยอยู่

วันหนึ่ง ทหารฝรั่งเศสได้นั่งเรือออกไปสำรวจเกาะต่าง ๆ ในเขตอำเภอแหลมสิงห์ ขณะเรือแล่นผ่านภูเขาเป็นเวลาพอดีที่สิงห์ลงมาดื่มน้ำ ทหารเหล่านั้นกำลังอยู่ในวิทยุหนุ่มและมีนิสัยคึกคะนอง พวกเขาจึงชักชวนกันยิงสิงห์ แต่นายทหารผู้หนึ่งเป็นผู้มีนิสัยเมตตาสัตว์ได้กล่าวห้าม

ปรัม โดยขอร้องว่าไม่บังควรที่จะทำร้ายสัตว์อันเป็นที่นับถือของชาวบ้าน ทหารคนอื่น ๆ ไม่ยอมเชื่อฟัง กลับยกกันให้ลงมือยิงสิงห์ทันที สิงห์ถูกกระสุนปืนก็กลิ้งตกลงมาตายที่เชิงเขา

ทันใดนั้น ท้องฟ้าที่แจ่มกระจ่างกลับมีพยับฝนเม็ดละเม็ด เสียงฟ้าร้องดังครืน ๆ ลมพัดกระโชกมาอย่างรุนแรง ไม่ช้าเมฆฝนสีดำก็เคลื่อนมาคลุมจนมืดท้องฟ้าแล้วฝนก็ตกกระหน่ำลงมา พวกทหารฝรั่งเศษพยายามนำเรือเข้าฝั่ง ทว่าทั้งพายุฝนและคลื่นลมโหมซัดลำเรือไม่หยุดยั้ง ในที่สุด เรือได้แตกอับปางลง พวกทหารจมน้ำตายเกือบหมด เหลือรอดชีวิตอยู่เพียงนายทหารที่ห้ามยิงสิงห์ เขาพยายามว่ายน้ำอย่างสุดกำลังจนกลับเข้าถึงชายฝั่ง

ณ เชิงเขาที่สิงห์ตกลงมาสิ้นชีวิตได้เกิดมีก้อนหินประหลาดลักษณะ เหมือนสิงห์ตัวเดิม สิงห์ศิลานั้นนอนหมอบหันหน้าออกไปยังท้องทะเล ภูเขาและอำเภอตั้งกล่าวจึงมีชื่อ "แหลมสิงห์" นับแต่นั้นมา

(ไม่ปรากฏชื่อวิทยากร)

เขาวง-เขาชะเมา

ในตำบลสามย่าน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง มีทุ่งกว้างใหญ่แห่งหนึ่ง ชื่อ ทุ่งควายกิน ที่กลางทุ่งมีภูเขาสองลูกเรียกกันว่า เขาวงและ เขาชะเมา

มีเรื่องเล่ากันว่า เดิมทุ่งแห่งนี้มีควายป่าอาศัยอยู่สองฝูง ฝูงหนึ่งมีจำฝูงชื่อวง ส่วนอีกฝูงหนึ่ง จำฝูงชื่อ เมา วงและเมาเป็นสหายที่รักใคร่กันมานาน ทั้งสองได้ให้คำมั่นสัญญาว่าจะไม่คิดร้ายต่อกันตราดถึงอายุชั้ย เนื่องจากจำฝูงเป็นเพื่อนรักกันดังนั้นควายป่าทั้งสองฝูงจึงต่างมีความสามัคคีกัน พวกมันอยู่ร่วมกันในทุ่งหญ้าอันอุดมสมบูรณ์อย่างสงบสุขตลอดมา

ต่อมาในปีหนึ่ง ที่ทุ่งนี้ได้เกิดความแห้งแล้งกันดาร เนื่องจากฝนไม่ตกตามฤดูกาล น้ำในห้วยหนองคลองบึงเริ่มเหือดแห้ง พืชพรรณธัญญาหารที่เคยเขียวชอุ่มกลับเหี่ยวเฉา ควายป่ามีอาหารไม่พอกินต่างได้รับความเดือดร้อนอย่างแสนสาหัส จนถึงกับมีการต่อสู้กันเพื่อแย่งอาณาเขตหากินหญ้าและแหล่งน้ำ

ควายทั้งสองฝูงทะเลาะวิวาทกันไม่เว้นแต่ละวัน ต่างฝ่ายได้รับความทุกข์ยากยิ่งขึ้น
ดังนั้นจำฝูงจึงตัดสินใจว่า ควายป่าฝูงหนึ่งจะแยกไปหากินที่อื่น โดยเมมาและวงตกลองจะสู้กันตัว
ต่อตัว หากผู้ใดพ่ายแพ้ก็จะพาพวกพ้องอพยพย้ายถิ่นไป

ในวันรุ่งขึ้น ควายป่านัดมาพบกันที่กลางท้องทุ่ง จำฝูงทั้งสองได้ต่อสู้กันอย่างเอา
เป็นเอาตาย เมมาและวงเป็นควายป่าที่อยู่ในวัยฉกรรจ์ร่างกายใหญ่โต ล่ำสัน แข็งแรงมีพลัง
กำลังมหาศาล ทั้งยังทรหดททายาด เขาทั้งคู่ยาวโง้ง แผลมคม ต่างฝ่ายสะบัดเขี้ยวกัดกระแทก
กันอย่างรุนแรง บังเกิดเสียงดังกึกก้องกัมปนาทหลายต่อหลายครั้ง

ในที่สุดเขาของเมมาและวงได้หักสะบั้น หลุดกระเด็นไป ทั้งสองบาดเจ็บสาหัสถึงแก่
ล้มลงสิ้นชีวิต บรรดาควายป่าต่างเศร้าโศกสลดใจ และพากันอาลัยรักจำฝูง พวกมันตระหนักถึง
คุณค่าของการมีมิตรสหายที่ดี ดังนั้นจึงกลับมารักใคร่ปรองดองกันดังเดิม

เขาของวงและเมมาปลิวไปตกอยู่เคียงกัน ในเวลาต่อมาได้กลายเป็นภูเขาสูงสง่า
งามตั้งอยู่คู่กัน ชาวบ้านเรียกว่า เขาเจ้าวง และเขาเจ้าเมมา เมื่อเวลาผ่านไปก็เรียกกันสั้น
เข้าและเพี้ยนเป็น "เขาวง" "เขาชะเมมา" ส่วนทุ่งที่ควายป่าหากินอยู่ด้วยกันนั้นมีชื่อว่า "ทุ่ง-
ควายกิน"

(ไม่ปรากฏชื่อวิทยากร)

หนองน้ำมด

เมื่อประมาณร้อยปีเศษมาแล้ว พื้นที่หลายแห่งของจังหวัดชลบุรี ยังเป็นป่าทึบหมู่บ้าน
ต่าง ๆ อยู่ห่างไกลความเจริญ ชาวบ้านดำรงชีวิตอยู่อย่างทุกข์ยากลำบาก พวกเขาต้องประสบ
ความเดือดร้อนจากความกันดารและโรคภัยไข้เจ็บ

มีเรื่องเล่ากันว่า ที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งได้เกิดโรคระบาดร้ายแรง สมัยนั้นการแพทย์ยังไม่
เจริญ หมอในหมู่บ้านไม่สามารถรักษาโรคนี้ได้ ชาวบ้านต้องทนทุกข์ทรมาน เพราะอาการ
เจ็บไข้ หลายคนป่วยหนักถึงกับสิ้นชีวิตไป

ในเวลานั้นมีพระธุดงค์รูปหนึ่งเดินทางมาจากแดนไกล ท่านได้เข้าไปในป่าลึก หลวงพ่อได้พบหนองน้ำที่เงียบสงบแห่งหนึ่ง ท่านมีความพอใจว่าเป็นสถานที่เหมาะสม แก่การอาศัยอยู่อย่างสันโดษ พระภิกษุจึงปักกลดพักอยู่ริมหนองน้ำ บริเวณนั้นอยู่ไม่ห่างจากหมู่บ้านดังกล่าวนัก

ชาวบ้านรู้อาณาจักรพากันมาราบมัสการพระภิกษุ พวกเขาได้เล่าเรื่องความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นให้ท่านฟัง และวิงวอนขอให้หลวงพ่อบรรเทาทุกข์ พระธุดงค์รูปนี้มีเวทมนตร์คาถาแก่กล้า และกอบประด้วยเมตตาธรรม ท่านส่งสารผู้ที่ได้รับทุกข์เวทนาเพราะโรคภัย ท่านจึงเสกน้ำมนต์ให้ชาวบ้านนำไปรักษาผู้ป่วย

เมื่อชาวบ้านได้รับน้ำมนต์ศักดิ์สิทธิ์ไปรักษาโรคแก่ญาติพี่น้อง ด้วยบุญญาภพของหลวงพ่อบรรเทาทุกข์เจ็บป่วยล้มหายเป็นปลิดทิ้ง ชื่อเสียงของพระภิกษุจึงเป็นที่เลื่องลือนับถือไปทั่ว บรรดาผู้คนในหมู่บ้านใกล้เคียงต่างมาราบไหว้ขอรับน้ำมนต์จนท่านเสกให้ไม่ทัน ราษฎรในหมู่บ้านแถบนั้นจึงร่วมแรงร่วมใจกันขุดขยายหนองน้ำเป็นบ่อกว้างใหญ่ ที่มีน้ำใสสะอาด พระภิกษุนั่งบริกรรมคาถา และหยดเทียนลงในบ่อน้ำ ท่านได้เสกน้ำมนต์ให้ชาวบ้านจนพบกับความต้องการ

ในที่สุดโรคภัยไข้เจ็บได้หมดไปจากท้องที่แถบนั้น ชาวบ้านต่างอยู่กันอย่างสงบสุข ส่วนหลวงพ่อบรรเทาทุกข์ได้เดินทางธุดงค์ต่อไป ผู้คนในท้องที่นั้นไม่มีใครพบเห็นท่านอีกเลย

บริเวณรอบบ่อน้ำได้มีชาวบ้านจำนวนมากอพยพมาอยู่ พวกเขาตั้งชื่อหมู่บ้านว่า "หนองน้ำมนต์" ชื่อนี้เป็นอนุสรณ์แด่พระภิกษุผู้มีเมตตาจิตรูปนั้น ครั้นเวลาผ่านไปนานเข้าชาวบ้านก็เรียกกันสั้น ๆ เพียงว่า "หนองมน" ปัจจุบันนี้เป็นแหล่งค้าขายที่เจริญมาก ตำบลหนองมนอยู่ในอำเภอแสนสุข จังหวัดชลบุรี

(ไม่ปรากฏชื่อวิทยากร)

ตะปอนน้อย วันยาว ตะปอนใหญ่ คานรุต เกวียนหัก

ตะปอนน้อย ตะปอนใหญ่ วันยาว คานรุต เกวียนหัก ซึ่งหมู่บ้านเหล่านี้ทั้ง 5 หมู่บ้านจะมีระยะทางที่ต่อเนื่องกัน อยู่ในอำเภอขลุงของ จ.จันทบุรี นิทานเรื่องนี้จะชี้ให้เห็นว่าคน

ในสมัยก่อน นอกจากจะมีอาชีพประมง ทำสวน ก็ยังมีการทำอาชีพค้าขาย แลกเปลี่ยนสินค้ากัน อยู่ โดยระยะการเดินทางมาแลกเปลี่ยนหรือเส้นทางการขนถ่ายสินค้าก็คือท่าเรือที่ อ. ชลุม ซึ่งเป็น ท่าเรือโบราณอีกแห่งหนึ่งของ จ. จันทบุรี ต่อจาก ต. ท่าแฉลบ คือ มีท่าเรืออยู่ 2 ท่า คือ ที่ ท่าแฉลบกับที่ชลุม หมู่บ้านตะปอนน้อยหรือหมู่บ้านแฉว ๆ ด้านในจากเชิงเขาสระบาป จะต้อง เดินทางโดยใช้เส้นทางนี้ คือ เริ่มต้นจากตะปอนน้อย ตะปอนใหญ่ วันยาว คานรูด เกวียนหัก เหมือนกันหมด เหตุที่ชื่อตะปอนน้อย เพราะเกวียนที่บรรทุกสินค้าเรียบริ้วแล้วจะเทียมวัว ควาย แล้วค่อย ๆ ออกเดินทาง โดยการใช้มือ หรือใช้ไม้ตบสะโพกวัว ควายให้เริ่มออกเดินทาง ซึ่ง ภาษาดั้งเดิมเรียกว่า "ตะพง" ตะพงวัว ตะพงควาย แปลว่า "ตบ" หรือ "ไล" ยุคใหม่มาเพี้ยนกลางไปเป็น "ตะปอน" "ตะปอนน้อย" หรือ "ตะพงน้อย" ก็คือไลให้ ออกเดินทางไปช้า ๆ ไปเรื่อย ๆ ไม่รีบร้อน หมู่บ้านนี้ก็คือเขตที่เดินทางไปช้า ๆ ได้ จึงเรียก ว่า "ตะปอนน้อย" เมื่อไปถึงอีกเขตหนึ่งก็เห็นว่าเส้นทางการเดินทางยังอีกยาว แล้วเห็นตะวัน จึงเรียก "วันยาว" คือ ยังมองเห็นตะวันอยู่ อาจเป็นช่วงสายถึงบ่ายซึ่งยังมองเห็นตะวันอยู่ จึงเรียกว่า "บ้านตะวันยาว" ต่อมาเกิดการกร่อนเสียงจึงเหลือเพียง "วันยาว" การเดินทาง ช่วงนี้เมื่อจากตะปอนน้อยมาถึงวันยาวแล้วก็เริ่มจะเห็นว่า เริ่มจะค่ำเพราะเริ่มบ่ายคล้อยลงมาก แล้วก็กลัวจะไม่ถึงที่ขนถ่ายสินค้าก็เลยตะพงวัว ควาย ให้รีบเดินใหญ่ หมู่บ้านที่เดินทางผ่านใน ช่วงนี้จึงเรียกว่า "ตะพงใหญ่" หรือเพี้ยนมาเป็น "ตะปอนใหญ่" เพราะต้องการจะรีบเดินทาง เตียวจะค่ำเสียก่อน เมื่อเดินทางมาไกล วัว ควาย ก็เหนื่อย สินค้าก็หนัก คานเกวียนก็รูดมา รวมกัน หมู่บ้านที่เดินทางมาถึงตรงช่องนี้จึงเรียกว่าหมู่บ้าน "คานรูด" ซึ่งยังมีอยู่ในปัจจุบัน จากนั้นเจ้าของเกวียนสินค้าก็ยังคงเดินทางต่อไปอีก ทั้งที่เกวียนก็คานรูดแล้ว วัว ควาย ก็ เหนื่อยล้าแล้ว ไปได้ไม่เท่าไร ปรากฏว่าเกวียนหักจำเป็นต้องหยุดพัก หมู่บ้านตรงบริเวณนั้น จึงได้ชื่อว่า "เกวียนหัก" เป็นนิทานที่ชี้ให้เห็นการตั้งชื่อ ภูมินามของหมู่บ้านที่ตั้งชื่อตามความ เชื่อของนิทานแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นอาชีพอีกอย่างหนึ่งของคนท้องถิ่น ในแง่ที่ว่านอกจากจะติด ชายทะเลมีอาชีพการประมง ทำสวนเก็บหาของป่า เพราะแถบนี้มีป่ามาก ก็ยังมีอาชีพค้าขาย แลกเปลี่ยน และยังมีท่าเรืออีกด้วย คือ ท่าเรือชลุม

(อ. สุเรชา สุพรรณไพบลย์)

สัตหีบ

นานมาแล้ว มีกษัตริย์องค์หนึ่งชื่อพระเจ้าอู่ทอง พระเจ้าอู่ทองก็เดินเลาะมาในป่า เลาะมาในป่า ในป่าเรื่อยมา ก็มีมหาตเล็กติดตามมาด้วยคนหนึ่งนะ ระหว่างที่เดินทางมาเจอ บ่อน้ำ 2 บ่อ บ่อหนึ่งเป็นน้ำกรต แต่บ่อหนึ่งเป็นน้ำทิพย์ แต่มีคำอธิบายปากบ่อว่า ถ้าโดดไปใน น้ำกรต เมื่อตายจะมีฟองขึ้นมา และที่นั่นจะมีกระบวยอยู่อันหนึ่ง ตักฟองที่จากบ่อน้ำ ตาย ... ในโอกาสเดียวกัน พระเจ้าอู่ทองกับมหาตเล็กเดินผ่านมาเจอเข้า พระเจ้าอู่ทองก็อยากจะสวย อยากจะงาม เลยตกลงสัญญากับมหาตเล็กว่า จะซื้อสัตย์ต่อกัน มหาตเล็กผู้ซื้อสัตย์ก็บอกให้ พระเจ้าอู่ทองกระโดดลงไปก่อน ลงไปก่อน เมื่อพระเจ้าอู่ทองกระโดดไปที่บ่อน้ำกรตตาย มหาตเล็กผู้ซื้อสัตย์ก็ตักน้ำที่เป็นฟองขึ้นมาใส่ที่บ่อน้ำทิพย์ ก็เลยชุบขึ้นมา ถึงคราวตอนที่มหาตเล็ก จะลงบ้าง พระเจ้าอู่ทองก็เลยนึกในใจว่า เอ ... ถ้าให้มันลงไป เต็มมันก็สวยเหมือนกู มหาตเล็กโดดลงไปตาย พอตายพระเจ้าอู่ทองก็เลยหนีปล่อยให้ตายไปเถอะ พอครบ 7 วันฤกษ์ ก็ไปที่บ่อ เจอฟองก็ตักฟองไปชุบในบ่อน้ำทิพย์ ก็ถามว่าเป็นมาอย่างไรถึงมาตายที่นี่ มหาตเล็กก็ เล่าเหตุการณ์ให้ฟัง พระฤกษ์ก็ถามว่าต้องการอะไร มหาตเล็กบอกว่าไม่ต้องการอะไร ต้องการฆ่าล้างแค้นพระเจ้าอู่ทองให้ได้ ตกลงฤกษ์อ้อนวอนอย่างไร มันก็ไม่ยอม... ฤกษ์ก็ถามว่า จะเป็นอะไร ก็ขอเป็นท่า ตามที่เจ้าจะให้ ได้สินพระฤกษ์ก็บอกว่า ถ้าจะท่าจริง ๆ ก็เป็นได้ แต่ กลัว จึงหนีมาถึงสัตหีบนี้ ... เอาหีบขึ้น 7 ใบ เอาเครื่องของกษัตริย์มาลงหีบ 6 ใบ ส่วนอีก 1 ใบพระองค์จะลงไปอยู่ในหีบ ก็เลยมาสร้างตรงแหลมเทียนปัจจุบันเอาหีบ 7 ใบลงทะเล แต่มี ไซ่ล่ามเอาไว้... ห่าพยายามติดตามพระเจ้าอู่ทองมาเร็ว ๆ ตามเท่าไรก็ไม่พบ ก็มาถึงสัตหีบ นี้... สงสัยพระเจ้าอู่ทองจะอยู่ที่นั่นก็เลยตาม... ก็กินพระเจ้าอู่ทองจนได้

(นายภพ สุวรรณจาก)

เล่มมลาย

นิทานเรื่องตั้งแต่เรื่องเก่าปางหลังมา ยังมีกระต่ายผู้หนึ่งก็ไปหาตัดหวายมาขาย วัน เป็นเชือก หรือเป็นตะพายควาย หรือหาหวายห้วอะไรนี้ สำหรับว่าเดี่ยวถ้าถูกหวาย ถูกหวายนี้

เอาไว้เขียนตีอะไร วันนั้นมันมีช่องเข้าไปในป่าแห่งหนึ่งทางซีกเหนือ ซีกใต้ไม่มีทางเลย เพราะมีทางเดียวหวายมันชุกชุมในถ้ำนั้น และเสือกก็มาก เสือกแต่ก่อนไม่ได้มีลายอย่างนั้นะ แต่ฉันก็ไม่ได้ไปเห็นหรอกนะเพราะนานมาแล้ว ที่นี้ก็เสี้ยนมันก็อยู่ในถ้ำนั้นแถวนั้นพอได้กลิ่นมนุษย์ เข้ามาแล้วเสือกแต่ก่อนดูเหมือนจะพูดได้ เขาถึงได้รู้เรื่องกันนะ ที่นี้ก็ค่อยหมอบค่อยคลานเข้ามา เพราะได้กลิ่นคนแล้ว ว่าคนเข้ามาหาเราก็ค่อยหมอบค่อยมอง อ้อ เห็นกระต่าชายผู้นี้ กำลังตัดหวาย แกรก ๆ เอาละวันนี้ต้องได้อาหารอีกมือหนึ่งแล้วเพราะมนุษย์เข้ามาตัดหวายนี้ มนุษย์นั้นก็ตัดหวายจนพอแล้ว เส้นยาวก็มีเส้นสั้นก็มี ไล่หวายที่ตัดไว้สำหรับใช้จับเกวียน ไถนา อะไรอย่างนี้ เพราะมันกำลังเหมาะมือทั้งนั้น มันก็เข้ามาทางปากทางเลย มันทำท่าจะตะครุบแต่มันก็เจียบเฉยไว้ ชายผู้นี้พอเห็นเสือกย่อมาข้างหลัง วันนี้เราเจอเสือบังเอิญเจอเฉพาะหน้า ถ้าเราจะออกทาง เข้ามาก็ออกไม่รอดเพราะเสี้ยนมันดักทางอยู่ จะไปทางนี้ก็ไปไม่รอดเพราะหนามมันคุมอยู่ ชายผู้นี้จึงได้เปล่งวาจาออกมาว่า "ต่อไปนี่น้ำจะท่วมฟ้า ปลาจะกินดาว ภายใน 2-3 วันนี่ละ เวลานี้มันท่วมมาถึงบ้านเราแล้ว ที่เราตัดหวายไปนี่เราจะเอาไปแขวนคอกลูกเมียเราไว้ ให้มันสูงพ้นน้ำขึ้นไป เสือกก็ว่า "เอ เอาละน้ำวันนี้ก็ตายอีก ไม่ได้กินมนุษย์กันแน่ น้ำจะท่วมตาย เพราะชายผู้นี้ว่า น้ำจะท่วมฟ้าปลาจะกินดาว ไม่รู้มันจะท่วมถึงไหน ปลามันถึงจะกินดาวได้" เจ้าเสือกก็หมอบคลานเข้ามาโดยถามว่า "ที่ตัดหวายไปนี้จะไปทำอะไร" อ้าว เราก็คงเอาไปแขวนคอกลูกเมียเรานี่ ให้พ้นจากน้ำไปซะ ก็น้ำมันท่วมนี้ เสือกเขาก็บอกว่า "นะ ช่วยกรุณาผูกคอตีข้าด้วยนะ เพราะน้ำจะท่วมฟ้าอย่างนี้ นึกว่าสงสารชีวิตเราไว้ด้วยเถิด" เจ้านั้นก็เลยบิดหวายผูกคอตี เสือกบอกว่า จะโยงไว้ที่ต้นไม้ต้นนี้ละนะ ดูท่าจะพ้นน้ำนะ เอาละมันค่อย ๆ ท่วมขึ้นมาหรอก มันก็ยังไม่ท่วมพรวดพรวดที่เดียวหรอกแต่เอ็งอย่ามัวงม เชื้อซ่า อย่ามัวคลานงุ่มง่าม งุ่มง่าม อยู่ตามป่านะ มันท่วมไปหมดเลย เขาก็ว่างั้น พอแขวนขึ้นไปได้ทำดีแล้วก็ค่อย ๆ จุตขึ้น ๆ พอให้ตีนมันพ้นดิน ก็ผูกแน่นไว้เลย ที่นี้ก็ล่อหวายเขียนเลย นี่มันกินมนุษย์ กินสัตว์ที่เป็นแล้วก็แถมกินมนุษย์ที่ย่อง เข้ามาตัดไม้ตัดหวาย มันก็กินซะหมด วันนี้ต้องถูกเขียนกันหน่อย เขียนเสียดจันไม้ดี เนื้อแตกหลังลายไปหมดเลย ที่นี้มันลอกคราบออกมา มันถึงได้ออกมาเป็นรู ๆ รอยไม้หวาย ตั้งแต่นั้นมาเสือกถึงได้มีลายทั่วตัวไปหมดเลย เพราะเสือกหลุดลอกของมนุษย์

เขาก็บอกว่ามนุษย์ปัญญา มันเอาตัวรอดได้เป็นแบบนี้ เขาก็บอกอะไรนะ เอาตัวรอดด้วยแสงปัญญา ถ้ามันไม่ออกอุบายอย่างนั้นละก็ เลือกินแค้นนี้

(นายพุกย์ ยอดสรว้อย)

เกาะทะเล

นานมาแล้วก็ยังมีตาข่าย 2 คน ปลูกบ้านอยู่ชายทะเล แถวที่ตากับยายอยู่เขา เรียกกันว่าคั้งน้ำ นี่ก็มีปลากระเบนสีทองอยู่ชุกชุมมาก เลยเรียกกันว่าคั้งปลากระเบน ตากับยาย 2 คนนี่ก็มีอาชีพหาปลา ตกปลาก็อยู่กับทะเลนี่นะ ก็ตกเบ็ดบ้าง ทำลอบไว้กัปลาบ้างอะไรเทือกนี้ละ เข้าวันหนึ่งตากับยายก็พายเรือแจวเล็ก ๆ ออกไปหาปลาเหมือนเคย ที่นี้ตาแก่ก็เอาลอบสำหรับตกปลาติดไปด้วย หวังว่าจะไปกัปลานะก็เตรียมกระเช้าใส่ปลาเหยื่อปลา ลอบแถมในเรือมีหลาวติดไปอีกอันหนึ่งด้วย

ที่นี้ตากับยายก็ช่วยกันเอาลอบทิ้งลงในน้ำ ภายในลอบแก่ก็ใส่เหยื่อปลา เรียบร้อยแล้วนะ ลอบนะ เวลาปลาเข้าไปกินเหยื่อแล้วจะหาทางออกไม่ได้หรอก เขาปิดกั้นหมดมีทางออกนิดเดียว เข้าใจมั๊ย คือเขาจะเอาหวายเส้นใหญ่มางอให้โค้งเข้า 2 ข้าง กะยาวพอประมาณที่ 2 คนจะหาบลงไหว ทำหวายให้เป็นโครงร่างที่ต้องการ แล้วก็เอาพวกอวน ตาข่ายหรือลวดก็ได้มาล้อมปิดกั้นอีกทีหนึ่ง เขาเปิดด้านที่ปลาจะเข้าได้หน่อยเดียว ตากับยายพอเอาลอบลงน้ำเสร็จแล้วก็กลับทัน กะพอสักป้าย ๆ ก็จะมีเอาลอบขึ้น ก็หวังอย่างเต็มที่แหละว่าต้องได้ปลากระเบนทองแน่ ๆ เพราะกระเบนชุมเหลือเกินแถมนี้ พอป้ายได้เวลาก็ลอบขึ้นแล้วแกก็มาถูกลอบที่แหว่งไว้ ยกขึ้นมาในลอบไม่มีปลาเลยสักตัว แกโมโหมาก โมโหจริง ๆ ก็เหวี่ยงลอบลงน้ำอีกหันรีหันขวางไปเห็นหลาวในเรือเข้า ก็คว้าไอ้หลาวขว้างไปในลอบเต็มแรง ไอ้หลาวมันเบาเนี่ย มันไม่หนักแทนที่จะไปถูกลอบ ก็พุ่งเจเลยไปที่เกาะใกล้ ๆ ที่แหว่งอยู่นั้นแหละ ด้วยความแรงที่พุ่งไปนะ ทำให้ไอ้หลาวพุ่งชนเกาะนั้น ถึงกับทะลุเป็นรู จนมีชาวบ้านมาพบเห็นก็เลยตั้งชื่อว่าเกาะทะเล เพราะเกาะมันทะลุได้จริง ๆ ด้วยฝีมือตาแก่ขว้างไอ้หลาว โดยที่ไม่ได้คิดว่าจะไปถูกลอบเกาะนั้นแหละ เกาะทะเลจึงมีชื่อเรียกมาจนบัดนี้

(นางล้ม อุตภาพ)

ประวัติผู้เขียน

นางสาวอนงค์ จักกะพาก เกิดเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2504 สำเร็จ
การศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา
2526 และเข้าศึกษาต่อในสาขาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2534 ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนวิชาภาษาไทย ที่
โรงเรียนเกาะโพธิ์ถ่วงงามวิทยา ต.ท่าบุญมี อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี 20240

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย